

KNJIŽNICA GROSUPLJE
ADAMIČEVA 15
1290 GROSUPLJE

OBČINA IVANČNA GORICA
POŠTNINA PLAČANA PRI
1295 IVANČNA GORICA

Klasje

Grosuplje (centrala)
SP 908
KLASJE
2004
352(497.4 Ivančna Gorica)
120040157, 10
COBIS: 0

KNJIŽNICA GROSUPLJE

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
Številka 10 letnik 10 december 2004

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...
Programi za podjetja in sam. podjetnike...
...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

KAR ŽELELI SMO, IMAMO!

Bliža se čas novih obljub in zaobljub, majhnih pregreh in velikih besed ter božičnih zvezd in novoletnih pričakovanj. Leto 2005 pa bo posebno še zaradi nečesa drugega. V letošnjem decembru je z delom začela tudi nova Vlada RS, ki jo čaka v naslednjem letu še veliko preizkušenj. Marca bomo že lahko ocenjevali 100 dni Vlade, in to bo prva smernica, ki bo nakazala nadaljnjo pot Slovenije tako na domačem dvorišču kot tudi v okviru Evropske unije.

Na glede na to, kar se bo dogajalo na političnem področju, pa ima vsak posameznik veliko dela tudi na osebni ravni. Treba je narediti zaključni račun, mogoče celo rebalans, pretehtati vse variante in se odločiti za najboljšo alternativo. Pripraviti program dela za naslednje leto ter v 2005 zapluti s polnimi jadrmi. In glede na to, da sreča resnično ljubi pogumne, bomo vsi pogumno zakorakali v dvatisočpeto!

np

Spoštovani občani Občine Ivančna Gorica

V desetletnem obdobju in ob zaključku tega leta lahko ugotovimo, da smo postorili veliko dobrega, zato zaustavimo korak, odložimo obveznosti in se vsaj v praznikih predajmo božičnemu veselju in upanju, delovnih ter uspešnih dni, ki naj nam vsem izpolnijo novo leto 2005.

To vam želijo župan, občinski svet, uredništvo Klasja ter delavci občinske uprave Občine Ivančna Gorica

Srečno v letu 2005 !

Mercator je delil milijone str. 3

Župan prejel priznanje ob 10. obletnici lokalne samouprave str. 3

Kdaj so dovoljene petarde? str. 4

Nič več okužene vode? str. 8

Športniki leta 2004 občine Ivančna Gorica str. 14

OBČINSKO SILVESTROVANJE - Gradišče OGNJEMET 1. 1. ob 1.00

BOŽIČNI ODMEV v Krški jami nedelja, 26. 12. ob 15.30

INTERALTA
EVROPSKO OKNO V SLOVENSKE DOM
PVC OKNA IN VRATA
Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43
AKCIJA: ODKUP STARIH OKEN
do 31.12.2004 nudimo za vsako zamenjano
staro okno od 3.000 do 12.000 SIT
www.interalta.si

**SENČILA
OVEN**
IZDELAVA IN MONTAŽA
- ŽALUZIJE
- ROLETE
- KOMARNIKI
- ROLO
- PLISE
- ZAVESE
- TENDE
- LAMELNE
- ZAVESE
Tomaz Oven s.p. Pot v resje 1 GSM: 031/679-079
1295 IVANČNA GORICA Tel./fax: 01/7878-266

CUGELJ
PVC OKNA
IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

Iz Jernejeve malhe

V tem času ne zaključujemo samo minulega leta, temveč desetletno delovanje Občine Ivančna Gorica. Kot da se zgodovina ponavlja. Prve občine smo za območje naše države dobili že leta 1848 v času novih demokratičnih pogledov in, kot smo radi rekli – ob prebuditvi narodov, ki so sklepali avstro-ogrsko državo. Torej je tudi leto 1994, spodbujeno z demokratičnimi spremembami v naši državi, zahtevalo, da se lokalna skupnost in njena organiziranost približa ljudem po meri in človeškem občutku. Res je, da smo pred tem imeli občine, ki so izražale državniški značaj. Novonastale občine pa so se bolj približale pristojnim krajevnim skupnostim, saj v osnovi izražajo specifično ožjega območja, da ne rečem kraja s pokrivanjem obveznosti najnujnejših potreb občana v širšem pomenu kulture, šolstva, komunale, zdravstva in sociale. Nastala je občina z več ali manj slabo infrastrukturo, z nikakršno prostorsko opredelivitvijo, s slabo materialno osnovo in neprimerno organiziranostjo ljudi v interesne povezave. Izvoljeni so bili organi, občinski svet in župan, ustanovila se je občinska uprava.

Ohranili smo nekatere povezave z ostalimi novonastalimi občinami, kot je javno komunalno podjetje v lasti vseh treh občin, in po nujnosti na novo organizirali in dodelili lastne pristojnosti za našo občino, kot je zdravstveni dom, vzgojno-varstveni zavod, knjižnica in posamezne interesne zveze, ki povezujejo društva. Krajevne skupnosti so na novo začele z vso pestrostjo društvenega življenja, z najrazličnejšimi programi, ki širijo prepoznavnost naše občine. Lahko bi naštevali, kaj smo vse v tem času pridobili. Spisek bi bil dolg. Še daljši pa bi bil popis iz našega vizionarskega programa, kaj moramo še vse postoriti, da bomo jutrišnji dan dopolnili in se ozirali na minulo delo z višjega izhodišča. Ker smo ljudje, se nam razvojno izhodišče vedno viša, zato imamo pred seboj vedno nove naloge.

Da, veliko smo postorili v desetletnem obdobju obstoja naše Občine Ivančna Gorica. Veliko dela smo opravili skupaj, še posebej, če spomnimo začetnih težav, ko smo na starih idejah iskali nove rešitve in v tistem trenutku že vse izničili, ko smo se začeli ob uresničenih pomembnih dejanjih primerjati z drugimi v bogatejših okoljih.

Več ko smo storili, bolj brezupno vidimo primanjkljaje v najrazličnejših okoljih v naši lepi občini. Postoriš veliko in bolje na enem delovnem področju, že tisti trenutek se kaže primanjkljaj v isti dejavnosti v drugem kraju naše občine.

Smo mar postali nepotešeni noveletni potrošniki ali pa morda ne znamo optimistično usmeriti pogleda v sedanost? Življenje nam teče sedaj in tukaj, dovolimo si še več optimizma, bodimo veseli ob tem, kar smo sami dosegli in lahko delimo z drugimi.

Polno spodbud za srečno in bogatejšo življenje se poraja pri sprejemanju programov društvenih dejavnosti s humanitarno poanto do povezovanja množičnih interesov, ki pustijo vsakemu za sebe večji izraz potrebnosti in človeške potrditve. Merila sreče si naj ustvarja vsak posameznik, zato tudi kritika, pa najsibo pozitivna ali negativna, ne sme in ne more vsiljevati splošnih vzorcev družbenega obnašanja. Za vse nas je dovolj prostora. Storimo vse, da bomo s svojim delom ob biološki potrebnosti, kulturni ozaveščenosti, ljudski modrosti in na podlagi lastnih izkušenj dosegli smisel bližnjega, smisel občana, smisel Slovenca v veliki skupnosti.

Optimizem in ustvarjalnost nimata omejitve. Vaše ideje, spoštovani občani, ki se prenašajo v prid prostovoljnemu delu in iskanju lokalnih povezav, naj bodo v letu, ki prihaja, še plodovitejše in nagrajene v vrednotah skupnosti.

Bodimo še naprej vztrajni, pospremimo naš jutrišnji dan v novo leto v zdravju, sreči in zadovoljstvu ob preživetju prazničnih in vseh ostalih dni v letu.

Župan Jernej

Župan Jernej Lampret ima v decembru vsako leto prijetno dolžnost, da se v predprazničnem času pred koncem leta sreča z različnimi skupinami ljudi, ki vodijo, soustvarjajo in oblikujejo naše javno življenje. Tako se je srečal s predsedniki vseh krajevnih skupnosti v občini, s predstavniki javnih zavodov, svetniki in političnimi strankami v občini, obrtniki, duhovniki in upokojenimi delavci občinske uprave. Ob kozarčku in prigrizku je bila priložnost za voščila in dobre želje, snovali pa so že tudi obveznosti in načrte za leto, ki prihaja.

SVETNIKI SPREJELI REBALANS PRORAČUNA

Ena pomembnejših točk 17. seje občinskega sveta, ki je potekala 29. novembra, je bilo sprejetje predloga Odloka o spremembi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2004 (t.i. rebalans). Svetniki so razpravljali še o osnutku Pravilnika za izbiro in merilih za kulturne programe, ki jih bo sofinancirala Občina, tudi tokrat pa ni manjkalo vprašanj svetnikov, ki so bila zastavljena županu.

Župan je najprej predlagal, da se 5. točka dnevnega reda Predloga pravilnika o prodaji, oddaji v zakup, oddaji za gradnjo in menjavi stavbnih zemljišč v lasti Občine Ivančna Gorica zamenja s točko Program priprave sprememb in dopolnitev prostorskih ureditvenih pogojev. Dodana pa je bila točka o Predlogu sklepa o začasnem sofinanciranju Občine Ivančna Gorica za leto 2005. Ker pripomb na spremembo dnevnega reda in na zapisnik prejšnje seje ni bilo, je občinski svet lahko začel s točko o vprašanjih in predlogih.

svetnice Nataše Lukman občinski svet seznanjen z nakupom prireditvenega šotora. Civilna zaščita, Občina Ivančna Gorica in Gasilska zveza Ivančna Gorica so se dogovorile in kupile prireditveni šotor, ki je stal 5 milijonov. Občina je prispevala iz proračuna 4 milijone, ostalo pa sta dali Gasilska zveza in Civilna zaščita. Šotor se bo predvidoma hranil v Gasilskem domu v Stični, za postavljanje šotora, ki lahko pod streho sprejme približno 800 ljudi, pa so se usposobile štiri ekipe gasilcev iz naše občine. Šotor bo mogoče najeti pod

»SLABE« CESTE IN NOV ŠOTOR

Izkazalo se je, da je problematika križišča pri cerkvi sv. Tilna v Višnji Gori še vedno pereča. Dušan Strnad je povedal, da bi vendarle moralo priti do dogovora, ki bi zagotovil prometno varnost na cestnem odseku pri Višnjegorski cerkvi. Župan mu je zagotovil, da bo sestanek s predstavniki krajevne skupnosti še v decembru.

Višnjegorskemu križišču je sledilo še križišče pred novim Mercatorjevim trgovskim centrom. Nasproti Mercatorja je bila namreč zaprta cesta do cerkve sv. Jožefa. Andrej Sekirnik je poudaril, da do sedaj s tem križiščem ni bilo težav in da bi ureditev križišča morala biti zajeta že v projektni dokumentaciji. Župan je pojasnil, da je že za naslednji dan dogovorjen sestanek z Direkcijo za državne ceste Republike Slovenije, ki daje soglasje k spremembam na cestah regionalnega značaja. Kot se je kasneje izkazalo, je uspelo priti do zelenega dogovora in zapora je bila odstranjena.

Vprašanja o cestni problematiki so se še kar vrstila kot po tekočem traku in izkazalo se je, da je potreben pločnik ob cesti do OŠ v Šentvidu, da se dogajajo nepravilnosti pri postavljanju cestnih zapor, da je za cesto Vir–Grizhe nujna obnova obcestnih bankin, da je že skrajni čas, da se posodobi cesta Ivančna Gorica–Hudo in da obnova ceste med Ivančno Gorico in Žužemberkom poteka zelo počasi. Medtem ko se še ne ve, kdaj bo asfaltirana regionalna cesta med Ambrusom in Žvirčami, pa ostaja velik problem tudi prevažanje kamionov po cesti skozi naselje Ivančna Gorica. Zaenkrat lahko Občina zahteva samo pooblastilo policijskega nadzora nad tovornimi vozili s preveliko osno obremenitvijo.

V nadaljevanju je bil na vprašanje

določenimi pogoji za različne prireditve in veselice, medtem ko ga bo Občina uporabljala za izvedbo občinskih prireditev.

Z upravičenim ponosom je Nikolaj Erjavec občinski svet seznanil, da je kot predstavnik civilne iniciative dobil odgovor Ustavnega sodišča, da je Dolenjska upravičena do vzporedne ceste ob avtocesti, rezervirane za motorna vozila. Apeliral je še na župana, da je treba pristopiti k začetku sanacije gradu Podsmreka.

SPREJET REBALANS PRORAČUNA

Po številnih vprašanjih in pobudah je le prišla na vrsto osrednja točka seje, torej sprejetje rebalansa proračuna 2004. Svetniki so bili že pred sejo seznanjeni s predlogom rebalansa, svoje mnenje o spremembah v proračunu pa so povedali tudi predstavniki posameznih odborov. Igor Jernejčič je v imenu odbora za družbene dejavnosti povedal, da se odbor načeloma strinja s predlogom rebalansa, je pa izrazil nezadovoljstvo nad tem, da se posamezni projekti, kot je razširitev prostorov šole na Krki in začetek projektne dokumentacije za nov vrtec v Ivančni Gorici, ne izvajajo dovolj hitro. Odbor je tudi ugotovil, da imajo občani številne pripombe glede izvajanja splošnega zdravstvenega varstva in izvajanja zobozdravstva v občini. Občinskemu svetu je predlagal, da bi v prihodnje v program svojega dela uvrstili tudi obravnavo poročila o delovanju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica. Jernejčič je tudi konkretno izpostavil problem, da je čakalna doba v ambulanti v Zagradcu več mesecev, če pa si storitev pripravljen plačati, pa pride pacient na vrsto takoj. Župan je ob tem poudaril, da so razmere v zdravstvu

trenutno nevdružne, kajti pritiskajo z vseh strani, tako pacienti kot zavarovalnica. Nikolaj Erjavec je dodal še to, da je imel svet Zavoda težka pogajanja za pridobitev petega zdravniškega v splošni ambulanti. Zdravstvena služba bo torej po županovih besedah v bodoče predstavila občinskemu svetu poročilo o svojem delu.

V imenu odbora za gospodarstvo, komunalo in varstvo okolja je Anton Medved izrazil mnenje, naj Občina čimprej pristopi k določitvi obrtne cone v Ivančni Gorici. Nezadovoljstvo odbora je predvsem v tem, ker po mnenju odbora Občina stori premalo za pospešitev gospodarskega razvoja. Pogoji za delovanje družbenih dejavnosti je uspešno gospodarstvo.

V nadaljevanju so bili glede sprememb v rebalansu sprejeti še sklepi o tem, da se sredstva za sofinanciranje melioracij prenesejo v realizacijo za leto 2005 in da se iz rezerve proračuna nameni za potrebe obnove gasilskega doma v Ambrusu 1 milijon. Živahno je zopet postalo, ko se je odločalo o tem, ali se in koliko se še nameni nogometnemu klubu Livar Ivančna Gorica in roketnemu klubu SVIŠ. Svetniki so na koncu le izglasovali, da obema kluboma pripada še po 2 milijona sredstev, s tem, da se bo v prihodnje moralo jasno določiti, do katere višine bo še lahko Občina sponzor omenjenima kluboma.

V NADALJEVANJU SEJE ŠE ...

Ko je bil torej sprejet rebalans, je seja hitro stekla proti koncu. Svetnikom je bil predložen osnutek Pravilnika o postopku za izbiro in merilih za sofinanciranje kulturnih programov in projektov, s katerim ne bodo določena sredstva, pač pa merila, po katerih se bodo v ta namen delila proračunska sredstva. Ko bo osnutek pravilnika dokončno izoblikovan, bo Občinski svet odločil o sprejemu.

Ob točki, ki je bila na dnevni red sprejeta naknadno, je župan svetnike seznanil, da je v prostorih sejne sobe Občine 24. novembra potekala prostorska konferenca, katere namen je bil pripraviti spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev na območju naše občine. Program sprememb je sestavljen v skladu z prostorskim planom, ki ga je Občina Ivančna Gorica sprejela julija letos. Občinski svet je sprejel ta program sprememb, s čimer se bo začel postopek sprememb in dopolnitev izvedbenih aktov, na osnovi katerih bo lahko upravna enota izdajala gradbeno dovoljenja.

Na seji so svetniki sprejeli še predlog sklepa o začasnem financiranju Občine Ivančna Gorica za leto 2005, slišali pa so tudi informacijo o občinskih stanovanjih. Občina je lastnica 38 stanovanj, od tega jih je 18 na področju grosupeljske občine. Prav za slednja pa velja, da so od aprila letos v postopku prodaje. Sredstva, ki se pričakujejo od prodaje, bodo predvidoma uporabljena za stanovanjski sklad oz. gradnjo novih stanovanjskih objektov v občini Ivančna Gorica.

Matej Šteh

MERCATOR JE DELIL MILIJONE

Se še spominjate, kako smo se še pred časom vozili mimo velikega platoja nasutega peska ob obvoznici pod ivanško cerkvijo? Različna vprašanja so se nam porajala ob pogledu na dobro utrjeno površino. Potem pa končno pride novica: Mercator bo v Ivančni Gorici zgradil nov trgovski center. Da so se dela zares pričela, je bilo treba potrpeti še nekaj časa, ko pa so začeli sestavljati to sodobno stavbo, je v rekordnem času pred našimi očmi in pred očmi vseh tistih, ki se spretno izogibajo cestninske postaje na avtocesti, zrasel nov trgovski center. Delalo se je dobesedno dan in noč – kako tudi ne, saj je bilo vendar treba ujeti začetek decembrskega praznovanja in obdarovanj, ki se začne z Miklavževim prihodom.

Otvoritvene slovesnosti na miklavževo soboto, torej 4. decembra, se je udeležilo več sto občanov in verjetno še mnogo drugih nakupovalcev, seveda pa je bil v Ivančni Gorici tudi prvi mož trgovske družbe Mercator d.o.o., gospod Zoran Janković. Preden je prišel na vrsto za besedo, ga je v imenu domače občine, občine gostiteljice novega trgovskega centra, pozdravil župan, gospod Jernej Lampret. »Mercator je prišel v deželo desetega brata,« zato je bilo temu primerno županovo darilo – slika Jurčičevega Krjavlja, ki ga je prejel Janković. Svojo hvaležnost ob odprtju nove Mercatorjeve enote je hotela izraziti v imenu glavnega izvalca del, direktorica podjetja Trimova Trebnje, gospa Tatjana Fink. Njeno darilo je bila kopija Valvasorjeve Topografije dežele Kranjske. In nato se je v vlogi Miklavža postavil še direktor Mercatorja. Ob odprtju novega centra je čutil dolžnost in priložnost, da s tem, kar podjetje ustvarja, pomaga tistim, ki ustvarjajo po svoje na prostoru, kjer bo sedaj Merca-

tor »najboljši sosed«. Pripravljene so bili štirje vrednostni čeki: prvi je bil namenjen Centru za zdravljenje boleznih otrok v Šentvidu pri Stični in ga prevzela direktorica centra dr. Magdalena Zupančič. Drugi ček enake vrednosti je odnesel predstavnik kulturno-umetniškega društva

Stična Mik Lampret. Ček v vrednosti 500.000 tolarjev je bil namenjen nogometnemu klubu Ljubičič Ivančna Gorica in ga je v imenu upravnega odbora kluba sprejel Jaka Sever. Zadnji, največji vrednostni ček pa je bil namenjen tistim, ki jih Mercator že tradicionalno podpira. Predsednik rokometnega kluba SVIŠ dr. Janez Zupančič je prejel iz rok Zorana Jankovića ček v vrednosti 1 milijon tolarjev, pri čemer je Janković vpričo vseh navzočih znesek na čeku preklical in ga povečal še za en milijon: torej na dva milijona. Mercator torej ostaja veliki pokrovitelj slovenskega rokometnega kluba, finančna pomoč našim rokometašem pa je očitno prišla prav.

Zvečer istega dne jim je namreč uspelo prvič zmagati v letošnji sezoni nastopanja v 1. slovenski rokometni ligi.

In še preden se je pulz med bodočimi nakupovalci v Mercatorju umiril, sta župan in direktor Mercatorja prestriгла trak na vhodu v trgovino in začeli so se prvi nakupi. Zaposleni so ob vhodu pozdravili svojega direktorja in mu simbolično izročili košaro, napolnjeno z dobrotami. Podobnega sprejema sta bila deležna tudi župan Lampret in Trimova direktorica. Gospod Janković je nato v spremstvu svoje žene opravil svoj prvi nakup v ivanškem Mercatorju. Račun je na koncu znašal nekaj več kot 17.000 tolarjev. Dejstvo je, da je bilo podobnih računov tega dne še veliko. Trgovina se je v trenutku napolnila in pred blagajnami so se pojavile dolge vrste. Seveda Mercator ob takih priložnostih vedno poskrbi tudi za privlačne nastope estradnikov, kot so bili v Ivančni Gorici Manca Urbanc-Izmajlov, Rok Kosmač in Ylenia, pridružil pa se jim je tudi domači Stiški kvartet.

Matej Šteh

ŽUPAN LAMPRET PREJEL PRIZNANJE OB 10. OBLETNICI LOKALNE SAMOUPRAVE

Ob 10. obletnici uvedbe lokalne samouprave in prvih lokalnih volitev, ki so potekale 4. decembra 1994, so Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje tajnikov slovenskih občin pripravili slavnostno prireditev, katere namen je bil obeležiti ta pomemben zgodovinski dogodek v procesu demokratizacije naše države. Pred desetimi leti smo torej Slovenci prvič volili župane in občinske svete v kar 147 novih občinah, med njimi tudi v Občini Ivančna Gorica. Predsednik državnega sveta Janez Sušnik je v svojem nagovoru poudaril, kako pomemben je bil ta dogodek v letih po osamosvojitvi Slovenije in kakšen pomen ima lokalna samouprava danes, ko smo del Evropske unije. Priznanje izvajanju lokalne samouprave v Sloveniji je dal tudi predsednik Zbornice regionalnih oblasti pri Kongresu lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope Yavuz Mildon. Opozoril pa je na pomanjkljivost na regionalni ravni in da so slovenske občine finančno premalo samostojne.

Vrhunec prireditve, ki je potekala v dvorani kulturnega doma v Kamniku, je bila podelitev priznanj županom in županom, ki so na čelu svojih občin že tri mandate. Takšnih »trimandatnikov« je bilo natančno 60, med njimi tudi župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret. Medtem ko mu je predsednik Skupnosti občin Slovenije, mariborski župan Boris Sovič, predajal priznanje, je bilo v dvorani moč slišati šepetanje med navzočimi: »Lejga, Krjavelj ...«

No, prepričani smo lahko, da župan Lampret ni znan samo po svoji šaljivi vlogi Krjavlja, ki si jo nadene od časa do časa. Občani pa smo lahko ponosni, da živimo v »Deželi desetega brata.«

Matej Šteh

ROMSKI ZAPOSILTVENI CENTER

Tako se imenuje projekt, katerega partnerji prihajajo z dveh geografskih področij Slovenije, kjer živi romska populacija. To sta Dolenjska z Belo krajino in Posavjem ter Pomurje. V partnerstvu sodeluje 18 občin s tega področja, med njimi tudi Občina Ivančna Gorica, ter razne izobraževalne ustanove, Zavod RS za zaposlovanje, nevladne organizacije, društva in poslovne organizacije.

Nosilec projekta in koordinator razvojnega partnerstva je občina Škocjan. S projektom so se partnerice pripravile na razpis Evropskega socialnega sklada oz. Programa pobude skupnosti EQUAL 2004–2006 za Republiko Slovenijo, ki ga vodi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Namen prijave je bil torej pridobitev finančnih sredstev za financiranje projekta iz evropskih strukturnih skladov.

29. oktobra 2004 je bil izdan sklep Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve o odobritvi sredstev, in sicer v višini 105 milijonov tolarjev, za razvoj in izvajanje ideje romskega zaposlitvenega centra.

Glavni cilj razvojnega partnerstva Romski zaposlitveni center je, v skladu s prvim ukrepom Pobude skupnosti EQUAL, razvoj novih predlogov za strategijo zaposlovanja Romov, da bi se jim omogočil lažji dostop na trg dela. Posledično bi prišlo do ustanovitve javnega krovnega zavoda z imenom Romski zaposlitveni center. Ta bi predstavljal krovno organizacijo, ki bi služila potrebam podjetij, ki že ali še bodo zaposlovala Rome, a tudi romski delovni sili, katero bi informirala, usposabljala in motivirala za vstop na trg delovne sile. Namen projekta je torej ustanovitev organizacije, ki bi skrbelo za širitev zaposlenosti med Romi v Sloveniji, pri tem pa ne gre za pridobivanje sredstev, ki bi se delila direktno romskim skupnostim. Vsekakor je to pomemben korak v procesu reševanja problematike zaposlovanja Romov, s čimer se na nek način rešujejo tudi druga vprašanja, povezana z romsko problematiko.

Matej Šteh

ZAKAJ VRSTA PRED ZOBOZDRAVSTVENO AMBULANTO?

Kot je razvidno iz obvestila Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, je 1. decembra začela z delom nova splošna ambulanta. To je glede na razmere, ki ponavadi vladajo v čakalnicah zdravstvenega doma, zelo spodbudno, ne pomeni pa, da bodo vrste pred zdravnikovo ambulanto sedaj popolnoma izginile. Zagotovo pa bo uvedba t.i. petega zdravnika zagotavljala hitrejšo in učinkovitejšo zdravstveno oskrbo, če se bomo občani seveda posluževali te možnosti.

Z vrstami in storitvami pa je povezano tudi nezadovoljstvo, ki se širi med občani in se nanaša na zobozdravstveno službo. Slaba volja je povezana z vprašanjem, zakaj je v zobozdravstveni ambulanti v Zagradcu čakalna doba več mesecev, medtem ko lahko pacienti, v

primeru samoplačniške storitve, pride na vrsto praktično takoj. Za pojasnitev tega vprašanja je potrebno pravilno razumevanje zdravstvenega sistema in pogojev, ki določajo delo zobozdravstvene službe.

Javno zdravstvo v Sloveniji je organizirano tako, da Ministrstvo za zdravje preko Zavoda za zdravstveno zavarovanje določa število zdravstvenih storitev glede na število prebivalcev. To pomeni, da na določeno število ljudi pride določeno število zdravnikov in s tem tudi zdravstvenih storitev. Po teh merilih je kvota zdravniškega osebja v Zdravstvenem domu v Ivančni Gorici polno zasedena.

Zdravstveni dom ima z zavarovalnico sklenjeno pogodbo o koncesiji, ki določa, kakšen je delež koncesije oz. sred-

stev, ki jih zagotavlja zavarovalnica za opravljene zdravstvene storitve. Da se lahko meri, koliko je že opravljenega dela oz. porabljenih sredstev, je vsaka zdravnikova oz. zobozdravnikova storitev točkovana. Lahko bi rekli, da ko se točke porabijo, tudi zobozdravnik ne more več uporabljati sredstev, ki mu jih zagotavlja koncesija. V primeru zobozdravnice Aleksandre Križaj-Dumič, dr. dent. med., ki dela v zobozdravstveni ambulanti v Zagradcu, pomeni to, da ko so sredstva koncesije potrošena, lahko pacienti pride na vrsto samo, če zobozdravnikovo delo plača sam. Sicer pa v čakalno vrsto. V nujnih primerih seveda pacienti lahko pride na vrsto takoj, vendar samo toliko, da se odpravi bolečina, nato pa je tako kot ostali uvrščen v vrsto. V Zagradcu je možnost

zobozdravstvene storitve, ker dr. Križajeva nastopa kot pravna oseba, medtem ko v zdravstvenem domu v Ivančni Gorici te možnosti ni, ker ni proste ambulante izven časa, ki je rezerviran za delo po pogodbi z zavarovalnico. Tako mora zdravstveni dom stroške storitev, ki so opravljene preko pogodbe, pokriti sam.

Eden izmed pogojev, ki so navedeni v pogodbi o koncesiji, je tudi ta, da mora vsak koncesionar ažurno obveščati Zavod za zdravstveno zavarovanje o čakalnih dobah in o ordinacijskem času posameznih zdravnikov. Ti podatki so dostopni tudi javnosti na spletnih straneh Zavoda, kjer lahko vsak dobi informacijo za vse zdravstvene ordinacije v Sloveniji. Tako objavljanje je namenjeno temu, da lahko vsak držav-

ljan v Sloveniji prosto izbere zdravnika, morda tudi glede na čakalno dobo. Čakalna doba za zobozdravstvene storitve v Ivančni Gorici je za t.i. zdravljenje do pol leta, za protetiko pa do 8 mesecev. V Zagradcu je še daljša: za protetiko se čaka več kot eno leto, za zdravljenje pa 8 mesecev. Čakalna doba, da pacient, potem ko je opravil pregled, dobi ortodontski aparat, pa je celo 3 leta. Pri tem je treba poudariti, da so čakalne dobe pri zobozdravnikih v drugih zdravstvenih domovih po Sloveniji večinoma še daljše kot v Ivančni Gorici.

Tako torej lahko ugotovimo, da je potrpežljivost še vedno najboljša rešitev. Ljudje se moramo pač sprijazniti s tem, da je naše zdravje vse bolj odvisno predvsem od naših lastnih prizadevanj, koliko zanj sami poskrbimo. Vsi torej prispevamo v skupni koš, in ko se ta izprazni, so za kaj več spet na vrsti naši žepi.

Matej Šteh

POLICIJA SVETUJE

KDAJ SO DOVOLJENE PETARDE?

Policisti vsako leto obravnavamo množično uporabo petard in drugih pirotehničnih izdelkov. Medtem ko takšno početje določenim posameznikom in skupinam pomeni zabavo, je za večino državljanov neprijetno in pomeni svojevrstno nasilje nad ljudmi.

Nepremišljena, neprevidna in objestna uporaba pirotehničnih izdelkov pogosto povzroča telesne poškodbe (opekline, raztrganine rok, poškodbe oči in drugo), vznemirja ljudi in živali ter onesnažuje okolje.

Policisti bomo storili vse, kar je v naši moči, da omejimo nezakonito uporabo in zmanjšamo možnosti poškodb. Dosledno bomo ukrepali proti vsem, ki bodo metali petarde oziroma uporabljali druge pirotehnične izdelke, kjer to ni dovoljeno, in sicer:

V ŠOLAH IN NJIHOVI OKOLICI, V BLIŽINI ZDRAVSTVENIH DOMOV IN BOLNIŠNIC, VRTCEV, DOMOV ZA OSTARELE, V OKOLICI CERKVENIH OBJEKTOV, V STRNJENIH NASELJIH, NA HODNIKIH STANOVANJSKIH BLOKOV, V ŠPORTNIH OBJEKTIH IN NA DRUGIH KRAJIH, KJER SE ZBIRA VEČJE ŠTEVILO LJUDI.

Pirotehnični izdelki, katerih učinek je pok, se smejo uporabljati le od 26. decembra do 2. januarja, torej bomo ukrepali tudi proti vsem tistim, ki te omejitve ne bodo upoštevali.

Kljub vsem prizadevanjem policije se moramo zavedati, da je neprimerna uporaba pirotehničnih izdelkov pro-

blem vseh, zato prosimo vse, predvsem pa starše in skrbnike, da z opozarjanjem na nevarnosti ter s svojim lastnim zgledom pripomorejo k preprečevanju in zmanjšanju posledic.

S SKUPNIMI PRIZADEVANJI SE JE MOGOČE IZOGNITI MARSIKATERI NEVARNOSTI IN USODNI POSLEDICI.

Vsem občanom občine Ivančna Gorica želita SREČNO, PREDVSEM PA VARNO NOVO LETO 2005

vodji policijskega okoliša Marjan Fric in Rudi Grunbacher.

OBVESTILO »ČRNE GRADNJE«

Urad za graditev in sistem prostora pri Ministrstvu za okolje, prostor in energijo objavlja obvestilo investitorjem oz. lastnikom nedovoljenih (črnih) gradenj, ki so leta 1993 vložili zahtevo za odlog prisilne izvršbe in vplačali depozit, naslednje

OBVESTILO

Investitorje oziroma lastnike objektov, ki so bili v preteklosti zgrajeni brez predpisanih dovoljenj in se zato štejejo za nedovoljene (črne) gradnje, opozarjamo, da je z določbami 201. člena ZGO-1 določeno, da po 1. 1. 2005, ne glede na to, da so v skladu z 11. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list RS, št. 18/93 in 47/93, ZUN-ČG) vložili zahtevo za odlog inšpekcijskega ukrepa prisilne izvršbe odstranitve njihovega objekta in vplačali predpisani depozit, ne bodo več varovani pred takšno prisilno odstranitvijo, razen če so pri krajevno pristojni enoti že vložili oziroma bodo najpozneje do 31. 12. 2004 vložili zahtevo za njihovo legalizacijo. Investitorji oziroma lastniki takih objektov, ki so v območju Triglavskega narodnega parka, pa morajo vložiti zahtevo za legalizacijo najpozneje do 14. 1. 2005, ker so uredbe o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora na območju Triglavskega narodnega parka (Uradni list RS, št. 119/02) začele veljati 14. 1. 2003.

Zato vsem takšnim investitorjem priporočamo, da čimprej, najpozneje pa do 31. 12. 2004 oziroma najpozneje do 14. 1. 2005 pri krajevno pristojni upravni enoti vložijo zahtevo za izdajo gradbenega dovoljenja.

mag. Sanja TRAUŠEK

direktorica Urada za graditev in sistem prostora

NEVŠEČNOSTI Z ADSL-OM

Zaradi težav nekaterih občanov s priključevanjem na ADSL smo se odločili, da vzroke zanje preverimo pri pooblaščenih institucijah. Po dokaj dolgotrajnem tipkanju različnih telefonskih števil in vsakokratnem pojasnjevanju razlogov za klic smo končno našli nekoga, ki je (približno) razjasnil dvome. To je storila Helena Čerin, predstavnica za stike z javnostjo pri Siolu, ki je povedala:

»Pri uporabi storitve SiOL ADSL nam ni znano, da bi imeli naročniki v vaseh Dob, Lučarjev Kal in Zagradec kakršnekoli težave. Če ima kdo od vaših bralcev težave pri uporabi širokopasovnih internetnih storitev, ga vljudno vabimo, da nam sporoči svoje dostopne podatke, da preverimo možne razloge za slabše delovanje storitve.

SiOL pri ponujanju širokopasovnega dostopa do interneta ADSL najema infrastrukturo Telekom Slovenije. S tem sprejemamo pogoje za priključitev naročnikov v dostopno omrežje ADSL, med katerimi je tudi ISDN.

Nekatere krajevne skupnosti so se res organizirale in nam posredovale spisek interesentov za priključek ADSL. Spiske smo posredovali Telekomu Slovenije, ki je načrt izgradnje omrežja prilagodil povpraševanju. Telekom Slovenije pri izgradnji daje prednost skupnostim, v katerih je med 16 in 20 interesenti.

Za vsa vprašanja v zvezi s pridobitvijo priključka ADSL ima SiOL na razpolago tudi klicni center za pomoč uporabnikom, kjer na brezplačni telefonski številki 080 1000 čakajo svetovalci, ki bodo vašim bralcem z veseljem pomagali.

V uredništvu upamo, da smo vam s pomočjo Čerinove pomagali odpraviti kakšno nejasnost, v nasprotnem primeru pa boste morali tudi sami zavrteti omenjeno številko.

Lojze Grčman

VESEL BOŽIČ IN ZDRAVO TER SREČNO NOVO LETO 2005 VAM ŽELI

Krajevna organizacija Rdečega križa Ivančna Gorica

OBČINA IVANČNA GORICA OBJAVLJA JAVNI NATEČAJ ZA URADNIŠKO DELOVNO MESTO

**SVETOVALEC/KA za okolje in prostor
v občinski upravi Občine Ivančna Gorica.**

Prosto delovno mesto je uradniško delovno mesto, ki se lahko opravlja v nazivih svetovalec III, II, I. Javni(a) uslužbenec(ka) bo naloge opravljal(a) v nazivu svetovalec III.

Pogoji za zasedbo delovnega mesta:

- najmanj visoka strokovna izobrazba, smer arhitektura ali geodezija,
- najmanj 8 mesecev delovnih izkušenj,
- državni izpit iz javne uprave,
- aktivno znanje uradnega jezika,
- poznavanje dela z računalnikom.

V skladu z 89. členom Zakona o javnih uslužbencih lahko za delovno mesto kandidirajo tudi osebe, ki nimajo opravljenega državnega izpita iz javne uprave, pod pogojem, da bodo v primeru izbora na delovno mesto navedeni izpit opravile najkasneje v enem letu od imenovanja v naziv.

Kandidat(ka) mora izpolnjevati tudi pogoje iz drugega odstavka 88. člena Zakona o javnih uslužbencih:

- da je državljan(ka) Republike Slovenije,
  - da ni bil(a) pravnomočno obsojen(a) zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bil(a) obsojen(a) na nepojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev,
  - da ni v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alineje.
- Izpolnjevanje teh pogojev kandidat(ka) dokazuje s predložitvijo pisne izjave.

K prijavi z življenjepisom mora kandidat(ka) priložiti ustrezna dokazila o izpolnjevanju pogojev:

- fotokopijo potrdila o državljanstvu,
- fotokopijo potrdila o izobrazbi,
- fotokopijo delovne knjižice, iz katere je razvidna delovna doba,
- fotokopijo potrdila o opravljenem državnem izpitu iz javne uprave,
- pisno izjavo kandidata(ke) o nekaznovanosti, pisno izjavo kandidata(ke), da ni v kazenskem postopku.

Z izbranim kandidatom (kandidatko) bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom s šestmesečnim poskusnim delom. Izbrani(a) kandidat(ka) bo delo opravljal(a) praviloma na sedežu Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi razpisa na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, s pripisom "Za javni natečaj za delovno mesto svetovalec/ka za okolje in prostor".

Kandidati(ke) bodo o izbiri obveščeni(e) v osmih dneh po opravljeni izbiri.

Informacije o izvedbi javnega natečaja dobite na Občini Ivančna Gorica, tel. 01/787 83 84 (Janez Radoš).

**TVOJA
NAJBLIŽJA!**

- Posredovanje prostih del in izdaja napotnic
- Brezplačna številka za naročanje napotnic
- SMS obveščanje o prostih delih in nakazilih
- Internetni kotichek
- Info točka Zavoda za mladinski turizem
- Ugodno fotokopiranje
- Nezgodno zavarovanje z dnevno odškodnino

POSLOVALNICA GROSUPLJE
Kolodvorska cesta 3
1290 Grosuplje

Uradne ure: vsak delovnik od 7.30 do 17.00

tel: 01 786 51 70, gam: 031 68 88 33, fax: 01 786 10 19

email: grosuplje@studentski-servis.si

naročanje napotnic: 080 26 28

Spoštovane občanke in občani občine Ivančna Gorica,
Slovenska Demokratska stranka je na volitvah 3. oktobra 2004 dosegla sijajen uspeh. Hvala vsem, ki ste nam izkazali zaupanje in nas podprli v iskrenih prizadevanjih za boljše življenje vseh Slovencev in Slovenk.

Radi imamo Slovenijo in verjamemo vanjo. Sedaj je na vseh nas odgovornost in priložnost, da jo vodimo na Novi poti.

Želim Vam blagoslovljene božične praznike, doživeto praznovanje Dneva samostojnosti in uspešno leto 2005.

Janez Janša

SLOVENIJA na novi poti

»V polnem srcu je prostora za vse,
v praznem ni prostora za nič.«

(Antonio Porchia)

VOŠČIMO VAM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE, V PRIHAJAJOČEM LETU 2005 PA POLNO SRCE MIRU, LJUBEZNI, DOBROHOTNOSTI IN ŽIVLJENJSKE MODROSTI.

N.Si
Nova Slovenija
Krščanska ljudska stranka

SLS.

Prijateljstva, ki so prestala preizkus časa in sprememb, so zagotovo najboljša.

Miru v prazničnih dneh,
v novem letu pa varno hojo po poteh,
ki vodijo k uspehu.

OO SLS Ivančna Gorica

SLOVENSKA DEMOKRATSKA MLADINA
občinski odbor
IVANČNA GORICA

USTANOVljen OBČINSKI ODBOR SLOVENSKE DEMOKRATSKE MLADINE

»Želimo svetu več širine, pomemben danes je prav vsak, stopi z nami, skupaj bomo naredili ta korak.« Tako se glasi tretja kitica himne Slovenske demokratske mladine.

23. septembra 2004 smo v Ivančni Gorici ustanovili občinski odbor Slovenske demokratske mladine. Odslej bomo lahko tudi mladi iz naše občine nastopali in se vključevali v odločanje, tako na občinski kot na državni ravni, in s tem sooblikovali sedanost in prihodnost. Namen delovanja OO SDM je predvsem priprava športnih in kulturnih projektov. Seveda pa se bomo vključevali tudi v problematiko izobraževanja, prvih zaposlitev, mladih družin, stanovanj, skratka, v vse teme, ki zadevajo in zanimajo mlade. Mislimo, da bomo tako lahko najlažje uveljavili svoje ideje in prišli tudi do denarja za razne projekte, saj občina preprosto ne bo mogla ignorirati velikega števila mladih. S tem bomo malo popestrili dogajanje in naredili kaj za dobro našega kraja.

Mladi slovenski demokrati si bomo na vse načine prizadevali, da uspe Slovenija, Dežela Mladih. Obišči nas na naši internetni strani www.ivancnagorica.sdm-si.org ter se nam pridruži!

Drage občanke in občani!

Želimo Vam prijetne božične praznike in zdravo, uspešno ter srečno novo leto 2005!

Občinski odbori
LDS - Liberalne demokracije Slovenije,
MLD - Mlade liberalne demokracije in
Sivih panterjev Ivančna Gorica ter
Svetniška skupina LDS

Občankam in občanom Občine Ivančna Gorica

želimo
vesele božične praznike in srečno ter uspešno novo leto 2005,
hkrati pa čestitamo za praznik dneva samostojnosti

Občinski odbor ZLSD
Ivančna Gorica

Svet Krajevne skupnosti Dob

želi vsem občanom Občine Ivančna Gorica, še posebej pa krajanom naše krajevne skupnosti
v letu 2005
obilo sreče, uspehov, dobrega počutja in medsebojnega razumevanja.

Tudi Svet KS bo k temu skušal prispevati čim več.

ZELENI OKRAS BOŽIČNO-NOVOLETNIH PRAZNIKOV

Božični in novoletni prazniki že trkajo na vrata. Praznično vzdušje bo tudi letos pomagalo pričarati na tisoče okrasnih drevesc, večinoma smrek, svetlečih se, z bleščečimi okraski, dišečih, za mnoge izmed nas nepogrešljivih. Ob njih se bomo veselili, praznovali, ko pa se bodo začele osipati iglice, bomo drevo odvrgli v smetnjak ali, v najboljšem primeru, z njim podkurili v peči. Drevesc, ki smo jih namenili za okras, resnično ne čaka lepa usoda.

Ker pa si večina med nami ne zna predstavljati praznikov, ki ne bi dišali po smrekovih iglicah, preberimo, kako dobiti oz. kupiti okrasna drevesa, da bomo pri tem čim manj škodovali našim gozdom in obenem upoštevali Zakon o gozdovih.

Poglejmo najprej ekološko plat sekane dreves za okras in kaj pomeni posek tisoče in tisoče drevesc za gozdni ekosistem. Če so bila drevesa izbrana strokovno, v okviru nege mladega gozda, to za gozd ni škodljivo, ampak koristno. Drevesca se lahko pridobiva tudi na posekah pod daljnovodi in zaraščajočih se površinah. Izjema so jelke, ki se jih zaradi ogroženosti ne seka za okrasna drevesa. Tisa pa je zaščiten in je zato posek kazniv!

KAKO PRAVILNO DO BOŽIČNEGA DREVESCA ...

Če smo se odločili za nakup okrasnega drevesca na trgu, bodimo pozorni, saj morajo vsa imeti plombo. Če izhajajo iz zasebnih gozdov, plombo pridobijo lastniki gozdov, če gre za gozdove v lasti države, pa izvajska podjetja, ki imajo pogodbo s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije. Lastniki gozdov lahko pridobivajo okrasna drevesa iz gozdov le na podlagi odločbe, ki jo izda Zavod za gozdove Slovenije. Ta skupaj z odločbo izda tudi plombe oziroma nalepke za označevanje okrasnih dreves. Na plombi, ki je letos vijoličaste barve, je označeno območje izvora drevesa (Zavod za gozdove Slovenije, OE Ljubljana) in leto 2004. Cena za posamezno plombo je 54 tolarjev. Vanjo je vključen davek na dodano vrednost. Lastniki gozdov, ki želijo največ 25 plomb, jih lahko dobijo brezplačno, tisti, ki jih želijo več, pa jih plačajo z gotovino ob prevzemu na krajevnih enotah Zavoda za gozdove Slovenije. Lastniki gozdov se lahko za podrobnejše informacije o pridobivanju okrasnih dreves oglasio po telefonu na krajevno enoto oz. revirnemu gozdarju

revirja, kamor sodi njihov gozd. Izvajska podjetja, drevsnice in drugi, ki namensko pridobivajo okrasna drevesa, dobijo plombe na Zavodu za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, Tržaška c. 2, Ljubljana.

Vsa okrasna drevesa, tudi tista, ki so pridobljena v drevsnicah in na drugih namenskih površinah, morajo biti pri prevozu in prodaji označena s plombo na vidnem mestu. Označi se jih najpozneje na kamionski cesti oz. v drevsnici. Prodajalci okrasnih dreves na trgu morajo imeti izdane odločbe ali potrdilo, da so drevesa pridobljena na namenskih površinah.

... IN KAZNI

Upamo, da je odveč poudarjati, da je prepovedano in kaznivo oditi v gozd, izbrati košato smrečico, dve ali tri, jih odsekati in veselo odnesti domov. Za tak prekršek je posameznik lahko kaznovan z denarno kaznijo najmanj 50.000 SIT (80. člen Zakona o gozdovih). Kazen za prevoz ali prodajo okrasnih dreves brez plomb pa je za pravno osebo oziroma posameznika, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, še veliko večja: najmanj 200.000 SIT (79. člen Zakona o gozdovih). Pa dovolj o kaznovanju – naj bodo naše misli raje spodbudne, vesele, praznične!

Ko bomo kupovali dišeči zeleni okras na trgu, se pozanimajmo, od kod prihaja. Kupimo raje taka drevesca, ki prihajajo iz drevsnic ali s posek pod daljnovodi. Posebej tista iz drevsnic bodo še bolj košata, kot če bi prišla iz gozda. Kupimo majhna drevesa ali pa le po vejo, saj mora dvometrska smreka rasti kar kakšnih deset, petnajst let, da se bo nato štirinajst dni sušila v našem stanovanju! Kupimo smrečico s koreninami, v loncu, da jo bomo kasneje preselili v naravo, vendar jo imejmo na balkonu ali vrtu, ker sicer spremembe okolja ne bo prenesla! Še bolje in lepše bo, če bomo okrasili kar lepo drevo pred hišo, lahko tudi listavec! Če se bomo odločili za umetno smrečico, pomislimo, da je izdelovanje takih dreves lahko okolju škodljivo, škodljivo pa je tudi, ko se hočemo plastičnega drevesa znebiti!

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2005 vam želi

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Ljubljana
Tržaška c. 2, Ljubljana
Marijana Tavčar, u.d.i.gozd.

OBVESTILO VETERINARSKÉ INŠPEKCIJE

Opozarjamo vse nosilce dejavnosti, katerih ostanek tehnološkega procesa so pomije, da so se dolžni ravnati po Pravilniku o ravnanju z organskimi kuhinjskimi odpadki (Uradni list RS, št. 37/04). Vsem rejcem živali, namenjenih za prehrano ljudi, pa sporočamo, da tudi na območju republike Slovenije velja Uredba Evropskega sveta št. 1774/2002, čl. 22, točka b, ki pravi:

Prepovedano je hranjenje živali, namenjenih za prehrano ljudi (farmskih živali) z odpadki, nastalimi v gostinski dejavnosti, ali s krmo, pridobljeno iz odpadkov iz gostinske dejavnosti (v to kategorijo spadajo pomije in krma, pridobljena iz le-teh).

Kontrolo v zvezi s povedanim opravlja veterinarska inšpekcija v sklopu rednih pregledov gospodarstev.

veterinarska inšpektorica
dr. Rozalija Fuchs, dr.vet.med.

TURISTIČNO DRUŠTVO ŠENTVID PRI STIČNI

Turistično društvo Šentvid pri Stični iskreno želi vsem svojim članom, krajanom in občanom ter ostalim društvom vesele božične in novoletne praznike, veliko zdravja, zadovoljstva in dobrega sodelovanja v letu 2005.

TD Šentvid pri Stični

V KRŠKI DOLINI NOVA TURISTIČNA PRIDOBITEV-IZLETNIŠKA DOMAČIJA HOČEVAR

Dolina reke Krke je v občini Ivančna Gorica idealna za izlete, ekskurzije, ogleda, česar se že nekaj časa zavedajo na izletniški domačiji Hočevar iz Gradička pri Krki, ki so jo na novo odprli oktobra. Kmetija leži v neposredni bližini Krške jame, ki si jo ogleda mnogo obiskovalcev, tako mladih kot starejših. Vsi bodo zdaj lahko izkoristili gostoljubnost Hočevarjeve družine, ki je bila v turističnem društvu Krka že do sedaj zelo dejavna.

Ponudili vam bodo pretežno doma pripravljeno pijačo ter hladne in tople enostavne prigrizke.

Prav tako bo to dopolnitev ponudbe njihovih že uveljavljenih sosedov – turistične kmetije Podržaj, s katero lahko skupaj ponudijo marsikaj, kar pričakujejo obiskovalci.

Dolina Krke, še posebej območje ob njenem izviru, v vseh letnih časih nudi marsikaj, kar je vredno ogleda, če pa nas tam sprejmejo prijazni in gostoljubni domačini, je zadovoljstvo še večje.

Informacije lahko dobite na telefonski številki 78 06 666.

I. L.

POVEZOVANJE LASTNIKOV GOZDOV – NUJA ALI LE MODNA MUHA?

Živimo v času, ko na vsakem koraku slišimo besedo globalizacija. Poslušamo, kako se povezujejo podjetja, kako prevzame eno podjetje drugo, kako ga kupi, kako se povezujejo banke. Vse z namenom, da bi lažje preživeli na zahtevnem trgu.

Povezovanje posameznikov zaradi racionalizacije dela in boljšega trženja poznamo pri nas pri ustanavljanju strojnih krožkov pa tudi trženja preko kmetijsko gozdarskih zadrug. Vendar večina lastnikov gozdov ni bila vključena v ta sistem povezovanja. Pri gospodarjenju z gozdom ostajajo prepuščeni lastni iznajdljivosti, tako pri izvedbi del kot tudi pri prodaji lesa.

Vrzel pri povezovanju lastnikov gozdov obstaja. Prvo društvo lastnikov gozdov v Sloveniji je bilo ustanovljeno leta 2002 na območju Mirnske doline.

Bogate in pozitivne izkušnje pri povezovanju ima sosednja Avstrija. Tam se je proces intenzivnejšega povezovanja lastnikov gozdov začel po vstopu države v Evropsko unijo. Ravno v povezovanju so videli priložnost in možnost, da lažje in bolj uspešno pridobivajo različna sredstva iz EU, pa tudi državna in deželna sredstva.

Kakšne so prednosti in vzroki za povezovanje lastnikov gozdov?

1. Prvi in najpomembnejši vzrok povezovanja je, da lastniki lažje in bolje tržijo lesne sortimente. Z večjimi količinami lesa lažje dobijo kupca, lahko si na ta račun izposlujejo boljše cene. Izkušnje iz Avstrije dokazujejo, da lastniki tako iztržijo 5–10 % več, kot če bi les prodajal vsak sam. Preko združenj je tudi lažje spremljati razmere na lesnem trgu (boljša informiranost in sugestije za sečno določenih vrst lesa).
2. Preko združenj je lažja tudi izvedba del, saj je lažje pod bolj ugodnimi pogoji dobiti izvajalca, če je količina za posek večja. Posledično je tudi izkoriščenost strojev večja.
3. Lažja je tudi organizacija raznih izobraževanj, saj je ciljna publika znana, pa tudi program izobraževanj je lažje izvesti, ker se prilagaja željam članov.
4. Lažja je komunikacija z državnimi organi.
5. Zastopanje članov pri prostorskem planiranju in večjih posegih v prostor
6. Skupna nabava strojev, opreme in literature pod ugodnejšimi pogoji
7. Pridobivanje državnih sredstev in sredstev EU za gospodarjenje z gozdovi je lažje in bolj učinkovito. V Avstriji je višina subvencije višja, če jo uveljavljajo lastniki preko društev. Pri nas so bila sredstva EU za gozdarstvo letos na voljo prvič, vendar te ugodnosti, da bi bile subvencije višje za društvo, še ni.
8. Lažje in učinkovitejše zastopanje članov pri izdelavi gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtov.
9. Popularizacija področja, kjer društvo deluje ...

Vsekakor dovolj argumentov, da ne samo razmišljamo o združevanju, ampak da se o tem s sosedi tudi pogovarjamo ali celo začnemo aktivnosti na tem področju.

Za vse informacije in pobude smo vam na voljo na sedežu službe za gozdarsko svetovanje na Škrabčevem trgu 19 v Ribnici oz. po telefonu 01 837 32 54.

Andrej Andoljšek

Uvajanje strojne sečnje je vsekakor povezano s sečno večje količine lesa

Foto: M. Perušek

IZ NOVEGA PRAVILNIKA O POGOJIH ZA ZAKOL ŽIVALI IZVEN KLAVNICE ZA LASTNO DOMAČO PORABO

Konec oktobra tega leta je bil v Uradnem listu objavljen Pravilnik o pogojih za zakol živali izven klavnice za lastno domačo porabo – Ur.list RS št. 117.

Pravilnik določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati imetnik živali za zakol izven klavnice za lastno domačo porabo.

Doma lahko lastniki koljejo prašiče, ovce, koze, gojeno divjad, kunce in domačo perutnino. Goveda še vedno ne smejo, čeprav so nekateri časopisi to pisali in vest se je hitro širila med lastniki živali.

Prodaja ali podaritev mesa ni dovoljena, prav tako lastnik odgovarja za morebitne posledice, ki lahko nastanejo pri klanju.

Zakol bolnih ali sumljivih živali ni dovoljen. Imetnik živali mora snovi s posebnim tveganjem pri ovcah in kozah oddati koncesionarju v skladu s pravilnikom, ki ureja stranske živalske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (lobanje z možgani in očmi, hrbtenjača, vranica ter črevo).

Prav tako mora hraniti potrdila o oddanih snoveh s posebnim tveganjem najmanj dve leti in jih na zahtevo veterinarskega inšpektorja predložiti na vpogled. Imetnik živali je dolžan preprečiti trpljenje živali, prav tako je dolžan zagotoviti omamljenje s pištolo, razen v primeru klanja kuncev in perutnine.

Voditi mora tudi evidenco o številu in vrsti zaklanih živali, razen za kunce in perutnino.

Kljub vsemu smo tako dočakali pravilnik, ki ohranja tradicionalne koline.

M.V.

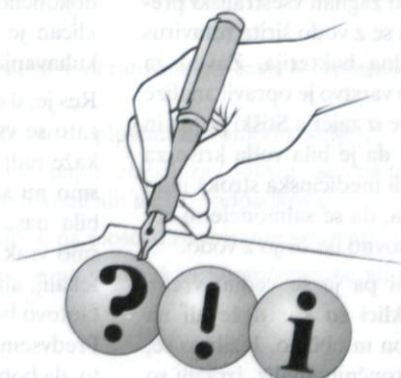
OKOLJEVARSTVENIKI AKTIVNI

16. decembra je Regijsko društvo ekološkega gibanja Ivančna Gorica organiziralo sejo z odboroma Livar Ivančna Gorica in Livar Črnomelj. Na njej je bilo predstavljeno poročilo dela RDEG za leto 2004 in informacija o brošuri Pravni informator – Kako do informacij javnega značaja, ki jo je izdal RDEG. V letu 2005 bo RDEG nadaljeval s svojim delom in se zavzemal za preprečevanje ekoloških žarišč, predvsem Farme Stična, klavnice v Velikih Laščah, vodnega zajetja Globočec ... Na koncu seje je predsednik RDEG-a Franc Hegler podelil zahvale za sodelovanje in pomoč; eno od njih je prejela tudi Občina Ivančna Gorica.

V letu 2004 je bilo na področju ekologije veliko narejenega in RDEG se zahvaljuje vsem, ki so kakorkoli pomagali in sodelovali pri okoljevarstvenih akcijah.

np

PRAVNI INFORMATOR

Kako do informacij javnega značaja?

avtor: Tanja PUCELJ

*iz drobnega semena vzklje cvet.
In iz majhnega storža se razvije drevo.*

KMETIJSKA ZADRUGA STIČNA

*želi vsem članom, ostalim zadrudnikom, poslovnim partnerjem in strankam, naj iskričnost pisanih decembrskih luči polepša drobne trenutke v mozaiku časa.
Naj vas toplina in mir osrečujeta vse leto.*

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO.

Ob tej priložnosti se vam zahvaljujemo za dosedanje sodelovanje in vas v letu 2005 z veseljem pričakujemo v vseh zadrudnih poslovalnicah.

Sreda, 23. decembra 2005

Kmetijska zadruga Stična

Zemlja.
Tisočkrat plodna rojeva kruh,
dozoreva vino.
V svojih nedrjih skriva bogastvo tisočerih usod.
Naj bo v novem letu usoda prizanosljiva,
naj se vsem, ki z optimizmom zremo v novoletno jutro, izpolnijo vse tiste stvari, ki delajo življenje lepo.

SREČNO 2005!

Kmetijska svetovalna služba
Ivančna Gorica

Če bi se vsako leto tako lepo zaključilo, kot se je letošnje, bi bili zelo veseli, seveda kar zadeva prometno varnost otrok in starejših. Zahvala za to gre vsekakor ZŠAM Ivančna Gorica in Policijski postaji Grosuplje, ki sta, tako kot vsako leto, nesebično priskočili na pomoč, še posebej ob začetku novega šolskega leta.

Srečno, zdravo in varno novo leto 2005 vsem občanom Ivančne Gorice želi

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Ivančna Gorica.

Frančišek Grabljevec

Kmetijska zadruga Stična z.o.o.

- za kmeta

V kmetijskotehničnih trgovinah dobite vse za kmetijstvo, gozdarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo, belo tehniko, gradbeni material ...

- za vrtničarja

V kmetijsko-vrtnem centru tudi vse za vrtničarje in darilni program

- za gospodinjo

Prehrambene trgovine pa se priporočajo vsem, ki cenite ime Mercator, kvalitetno blago domačih proizvajalcev in tudi svoj čas!

- za zaposlene in upokojene

Gostinstvo: v Zadrudnem hramu vas vsak dan čakajo zelo okusne malice, pice, po predhodnem naročilu pa pogostimo tudi zaključene družbe (tel. 01/7887-610)

- za vas !

STUDIO MARKELJ FOTO • VIDEO • OPTIKA

Darilo za vse, ki naročite očala na dan okulističnega pregleda!

SREČNO 2005

SuperVID

- Okrvir za očala 14.647 SIT** velja za okvirje z zlato oznako
- Korekcijska stekla 7.600 SIT** organsko steklo CR, antirefleksni nanos, trdnostni sloj, index 1.5, od dioptrije +4.00 do -3.00 in s cilindrom do +/-2
- Delo 2.400 SIT** obdelava in brušenje stekel na računalniško vodenim 3D optičnim strojem, montaža
- Etui za očala 1.080 SIT**
- Krpica za stekla 1.176 SIT** izdelana iz mikrovlaknen, ki čisti in odmaščuje stekla

Redna cena 26.903 SIT
Akcijska cena 13.990 SIT

OptiVID

- Okrvir za očala 9.116 SIT** velja za okvirje z rdečo oznako
- Korekcijska stekla 3.458 SIT** mineralno steklo od dioptrije +4.00 do -3.00 in s cilindrom do +/-2
- Delo 2.400 SIT** obdelava in brušenje stekel na računalniško vodenim 3D optičnim strojem, montaža
- Etui za očala 1.080 SIT**
- Krpica za stekla 1.176 SIT** izdelana iz mikrovlaknen, ki čisti in odmaščuje stekla

Redna cena 17.230 SIT
Akcijska cena 9.990 SIT

Sonce sveti tudi pozimi

popust na sončna očala
-20%

Kontaktne leče

mehke, poltrde, trde
-10%

Pri nakupu digitalnega ali klasičnega fotoaparata vam podarimo razvijanje 36 fotografij 10x15 (do 31.12.2004)

Razvijanje fotografij iz klasičnih ali digitalnih medijev

69SIT **52SIT**

Ivančna Gorica Ljubljanska cesta 16, 1295 Iv. Gorica **foto** 01 787 75 73, **optika** 01 787 85 73, **očesna ordinacija** 01 787 85 73;
Trebneje Goliev trg 16, 8210 Trebnje, **foto** 07 346 12 22, **optika** 07 346 13 33, **očesna ordinacija** 07 346 13 30;
Poslovalnica Grosuplje Adamičeva 8, 1290 Grosuplje, **optika in očesna ordinacija** 01 787 11 11, **foto oddelek** 01 787 22 22;
TC Mercator, Brvace 1a, 1290 Grosuplje, **foto** 01 786 39 99; **Ljubljana** Dolenjska cesta 33, 1000 Ljubljana, **foto** 01 427 47 27

*akcijske cene in ponudba velja do vključno 31. januarja 2005

www.markelj.si

ALI JE STIŠKA VODA UŽITNA?

Med prebivalci občine Ivančna Gorica je v drugi polovici oktobra in v začetku novembra zavladala velika panika. Kratkotrajne prebavne motnje smo prebivalci pripisovali oporečni vodi. Javno komunalno podjetje Grosuplje je obvestilo občane, naj bodo pazljivi in vodo prekuhavajo. Prebivalci so zagnali vsestranski preplah, češ da se z vodo širita rotavirus in salmonelna bakterija. Zavod za zdravstveno varstvo je opravil analize vzorcev vode iz zajetja Stiški potok in ovrgel sum, da je bila voda kriva za okužbe. Tudi medicinska stroka nam je zagotovila, da se salmonele in rotavirusi masovno ne širijo z vodo.

Med krajani pa je še vedno vrelo. Telefonski klici so kar deževali na zeleni telefon in občino. Jezili so se, zakaj ni dokončnih analiz, izrazili so dvom v pristojne institucije. Iz Javnega komunalnega podjetja Grosuplje

so nam sporočili, da so predstavniki Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana in zdravstvenega inšpektorata odvzeli vzorce pitne vode. Raziskave so pokazale, da voda iz vrtin in omrežja stiškega vodovoda ustreza pravilniku o pitni vodi. Voda je torej užitna, pitna in neoporečna, so dokončno objavili 16. 11. 2004. Preklican je bil preventivni ukrep prekuhavanja.

Res je, da je to naše območje kraško, zato se vsako onesnaženje hitro pokaže tudi v vodi. Vprašanje pa je, ali smo mi sami kaj storili za to, da bi bila naša podtalnica bolj čista. Ali smo vsak pri sebi sanirali odvajanje fekalij, ali pravilno odlagamo smeti? Gotovo bo trebna še veliko postoriti. Predvsem pa bo treba misliti tudi na to, da bomo čim prej zamenjali stare, morda še azbestno-cementne cevi, ki ne tesnijo več, in tako prihaja do

sekundarnega vdora fekalij in drugih onesnaževalcev v sistem vodovodnih cevi. Pri tem bo še kako pomembno sodelovanje Komunalnega podjetja Grosuplje in občine Ivančna Gorica.

Na vodovarstveni lokaciji vodnega zajetja Globočec je EKO patrolja RDEG Ivančna Gorica, poleg odvrženih sodov z agresivno strupeno tekočino, odkrila tudi razbite akumulatorje, odpadno embalažo od olj, stare avtomobile in še druge odpadke.

Torej aktivni vodni vir (zajetje Globočec) še vedno ni urejen skladno z Zakonom o vodah. Romska naselje v neposredni bližini zajetja Globočec še dodatno kritično obremenjuje podzemne vode. Smo res nemočni pri reševanju romske problematike?

Jelka Grabljevec

NIČ VEČ OKUŽENE VODE

Že oktobra so se med uporabniki vode s stiškega vodovodnega območja razširile govorice, da je voda okužena, saj so se pri ljudeh pojavile prebavne motnje, boleč trebuh in driska.

Zaradi pomanjkljivih in nenatančnih informacij so odgovorni 15. novembra sklicali tiskovno konferenco v sejni sobi ivanške občinske stavbe. Po njihovih informacijah je bila voda v stiškem vodovodnem sistemu že na dan tiskovne konference neoporečna in pitna brez prekuhavanja.

Zaradi pomanjkanja informacij mnogo ljudi ni natančno vedelo, za kateri vodovod oz. domnevno okuženo vodo sploh gre. Direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Janez Skarlovnik razlaga, da se ne sme mešati dveh različnih vodovodnih sistemov, in sicer Globočec ter stiški vodovodni sistem.

ZAJETJE GLOBOČEC

O vodovodnem sistemu Globočec je Janez Skarlovnik na tiskovni konferenci povedal, da so takoj po odkritju izlitja nevarnih snovi julija zelo hitro in ostro ukrepali; med drugim so ves čas izvajali analizo vode ter sanacijo območja izlitja. Ker so bile vremenske razmere stabilne, so se skupaj z Zavodom za zdravstveno varstvo odločili, da analize izvajajo le ob nestabilnih vremenskih razmerah (to je ob večjih nalivih, večjem deževju), ker je takrat večja potencialna nevarnost izpiranja v podtalnico. Skarlovnik je še poudaril, da so bili vsi vzorci vode (več sto) neoporečni. Vodno zajetje Globočec pa Javno komunalno podjetje spremlja tudi preko računalniškega sistema in tako preverja neoporečnost vode.

STIŠKI VODOVOD

O dogajanju, povezanem s stiškim vodovodnim območjem, pa je Janez Skarlovnik povedal, da so takoj, ko so izvedeli za domnevne okužbe zaradi vode, sprejeli naslednje ukrepe:

- odvzem vzorcev vode,
- povišanje stopnje klora na najvišjo raven, to je na 0,5 mg na liter vode (stopnja klora se mora gibati med 0,3 mg/l vode in 0,5mg/l pri porabniku vode),
- čiščenje vodovodnega sistema,
- obvestili so občane, naj obvezno prekuhavajo vodo.

Rezultati analize vode niso pokazali istih virusov, kot so jih odkrili v zdravstvenem domu pri analizi blata obolelih, ampak se je v vodi pojavil t.i. rotavirus. Direktorica zdravstvenega doma Ivančna Gorica Jana Lampret je potrdila, da pravzaprav povečanja obolenj v primerjavi s preteklimi leti v istem času letos ni bilo.

Predstavnica Zavoda za zdravstveno varstvo in tudi dr. medicine, specialistka epidemiologije Eva Grilc, je o problemu z okužbami povedala, da so prva opozorila o povečanju števila obolenj na območju občine Ivančna Gorica prišla že okoli 17. oktobra. Na podlagi klinične slike, da gre za virusne driske (virus naj bi se širil z dotikom), so se odločili, kot je povedala Grilčeva, da bodo preiskali vodo. Kot je bilo že omenjeno, so v vodi odkrili rotaviruse, ki pa jih v blatu obolelih ni bilo.

Ob koncu tiskovne konference so odgovorni povzeli, da je voda pitna. To je poudaril član komisije za pitno vodo in predstavnik Zavoda za zdravstveno varstvo Miloš Druškovič. Ob ponovnih raziskavah so ugotovili, da rotavirusov v vodi ni več in je voda tako neoporečna brez prekuhavanja, prav tako pa se prekličejo ukrepi, ki so jih sprejeli po prijavi okužb. A, kot je poudaril Druškovič, mora potekati redno vzdrževanje vodovodnega sistema.

Javno komunalno podjetje Grosuplje je ukrepe preklicalo in dalo uradno objavo takoj naslednji dan po tiskovni konferenci oz. po prejetju uradnih rezultatov analiz, ki so jih opravili na Zavodu za zdravstveno varstvo.

Saša Senica

Predstavnika Zavoda za zdravstveno varstvo Miloš Druškovič.

Nekaj je v zraku.
Lepa. Nežna.
Mimobežna.
Nekaj je v zraku ...

V prihajajočem letu želimo vsem občanom veliko uspehov, sreče in modrosti na vseh področjih ter prijetne božične in novoletne praznike.

FizioFit center Mediko nudi:

- nego obraza in telesa
- masažo
- pedikuro, manikuro
- solarij
- shujševalne, anticelulitne tretmaje
- darilne bone
- ambulantno fizioterapijo
- fizioterapijo na domu

ZDRAVI IN LEPI Z NAMI
V LETU 2005

Fizioterapija in pedikura
Dedni Dol 33
1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84631, 78 03 069
www.tico.si/mediko, mediko@siol.net

AVTO TEK
Transport, električna, vleka in vulkaniziranje

Kavšek Branko s.p.
Mirzlo Polje 3a
1295 Ivančna Gorica

Zaposlim voznika C, E kategorije za prevoz avtomobilov - domači in mednarodni trg.

Informacije:
telefon: 01 7878 603
fax: 01 7877 820
mobitel: 041 613 551
e-mail: kavsek.branko@siol.net

Vsem občanom in poslovnim partnerjem, želimo veselo božično praznovanje in vse dobro v letu 2005!

OBVESTILO

Zdravstveni dom Ivančna Gorica sporoča vsem prebivalcem občine Ivančna Gorica, da je 1. decembra 2004 začela z delom peta splošna ambulanta z naslednjim urnikom dela:

PONEDELJEK	7.00	do	13.00	
TOREK	13.00	do	19.30	v ambulanti Zagradec
SREDA	6.30	do	13.00	
ČETRTEK	6.30	do	13.00	
PETEK	7.30	do	13.30	v ambulanti Zagradec

Ordinira Mateja Plut-Švigelj, dr.med.

Naročate se lahko na telefon. št. 781-90-15 (direktna številka).

Obveščamo vas tudi, da Tonja Gomzi-Hrabar, dr.med., od 1. decembra 2004 dalje dela vse dni v tednu v ambulanti v Ivančni Gorici.

Paciente prosimo, da izkoristijo možnost prepisa v manj obremenjene ambulante.

Z novim letom bodo spremembe tudi v dispanzerju za žene. Dr. Adjanski bo prenehal delati pri nas, urnik ginekološke ambulante pa bo takle:

Jadranka Domazet-Fink dr.med. TOREK 15.00 do 19.00
spec.ginekolog-porodničar VSAKO 1. IN 3. SOBOTO 8.00 do 13.00

Andrej Pogačnik, dr.med. PONEDELJEK 15.00 do 19.00
spec.ginekolog-porodničar ČETRTEK 15.00 do 19.00

Lepo božično praznovanje in srečno, zdravo novo leto 2005 vam želijo

delavci Zdravstvenega doma Ivančna Gorica

ZAHVALA RK ŠENTVID PRI STIČNI

Članom odbora Krajevne organizacije Rdečega križa v Šentvidu pri Stični in vsem, ki sodelujete pri pripravi in organizaciji vsakoletnega večera za nas starostnike, smo dolžni veliko zahvalo. Vemo, da opravljate veliko delo. Hvala vam za trud in še posebej za vašo prijaznost, ki smo je bili deležni tudi letos.

V imenu povabljenih T. D.

naša prihodnost je čisto okolje

LETNI NAČRT ODVOZA KOMUNALNIH ODPADKOV IN NEVARNIH ODPADKOV V OBČINI IVANČNA GORICA ZA LETO 2005

I. PRAZNIJENJE ZABOJNIKOV ZA MEŠANE KOMUNALNE ODPADKE:

Mešani komunalne odpadke bomo odvažali po že ustaljenem planu odvoza in sicer vsak dan od ponedeljka do petka ne glede na praznike.

II. PRAZNIJENJE ZABOJNIKOV ZA ORGANSKE ODPADKE:

Naselje (ulica):

1. Ponedeljek	Grosuplje (Brinje, Marles, Rožna dolina)
2. Torek	Šentvid pri Stični, Stična, Vir pri Stični
3. Sreda	Ivančna Gorica, Grosuplje (Pod hribom, Dvori, Bevkova in Ljubljanska-bloki, Obrtniška)
4. Četrtek	Cikava, Šmarje Sap, Grosuplje (Pod gozdom, Kolodvorska, Trubarjeva in Levstikova)
5. Petek	Videm, Ponikve, Predstruge, Grosuplje (Tovarniška, Zupančičeva, Jurčičeva, Veselova)

III. PRAZNIJENJE ZABOJNIKOV IZ EKOLOŠKIH OTOKOV IN ZABOJNIKOV KJER LOČENO ZBIRATE ODPADKE (na osnovi podpisanih pogodb)

1. Ponedeljek	V Občini Grosuplje (papir)
2. Torek	V Občini Grosuplje (embalaža)
3. Sreda	V Občini Dobropolje in Ivančna Gorica (papir)
4. Četrtek	V Občini Grosuplje (steklo na 14 dni, z začetkom 06.01.) V Občini Dobropolje in Ivančna Gorica (steklo na 14 dni, z začetkom 13.01.)
5. Petek	V Občini Dobropolje in Ivančna Gorica (embalaža)

IV. KOSOVNI ODVOZ ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV:

V POMLADANSKEM ČASU:

Ponedeljek	14.03.2005	KS Ambrus in KS Zagradec, naselje Korinj in Laze nad Krko.
Torek	15.03.2005	KS Krka, KS Muljava
Sreda	16.03.2005	KS Temenica, KS Sobrače
Četrtek	17.03.2005	KS Dob, KS Šentvid- naselje
Petek	18.03.2005	KS Šentvid okolica
Ponedeljek	21.03.2005	KS Stična, KS Metnaj
Torek	22.03.2005	KS Ivančna Gorica-okolica
Sreda	23.03.2005	KS Ivančna gorica - naselje
Četrtek	24.03.2005	KS Višnja Gora

V JESENSKEM ČASU:

Ponedeljek	12.09.2005	KS Ambrus in KS Zagradec, naselje Korinj in Laze nad Krko.
Torek	13.09.2005	KS Krka, KS Muljava
Sreda	14.09.2005	KS Temenica, KS Sobrače
Četrtek	15.09.2005	KS Dob, KS Šentvid- naselje
Petek	16.09.2005	KS Šentvid okolica
Ponedeljek	19.09.2005	KS Stična, KS Metnaj
Torek	20.09.2005	KS Ivančna Gorica-okolica
Sreda	21.09.2005	KS Ivančna gorica - naselje
Četrtek	22.09.2005	KS Višnja Gora

V. ZBIRANJE NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV:

V POMLADANSKEM ČASU:

sobota	16.04.2005	Ivančna Gorica	Parkirišče pri Zdav. Domu	8,00 - 10,00 h
sobota	16.04.2005	Šentvid pri Stični	Parkirišče pri trgovini Vele	10,30 - 12,00 h
sobota	16.04.2005	Stična	Parkirišče pri samostanu	12,30 - 14,00 h
sobota	16.04.2005	Muljava	Parkirišče pred kulturnim domom	14,30 - 16,00 h
sobota	16.04.2005	Višnja Gora	Parkirišče pri Cestnem podjetju	16,30 - 18,00 h
ponedeljek	18.04.2005	Ambrus	Parkirišče pred družbenim domom	14,00 - 15,30 h
ponedeljek	18.04.2005	Zagradec	Parkirišče pri trgovini KZ	16,00 - 17,30 h
ponedeljek	18.04.2005	Krka	Parkirišče pri gostilni Nace	18,00 - 19,30 h

V JESENSKEM ČASU:

sobota	08.10.2005	Ivančna Gorica	Parkirišče pri Zdav. Domu	8,00 - 10,00 h
sobota	08.10.2005	Šentvid pri Stični	Parkirišče pri trgovini Vele	10,30 - 12,00 h
sobota	08.10.2005	Stična	Parkirišče pri samostanu	12,30 - 14,00 h
sobota	08.10.2005	Muljava	Parkirišče pred kulturnim domom	14,30 - 16,00 h
sobota	08.10.2005	Višnja Gora	Parkirišče pri Cestnem podjetju	16,30 - 18,00 h
ponedeljek	10.10.2005	Ambrus	Parkirišče pred družbenim domom	14,00 - 15,30 h
ponedeljek	10.10.2005	Zagradec	Parkirišče pri trgovini KZ	16,00 - 17,30 h
ponedeljek	10.10.2005	Krka	Parkirišče pri gostilni Nace	18,00 - 19,30 h

Center za ravnanje z odpadki v Špaji dolini obratuje v letnem času (od 16. 3. do 14. 11.) od ponedeljka do vključno sobote od 7. do 20. ure, v zimskem času (od 15. 11. do 15. 3.) pa od 7. do 17. ure. Ob nedeljah in praznikih je zaprt.

Občani lahko kot fizične osebe v obratovalnem času brezplačno oddajate v Center naslednje odpadke:

- organske odpadke (odložijo se na ploščad za kompostiranje),
- ločene frakcije, kot so steklo, papir, embalaža (odložijo se v za to pripravljene zabojnike, ki sprejmejo 5 kubičnih metrov odpadkov),
- kosovne odpadke (odložijo se na ploščad za zbiranje kosovnih odpadkov),
- lesene odpadke (odložijo se na ploščad za kompostiranje ali na deponijo - odvisno od obdelave lesa).

Proti plačilu pa lahko oddajate:

- mešane komunalne odpadke (odložijo se v deponijo).

Občani lahko kot fizične osebe brezplačno oddate tudi nevarne odpadke (skladiščijo se v posebej za to pripravljene zabojnike), v dneh obratovanja Centra, vendar le od 7. do 15. ure.

Vsi ostali povzročitelji v občini Ivančna Gorica (fizične in pravne osebe, ki se ukvarjate z dejavnostjo in ta povzročata nastajanje odpadkov) morate stroške vseh navedenih odpadkov, pripeljanih v Center, plačati.

Odlaganje gradbenih odpadkov iz gospodinjstev je dovoljeno le proti plačilu. V Center lahko pripeljete le za eno avtomobilsko prikolico - do 350 kg na dan - odpadkov, vendar ne več kot 5000 kg na leto za gospodinjstvo.

Sprejem gradbenih odpadkov v center iz naslova dejavnosti (pravne ali fizične osebe) ni dovoljeno.

O morebitnih spremembah načrta odvoza mešanih komunalnih odpadkov ali ločeno zbranih komunalnih odpadkov in o vseh novostih vas bomo obveščali v lokalnem časopisu in na lokalnem radiu.

Želimo si, da bi tudi v bodoče skupaj z vami skrbeli za čisto in zdravo okolje.

VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PARTNERJEM VOŠČIMO VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2005

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE

JAVNO KOMUNALNO PODJETJE GROSUPLJE d.o.o.

**vabi k sodelovanju zdrave, pridne in mlajše delavce za
zbiranje, odvažanje in ravnanje s komunalnimi odpadki
oziroma opravljanje raznih gradbenih del.**

Pogoji:

Ravnanje z odpadki in izvajanje gradbenih del spadata med težka fizična dela ob vseh vremenskih razmerah, zato morajo biti kandidati mlajši, zdravi in v dobri fizični kondiciji.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas enega leta s polnim delovnim časom, z možnostjo podaljšanja pogodbe.

Vabimo vas, da pošljete svoje prošnje s kratkim življenjepisom v 8 dneh na naslov:

Javno komunalno podjetje Grosuplje,
Cesta na Krko 7, 1290 Grosuplje.

AMBRUS

Na veliko veselje kar 72 otrok se je pot sv. Miklavža tudi letos ustavila v Ambrusu. Kulturno društvo Ambrus je pripravilo zanimiv program, v katerem smo slišali zgodbo o življenju sv. Miklavža, potem pa so otroci prejeli tudi težko pričakovana darila. Kot vselej tudi tokrat ni manjkalo tako smeha kot joka zaradi porednih parkeljnov, predvsem pa ni manjkalo veselja otrok in vseh ostalih.

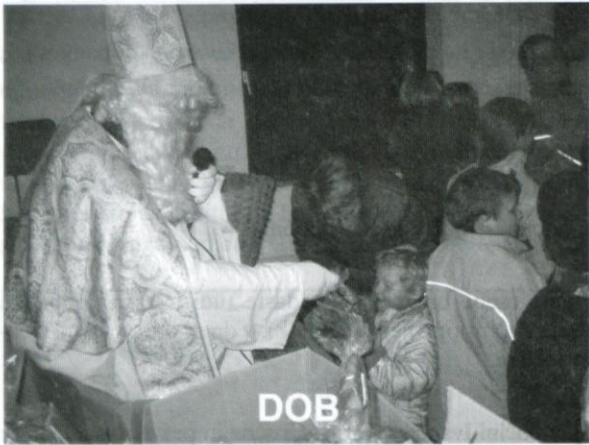
Karmen Hrovat

IVANČNA GORICA

V Ivančni Gorici je Miklavž v župnijski cerkvi obdaril 130 otrok. Preden pa je dobri mož zares vstopil v ivanško cerkev, so otroci s svojimi starši lahko spremljali prijeten program, ki so ga pripravili otroški pevski zbor pod vodstvom Bojane Kek in mladi iz župnije. Da je vse potekalo v najlepšem redu, so poskrbeli gospod župnik, Ksenija Medved in Romana Skubic, za koreografijo pa je poskrbela Maja Radoš. In Miklavž je res prišel. Kako si je pomagal z dostavo daril, pa lahko vidite na fotografiji.

mš

DOB

Miklavž v Dobu obdaril kar 140 otrok

Tudi letos je v Krajevno skupnost Dob prišel Miklavž s polnim košem daril za otroke. Kot je povedal na začetku, je darila prinesel predvsem zato, ker je izvedel, da so bili tukajšnji otroci tudi letošnje leto pridni in tudi še kar ubogljivi. Veliko je bilo malčkov, ki so Miklavžu zapeli ali pa kar povedali pesmice in molitvice, ki so se jih naučili zadnje leto. Miklavž je bil res navdušen nad njimi, zato je svoj obisk z darili napovedal tudi za prihodnje leto. Pred prihodom Miklavža so domači šolarji malčkom in njihovim staršem pripravili zanimiv in prijeten program.

Miklavž za krvodajalca v Dobu

V Dobu je tudi letos Miklavž v imenu Krajevnega odbora Rdečega križa podelil jubilejne značke in darila dvema krvodajalcema iz te krajevne skupnosti. Za 30-kratno darovanje krvi je dobil značko in priznanje Anton Turk iz Hrastovega Dola 10, za petkratno darovanje krvi pa Janez Ilaš iz Podboršta 24. Tudi uredništvo Klasja jima čestita.

KRKA

Na Muljavi in Krki so otroci tudi letos pozdravili Miklavža. Prejšnja leta je vse pridne otroke obdaril med dopoldansko mašo, tokrat pa so člani mladinske skupine prvič organizirali miklavževanje v večernih urah, in sicer na Muljavi ob 16.30, na Krki pa ob 18h. Prireditev se je začela s petjem otrok, nato so nam člani mladinske skupine zaigrali poučno igrico. Klicanje angelčkov in Miklavža, ki je sledilo, je odmevalo do neba. Do neba so odmevali tudi kriki strahu pred parklji. Skupaj je bilo obdarjenih okrog 160 otrok.

TEMENICA

Krajevna skupnost Temenica je v sodelovanju s Kulturnim društvom Temenica pripravila tradicionalno miklavževanje v prostorih kulturnega doma. Tudi v Temenici so se, podobno kot drugod, pred prihodom Miklavža otroci zabavali ob kratkem programu, ki so ga oblikovali šolarji s svojimi pevskimi, plesnimi in igralskimi nastopi. Potem ko je pričakovanje prestopilo že vse meje, je končno stopil v dvorano veliki dobri mož s svetlo brado in škofovsko kapo na glavi ter otrokom razdelil njihova darila. Obdarovanih je bilo 115 otrok.

mš

STIČNA

V stiški samostan je Miklavž prišel dobro obložen z darili, ki so bila namenjena 180 otrokom. S pesmijo in molitvijo so pričakali dobrega moža, ki je seveda imel s seboj tudi parkeljne. Otroci so nato zapeli skupaj z Miklavžem in začelo se je tisto najpomembnejše: razdeljevanje daril. Miklavž se je nato ustavil še pri mladinski skupini in obdaril tudi njih, s prav posebnim veseljem pa so ga pričakovale tudi »Lučke«. Tako se namreč imenujejo osebe z motnjami v duševnem razvoju, ki se zbirajo v okviru mednarodnega laičnega gibanja Vera in luč. Miklavž je obdaroval tudi njihove prijatelje, sodelavce iz stiške župnije, ki se z njimi redno vsak mesec srečujejo v prostorih samostana. Lučke so se pristrčno pogajale z Miklavžem, naj jih zagotovo obišče še na njihovem domu.

mš

Miklavž je v Sobračah otroke obiskal kar na njihovem domu. Obdaroval je 18 otrok do starosti 4. razreda, ki živijo v štirih vaseh Krajevne skupnosti Sobrače. Miklavž in angelčka so se na dom otrok pripeljali kar z gasilskim kombijem, ki so jim ga odstopili sobraški gasilci. Otroci so bili Miklavževega prihoda seveda veseli, veselja in daril pa so bile deležne tudi tri gospe, ki so dopolnile že 80 in več let.

mš

SOBRAČE

ŠENTVID

Otroci so v Šentvidu v pričakovanju Miklavža napolnili cerkev sv. Vida kot že dolgo ne. Najprej so na prihod dobrega moža morali še počakati in so lahko skupaj z svojimi starši spremljali kratek program. Otroški pevski zbor je pod vodstvom Simone Čebular pripravil pristrčno igrico petja in pričakovanja Miklavža. In Miklavž je končno le prišel, s seboj pa prinesel darila za skoraj 200 otrok. Kar nekaj časa je minilo, da so vsi malčki prejeli svoje darilo: obdarovani so bili namreč vsi otroci do četrtega razreda.

mš

SV. MIKLAVŽ V VIŠNJI GORI

Sv. Miklavž je obiskal pridne otroke tudi v Višnji Gori. Program se je začel z nekaj pesmimi ob kitarški spremljavi gospoda župnika Boštjana Modica in njegovih sodelavcev. Nato je bila na vrsti kratka igra, ki je govorila o tem, kako si moramo ljudje med sabo pomagati in si deliti dobrine. Nato pa se je zgodilo, kar je več kot sto otrok nestrno pričakovalo. V župnijsko dvorano so na grozo najmlajših začeli vstopati parkeljni, sledili so jim seveda angeli, nazadnje je prišel še dolgo pričakovani mož s škofovsko kapo. Po kratkem govoru se je Sv. Miklavž usedel in začel podeljevati darila. Ker je bila dvorana polna do zadnjega kotečka, so jo otroci nato začeli počasi zapuščati, kar pa jim seveda ni pokvarilo veselja ob enem od njihovih najljubših praznikov.

Lojze Grčman

VIŠNJA GORA

MIKLAVŽEVANJE V ZAGRADCU

V nedeljo, 5. 12. 2004, je najmlajše iz KS Zagradec obiskal Miklavž. Ob 14. uri se je nestrna množica otrok, skupaj s starši, zbrala v zagraški cerkvi. Polni pričakovanj so si vsi skupaj ogledali igrico, ki so jo pripravili člani gledališke skupine pod vodstvom mentorice Katje Šuštar. Sodeloval je tudi otroški pevski zbor, ki ga vodi zborovodkinja Vanja Erjavec. Najbolj pa so zasijale iskrice v otroških očeh, ko je prišel Miklavž. Obdaril je kar 150 otrok in obljubil, da pride tudi drugo leto.

KS in TD Zagradec

Sredstva za obdarovanje otrok so večinoma prispevale Krajevne skupnosti in župnije. Župnijam v občini, ki so organizirale miklavževanje pa je priskočila na pomoč tudi Občina Ivančna Gorica, ki je v ta namen razdelila skupno 900.000 tolarjev.

MALI OGLAS

Iščemo varstvo za enoletnega otroka v Ivančni Gorici ali okolici, od februarja 2005 naprej. Možno je tudi varstvo na našem domu. Informacije na telefonski številki: 041 225-517 ali 7876-114 (Vintarjevi z Bojanjega Vrha).

GASILKE SO SE ZBRALE V STIČNI

Gasilski dom v Stični je bil 23. oktobra 2004 lepo pripravljen za srečanje gasilk sektorja in povabljenih gasilk regije II. Zbrale smo se na dvorišču doma, kjer so nas pričakali Janez Kastelic, Lovro Markovič in ekipa gasilcev za prikaz vaje: spuščanje in reševanje po vrvi. Poveljnik sektorja nam je prikazal vžig olja in samovžig. Z g. Markovičem sta nam teoretično in praktično dokazala, kako malo je treba, da se zgodi nesreča oziroma da zagori.

Po končanem ogledu vaje smo odšli v dvorano, kjer nas je v imenu slovenskih članic pozdravila ga. Renata in nas na kratko seznanila z delovanjem članic, aktivnostmi in vlogo ženske - gasilke v gasilskih društvih.

Po uvodnem nagovoru nas je pozdravil še predsednik Gasilskega društva Stična Pavel Govekar, za njim pa še Tone Koren, podpredsednik Gasilske zveze Slovenije, ki je dejal, da je počaščen, da lahko prisostvuje zboru, na katerem se je zbralo toliko članic gasilk. Sledilo je njegovo strokovno predavanje z naslovom Kaj je pravzaprav gasilska organizacija.

Rekel je, da je namen gasilske organizacije zaščita, reševanje in združevanje krajanov; gasilska dejavnost je tradicija in potreba. Zato moramo biti kot ljudje prisotni, opazni in uspešni. Le s samopotrjevanjem bomo dosegli uspehe in se bomo iz-

kazali s pozitivno samopodobo, za kar pa moramo imeti dobre delovne pogoje. Ti so lahko objektivni, torej ustrezna oprema in dobre prostorske in materialne razmere, ali pa subjektivni (selekcija, inteligenčni kvocient, toleranca, velikost, spol, izobrazba, svetovni nazor, prednosti in slabosti).

Za dobro in uspešno delovanje društev pa je pomembno pripraviti ustrezen program dela. Temu primerni morajo biti odnosi: ljudem je treba prislusniti, jih razumeti, spoštovati in dokazovati kulturo odnosov. Pomembno je biti komunikativen, za kar moramo v društvih poskrbeti s svojim vplivom in zgledom - predvsem vodstveni člani. Dobri odnosi v društvih so bolj pomembni kakor dober avto, zato je pomembno, da v društvih sprejmemo vsako kritiko dobronamerno, da prijateljske vezi držijo verigo in člene skupaj, pohvalo pa sprejeti kot motivacijo za nadaljnje delo in za še večjo angažiranost gasilstva v naši državi.

Po končanem predavanju smo bile počaščene s kulturnim programom in prigrizkom. Poročila o delovanju po društvih pa so nas združila v prijeten večer, z obljubo, da se naslednje leto spet srečamo v Stični.

Ljudmila Kek

ŠENTVIŠKI UPOKOJENCI NA FELIČ VRHU

Društvo upokojencev Šentvid pri Stični je letos za svoje člane in simpatizerje organiziralo štiri pohode (Sela Šumberk, Bojanji Vrh, Stiški potok, Felič Vrh). Zadnji od njih je bil 23. oktobra pohod na Felič Vrh, ki je v jesenskem sončnem jutru privabil kar lepo število pohodnikov. Ob kramljanju in jutranji kavici smo svoja telesa pripravili na delovno temperaturo in določili smer. Z obilo zagona smo začeli pot preko Češnjic v Bukovsko dolino, do domačije pri Bajcu. Spetoma smo popili nekaj požirkov svoje kapljice za boljšo voljo, moč in prožnost. Pot smo nadaljevali skozi vas Felič Vrh do cilja pri lovski koči, kjer smo se zbrali v opuščnem peskokopu. V kotičku za piknike nas je že čakal ogenj, da smo lahko potešili lačne želodce.

Po dolgem pogovoru in obilni malici smo se odpravili proti domu. Zaradi pe-strosti narave in lepega sončnega vremena smo izbrali drugo pot. Ta nas je vodila preko Gornjega Vrha in mimo Hruščevca; še zavedali se nismo, pa smo bili že v dolini. Nato pa samo še mimo cerkvice v Bukovici, skozi Češnjice do Šentvida. Navdušeni in polni optimizma za nove podvige smo se zadovoljni razšli.

Društvo šentviških upokojencev

KO SOSED POSTANE PRIJATELJ

Ni veliko vasi v naši občini, kot je Spodnja Draga. In še manj je tistih, ki se lahko pohvalijo s tako bogato letino kot mi Dražani. Pa ne mislimo toliko na jesenske priboljške v kletih, kaščah in hlevih, temveč na prijateljske, sosedske vezi, ki se tkejo že nekaj let, letos pa so se še utrdile.

Dražani smo tako že tradicionalno zakurili kres na predvečer dneva Janeza Krstnika. Več kot uspešno smo preživeli kampiranje ter drzni spust z rafti, kajaki in kanuji po reki Kolpi. Dokazali smo, da zmoremo osvajati tudi vršace in se kar povprek peš odpravili na Vršič, drugi dan pa še na Tromejo. A s tem Draških dogodivščin in popotovanj še ni konec. Tudi

v Spodnjo Drago je prišel Martin; da smo res verjeli njegovi moči, pa smo seveda nekaj kapljic mladega vina tudi poskusili. Odlično je šlo v slast skupaj z draškimi odojkom, kislim zeljem in sladkimi domačimi dobrotami.

Da ne bo izgledalo, kot da v Spodnji Dragi samo pohajkujemo in vasujemo, smo tudi letos pred jesenjo krepko zavihali rokave in očistili naš znameniti Drmožnik. Veliko njegove priznane zdravilne moči izvira tudi iz ljubezni, s kakršno skrbimo za njegov vodotok.

Vse te aktivnosti zahtevajo veliko priprav, posvetovanj in odlične organizatorje, kar Dražani brez dvoma

smo. Ure prostovoljnega dela so plačane le z veseljem vaščanov, ki se dogodka ali potovanja udeležijo, kar pa v današnjih časih marsikomu ni več dovolj.

V tistih dneh, ko nimamo na urniku nič konkretnega, ko ni kakšne poroke, rojstnega dneva, ličkanja, stiskanja jabolok ali prekrivanja strehe, takrat se skupaj z vaško »mularijo« z veseljem zapodimo za žogo, kakšno rečemo z najbližjim sosedom, pokramljamo z mimoidočimi. In kadar tudi za takšno druženje ni časa, nam dan polepša že prijazen »Dober dan« ali nasmeh sovaščana. Res je prijetno živeti v naši Spodnji Dragi!

Petra Ilar

ALI POZNATE STRUPENE RASTLINE (2)

V prejšnji številki sem predstavil nekatere strupene rastline, ki vsebujejo alkaloidne, in opisal njihove učinke na ljudi in živali. Ostalo nam je še nekaj rastlin s temi učinkovinami, ki so morda pomembne tudi za vegetacijo na dolenskem koncu. To so vsekakor še nekateri drugi razhudniki (Solanaceae sp.), kot je naprimer grenkoslad ali divji krompir (Solanum dualcamara L.), ki vsebuje saponinski glikoalkaloid solanin, ki učinkuje dražeče na prebavila in toksično na srce in živčni sistem. Raste tako, da se plazi po tleh kot do 3 m dolg polgrm, po grmovnatih nabrežjih in trstičevju. Ima srčaste liste in rdeče strupene jagode. Veliko solanina je tudi v zelenih delih krompirja (Solanum tuberosum L.) - strupena so zelena krompirjevka in zelena stebela paradiznika (Lycopersicon esculentum) - in v gomoljih krompirja, če leti pozelenijo na svetlobi. V družino razhudnikov sodi tudi tobak; poznamo navadni (Tabacum nicotiana) in kmečki tobak (Nicotiana rustica L.) Te rastline vsebujejo alkaloid nikotin,

ki je zelo močan živčni strup. Nikotin povzroča v toksičnem odmerku razbijanje srca, drgetanje skeletnih mišic, trzaje posameznih kožnih mišic in valovanje dlake pri živalih zaradi ponavljajočih se krčev dlačnih mišic. Viri zastropitev so lahko zeleni ali posušeni listi tobaka ali tobačni prah, ki se sem ter tja še danes uporablja kot naravni insekticid.

Mislím, da smo tako navedli najpomembnejše rastline, ki vsebujejo alkaloidne. Glikozide pa vsebujejo predvsem naprsteci (Digitalis sp.). Rdeči naprstec (Digitalis purpurea L.) in kosmati naprstec (Digitalis lanata) vsebujeta glikozide, ki učinkujejo predvsem na srčno mišico ter v toksičnem odmerku povzročajo nepravilno bitje srca (aritmijo) in v skrajnem primeru zastoj cirkulacije krvi zaradi trepetanja srčnih prekatov. Rdeči in kosmati naprstec se gojita ponekod v plantažnih nasadih kot rastlini za pridobivanje zdravil - rdeči naprstec po vrtovih tudi kot dvoletna okrasna rastlina s purpurno

rdečimi zvončastimi cvetovi - večcvetni naprstec (Digitalis grandiflora) pa edini raste pri nas kot avtohtona večletna rastlina po planinskih pašnikih, svetlih gozdovih in kamnitih grmovnatih pobočjih. Ima bogate zvončaste svetlo rumene cvetove, vsi digitalisi pa imajo mesnate zašiljene (sulicaste) liste.

Podobne glikozide kot naprsteci vsebujeta tudi oleander (Nerium oleander L.) in majska šmarnica (Convallaria majalis L.) Opisane so zastropitve živali in otrok zlasti z listi oleandra, že če se le-ti žvečijo in jih ni potrebno niti pogoltniti.

Druga zelo pomembna skupina strupenih glikozidov pa so tako imenovani cianogenetski glikozidi, ki v svoji molekularni zgradbi vsebujejo cianide. Ko se le-ti sprostijo pri razkroju glikozida kot cianidni ioni, učinkujejo zelo strupeno, ker se vežejo na citohromoksidazo v vseh celicah in prekinjajo tako imenovano tkivno dihanje (pridobivanje življenjske energije v celicah). Tipična znamenja pri zastropitvah s cianidi so hitro (ne pa

TADINA

JANEZ TADINA

Sokolska ulica 5,
1295 Ivančna Gorica
Tel.: 01/78 78 572

Delovni čas: od 8. do 19. ure
Ob sobotah je prodajalna odprta od 8. do 12. ure.

Nudimo vam:

- ➔ ročno izdelan zlat in srebrn nakit
- ➔ izdelava po naročilu
- ➔ popravila
- ➔ vdelava kamnov
- ➔ čiščenje nakita
- ➔ predelava lomljenega zlata
- ➔ graviranje
- ➔ vstavljanje medicinskih uhanov

Srečno 2005

POSEBNA PONUDBA
V MESECU DECEMBRU

10% popust ob vsakem nakupu
in sodelovanje v nagradnem žrebanju!

oteženo) dihanje, lovljenje sapa, izguba zavesti in hitra smrt. Pri ljudeh je opisano, da se vzporedno s temi znamenji pred smrtjo v ustih pojavi okus po kovinah.

Cianogenetske glikozide vsebujejo grenki mandelj (Prunus amagdalus L.) in divja višnja (Prunus serotina), nahajajo pa se v kar visokih koncentracijah tudi v koščicah sadnih višenj, breskev in marelic. Otroci se lahko zastropijo z odpiranjem teh koščic in konzumiranjem jedrc koščic. Vsi ti glikozidi imajo značilen grenkoben vonj po grenkem mandlju. Nekaj cianogenetskih glikozidov se nahaja tudi v sudanski travi (Sorghum sudanense L.), sirku (Sorghum vulgare), pa tudi v krmni pesi in repi (pri repi predvsem

v nezrelem stanju), v arabski nokoti (Lotus arabiensis L.) in lanenem semenu (Linum vulgare). Za krmno peso je bilo nekoč, ko se je pesa pred konzumacijo še kuhala v kotlih, znano, da se je pod pokrovom nabralo kar veliko cianovodikove kisline in je bilo treba kotel pustiti nekaj časa odkrit, da je le-ta izhlapela. Cianidi so zelo nevarni hitro delujoči strupi, če se naberejo v zadostni koncentraciji; če jih uživamo daljši čas v nizkih koncentracijah, pa niso nevarni, ker se v organizmu zelo hitro presnavljajo (detoksicirajo). Proste cianide lahko včasih vsebujejo tudi druge rastline, prizadete od toče, ker so cianogenetski glikozidi v majhnih količinah prisotni v mnogih rastlinah kot zaloga in vir energije.

Valentin Skubic

KAKŠEN DOM ZA STAREJŠE POTREBUJEMO

Že sam pogovor o domu za starejše vzbudi pri ljudeh različne občutke. Nekateri se o tem nočejo niti pogovarjati, ker so najbrž prepričani, da se jim nikoli v življenju ne more zgoditi, da bi potrebovali domsko oskrbo. Večina ljudi, zlasti starejših, pa je bolj realnih, in opažam, da je teh vedno več.

Življenjske izkušnje kažejo, da se skoraj vsak človek na starost lahko znajde v položaju, ko zaradi telesne oslabelosti, nesposobnosti gibanja ali duševne prizadetosti ne more več sam skrbeti zase in potrebuje neprestano tujo pomoč. V zadnjem času je vse več organizirane pomoči na domu. Ta običajno predvideva sodelovanje svojcev in starejšim pomaga takrat, ko v določeni meri še lahko skrbijo zase. Upoštevati je treba, da nekateri bližnjih svojcev nimajo ali pa jim ti zaradi zaposlitve ali iz drugih razlogov ne morejo pomagati. Kadar nekdo potrebuje pomoč ves čas, bi moralo za bolnika skrbeti več oseb, in sicer podnevi in ponoči. Take vrste pomoči pa skoraj v nobeni družini že zaradi finančnih razlogov ni mogoče organizirati. Zato je jasno, da pomoč na domu ne more nadomestiti oskrbe v domu za starejše, in zato je nadaljnja gradnja domov nujno potrebna, saj le-teh močno primanjkuje.

Kakšne so potrebe?

Kako je z zmogljivostjo sedanjih domov za starejše in gradnjo doma v Ivančni Gorici? Že več let spremljam probleme, ki jih imajo starejši in njihovi svojci, kadar potrebujejo oskrbo v domu. Težave pri iskanju prostora so vedno hujše, kar je glede na povečanje števila starejših tudi razumljivo. V občini Ivančna Gorica je sedaj od 13 567 prebivalcev kar 1935 oseb starejših od 65 let. Najbližji je Dom starejših občanov v Grosupljem, ki lahko sprejme 176 oskrbovancev. Tam je zdaj 60 oskrbovancev iz občine Ivančna Gorica. Za oskrbo v domu, ki je popolnoma zaseden, je vloženih 300 prijav. Poleg doma v Grosupljem naj bi potrebe upravne enote Grosuplje (kamor spada tudi občina Ivančna Gorica) pokrival še Delovno-varstveni zavod Ponikve. Kot sem izvedela, ta dom sprejema zdaj le mlajše invalide, ne pa oskrbovancev nad 65 let. Glede na razdaljo bi za potrebe občanov Ivančne Gorice morebiti prišla v poštev še doma v Trebnjem in Novem mestu. Dom starejših občanov v Trebnjem je bil zgrajen pred petimi leti. V njem je

143 oskrbovancev, od tega jih je sedem iz Ivančne Gorice. Na sprejem čaka 50 oseb, in kot sem izvedela, gradijo že prizidek k domu. V Domu starejših občanov v Novem mestu sta dve oskrbovanki iz občine Ivančna Gorica. Za sprejem je prijavljenih kar 112 oseb. Za Ljubljano je splošno znano, da so domovi zasedeni, prijaviteljnih je veliko interesentov, čakalne dobe pa so izredno dolge.

Večkrat se slišijo ugovori, da število prijaviteljnih po posameznih domovih ne kaže realne slike, ker se ljudje prijavljajo v več domov hkrati. Več prijav posameznikov nedvomno obstaja, toda to za ugotovitev o zasedenosti domov ni bistveno. Po drugi strani pa to še dodatno dokazuje hudo prostorsko stisko. Pomembno je torej, kolikšna je dejanska možnost, dobiti prostor v domovih, ki glede na razdaljo pridejo v poštev. Kot se je izkazalo v občini Ivančna Gorica, možnosti za takojšen sprejem v dom ni, pa če so bolnikovo zdravstveno stanje in družinske razmere še tako kritični.

Načrti ...

Zato sem v julijski številki časopisa Klasje z zanimanjem prebrala, da je Občinski svet Občine Ivančna Gorica na seji 17. junija 2004 sprejel sklep, da se Občina prijavi na razpis za prijavo namere za izgradnjo doma za starejše, ki ga je objavilo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, za obdobje 2006–2010, in da name-rava prijaviti dve možnosti: adaptacijo stare šole v Višnji Gori, ki bi bila dislocirana enota Doma starejših občanov Grosuplje, ali pa izgradnjo samostojnega doma za starejše na lokaciji zazidalnega načrta 14/a »Novi center Ivančna Gorica« - objekt 9d.

Poslali so dve prijavi, ki vsebujeta obe varianti, pri čemer naj bi bila v stari šoli zagotovljena oskrba za 34, v novogradnji pa za 60 občanov. V programskih izhodiščih, ki jih je Občina poslala na ministrstvo skupaj s prijavi, je navedeno, da indeks pokritosti potreb na območju upravne enote Grosuplje trenutno presega indeks 100 (DSO Grosuplje in DVZ Prizma Ponikve). Na podlagi kakšnega izračuna je bil tak indeks ugotovljen, ni razvidno, očitno pa je bil pri tem upoštevan dom v Ponikvah, ki sedaj starostnikov sploh ne sprejema. Ker indeks pokritosti oseb ministrstvo nedvomno upošteva pri

dodeljevanju sredstev za gradnjo, bi morala biti pokritost potreb natančno ugotovljena in razumljivo obrazložena, da ne bi izgledalo, kot da je v Upravni enoti Grosuplje v domovih več mest, kot jih občani potrebujejo, kar seveda ni res. Natančen podatek bo treba sporočiti tudi na ministrstvo.

... in ljudje

Po izidu članka v Klasju sem govorila s številnimi krajanji, kaj menijo o obeh predlaganih variantah. Nobenemu od njih se ne zdi primerna rešitev z adaptacijo stare šole v Višnji Gori. Naj navedem nekaj pomislekov. Glede na potrebe je zmogljivost adaptirane stare šole (34 oskrbovancev) očitno premajhna. Ker se šolski prostori bistveno razlikujejo od potrebnih prostorov za dom, bi bili stroški adaptacije gotovo nesorazmerno veliki. Sto let stara stavba pa tudi kljub vsem adaptacijam ne bi nudila primerne bivalnega okolja za oskrbovance. Šolo sem si ogledala in menim, da so ti pomisleki občanov upravičeni. Strinjam se tudi s krajanji, da bi prišla v poštev le gradnja novega doma s primerno zmogljivostjo. Glede na izkušnjo doma v Trebnjem, kjer se je že po nekaj letih pokazala potreba po prizidku, očitno tudi zmogljivost novogradnje za 60 oskrbovancev, ki jo v prijavi omenja Občina, ne bi zadostila niti sedanjim, kaj šele bodočim potrebam. Občina doslej tudi še ni pridobila lastninske pravice do zemljišča, na katerem naj bi bila ta gradnja. Iz zazidalnega načrta je razvidno, da je predvidena lokacija za dom - objekt 9d - v kompleksu nizkih blokov in stisnjena med parkirnim prostorom in železniško progo, tako da je nemogoče kakšno bistveno povečanje zmogljivosti.

Ker mora Občina za sodelovanje v razpisu ministrstva poleg prispevka 10 % ocenjene investicijske vrednosti med drugim zagotoviti tudi lastno zemljišče in ga komunalno opremiti, naj Občina Ivančna Gorica čim prej zagotovi komunalno opremljeno zemljišče za gradnjo doma s primer-no zmogljivostjo in izpolni ostale zahtevane pogoje, saj sicer s svojo prijavo ne bo mogla uspešno sodelovati. Brez tega pa niti v letih 2006–2010 ni mogoče pričakovati pomoči države pri gradnji doma, ki je občanom že sedaj nujno potreben.

Nada Šval

PO POTEH NAŠIH PREDNIKOV

V soboto, 18. septembra 2004, smo se ob 7. uri zjutraj z avtobusom Ljubljanskega potniškega prometa izpred doma upokojevcev Šentvid pri Stični odpeljali člani našega Turističnega društva na izlet po lepi Sloveniji in na sosednjo Koroško v Avstriji. Z nami niso bili samo člani, ker naše društvo rado vzame s seboj tudi druge potnike. Tako pokažemo, da smo vedno pripravljeni sodelovati tudi z ostalimi krajanji in okoličani.

Do objavljenega roka se nas prijavi dovolj: s šoferjem in vodičko nas je bilo 56. Seveda smo tudi tokrat naročili lepo vreme, ker k dobri volji in razpoloženju spada tudi to.

V Ljubljani smo tistega jutra sprejeli na avtobus gospo vodičko. V Preddvoru smo si privoščili krajši postanek za jutranjo kavico in ugodili tudi prvotnim telesnim potrebam. Nato smo pot nadaljevali proti Jezerškemu. Ob prelepem planšarskem jezeru smo mitali ter si nato ogledali nepozabno okolico z vrhovi naših gora, čeprav vidljivost zaradi megle takrat še ni bila najboljša. Ko smo se po vijugasti cesti dvignili proti prelazu oz. mejnemu prehodu z Avstrijo, so se nam že pokazali vršaci v svoji najlepši podobi.

Državno mejo smo prečkali brez posebnih kontrol in se spustili v dolino proti Železni Kapli. Še dobro si nismo oddahnili od vožnje, že smo prispeli v Celovec in nato na Gosposvetsko polje. Tam smo si ogledali zgodovinsko cerkev in na ravnici knežji stol, kjer so naši predniki Karantanci ustoličevali svoje vojvode.

Nato smo se vrnili in si v bližini Celovca ogledali znameniti Minimundus - svet v malem. Vso pot nam je vodička razlagala zgodovino in znamenitosti krajev, ki smo jih obiskali. Nismo uživali samo ob pogledu skozi okno avtobusa, ampak smo si s poslušanjem tudi obogatili vedenje o naših slavni prednikih.

Preko Borovelj in Ljubelja smo se vračali v Slovenijo. Na Podljudelju smo v znanem gostišču imeli kosilo, ki se nam je ob 17. uri prav prileglo. Po kosilu smo se še nekaj časa zadržali v veseli družbi, da se je hrana polegla, in popili vsak nekaj, za še bolj veselo razpoloženje. Ko se nam je zazdelo, da bo dovolj, smo se odločili, da se odpeljemo proti domu. Ob takih priložnostih je obvezna tudi gasilska fotografija. Eno od njih prilagam kot dokaz, da smo se zares dobro zabavali.

Po enourni vožnji smo v Šentvid prispeli ob pol devetih zvečer. Preden smo se razšli, smo že razmišljali o novem doživetju in si obljubili, da nihče izmed nas ne bo manjkal na Martinovem izletu.

Bilo pa bi lepo, če bi se nam na katerem od naslednjih izletov priključil tudi kdo od bralcev Klasja.

Predsednik TD Šentvid pri Stični
Janez Kastelic

V ZGORNJO DRAGO ČEZ NOVI MOST

V nedeljo, 5. decembra, je bilo za krajanje Zg. Drage slovesno kot že dolgo ne. Potem ko je bil letos poleti ustanovljen gradbeni odbor in so se septembra začela dela, je končno prišlo tudi do otvoritve novega mostu čez Višnjico. Stari most, ki je bil že močno dotrajan, je bil potreben temeljitega popravila, izkazalo pa se je, da bi bila izgradnja novega še boljše rešitev. In ne samo nov most, na novo je bila asfaltirana tudi cesta, ki pelje čez most in nato še čez železniški prehod pred železniško postajo Polzevo. Za izvedbo projekta so vaščani prispevali dobra dva milijona, na pomoč pa sta priskočili tudi Občina s prispevkom 1,2 milijona in KS Višnja Gora z 800.000 tolarji. Tako Občina kot KS sta še dodatno prispevali tudi za asfaltiranje približno 100 metrov dolge trase.

S skupnimi močmi nam je torej uspelo izpeljati nujno potrebno delo, ki je bilo tudi velik finančni zalogaj. Zato se predsednik gradbenega odbora Jože Brčan v imenu gradbenega odbora in v imenu vaščanov zahvaljuje Občini Ivančna Gorica in KS Višnja Gora ter Jožetu Nosanu iz Peskokopa Podsmreka, ki je prispeval ves pesek za izgradnjo mostu. Zahvaliti pa se želijo tudi vaščani sami, in sicer trem, ki so največ pripomogli k temu, da so bili njihovi načrti izpeljani: Jožetu in Rudiju Berčanu ter Janezu Jančarju. Brez njihove požrtvovalnosti in časa, ki so ga namenili delovnim akcijam, mostu še danes ne bi bilo.

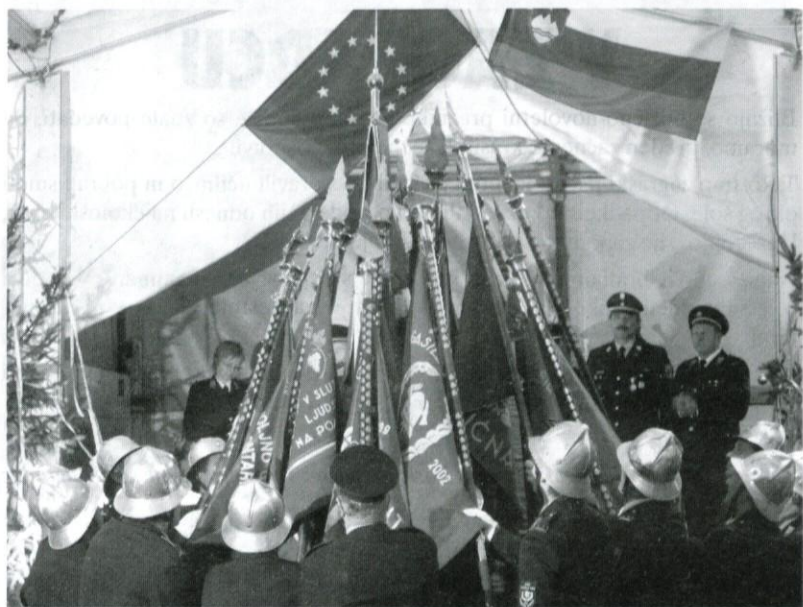
mš

V dneh, ko je v našo deželo zima že pošteno zakorakala, smo veseli, da so naše kleti že napolnjene s potrebno ozimnico. No, pri Blatnikovih iz Šentvida so Žan, Špela in Ana jesensko nabiranje pridelkov vzeli zares in se pri tem očitno tudi zabavali. Kolerabe je bilo pa toliko, da so pujskom verjetno že šteti dnevi.

PREVZEM ŠOTORA, PRAPORA IN GASILSKEGA AVTOMOBILA – VSE V ENEM

V nedeljo, 4. decembra, se je v Stični dogajala velika stvar. Človeka so pritegnili ne samo svetleči se gasilski avtomobili in zloščene gasilske uniforme, ampak tudi na dvorišču Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Stična postavljen ogromen šotor.

To je tisti šotor, o katerega nabavi se govori že več let. Končno ga je, pri nemških prijateljih, kupila Občina Ivančna Gorica skupaj s štabom Civilne zaščite in z Gasilsko zvezo Ivančna Gorica. Rabljen šotor, primeren za vse prireditve, ima kapaciteto približno 800 ljudi in je cenovno predstavljal kar velik zalogaj; zanj so odšteli okoli 5 milijonov tolarjev; šotor se bo uporabljal za različne občinske prireditve brezplačno, ostali uporabniki (društva, organizacije, posamezniki) pa ga bodo lahko najeli. Žal cena najema še ni znana. Tudi glede postavitve ne bo težav, saj se je za ta namen izurilo kar nekaj prostovoljcev PGD Stična, ki bodo s šotorom tudi upravljali.

To nedeljo je PGD Stična z vsemi ceremonijami, ki sodijo zraven,

prevzelo v uporabo omenjeni šotor. Glede na to, da je letos minilo že deset let od ustanovitve Gasilske zveze Ivančna Gorica, je le-ta na proslavi prevzela nov prapor. Kot je povedal slavnostni govornik, župan Jernej Lampret, novi prapor predstavlja simbol združevanja ljudi in moči; na njem so upodobljeni štirje grbi, raz-

PRAZNIK DOBROTE IN LJUBEZNI

“Karitas je ljubezen,” je 28. novembra, ob nedelji Karitasa, rekel gospod Jože Kastelic, župnik v Ivančni Gorici in s tem stavkom povzel Jezusove besede: “Ljubite se med seboj, kakor sem vas jaz ljubil.” Župnijska Karitas Ivančna Gorica z vsem svojim bistvom izpolnjuje to božjo zapoved. Njihovo prvo in edino načelo je ljubezen do bližnjega, iz nje pa črpajo moč za dobroto, ki je z njo neločljivo povezana. “Hočem, da nenehno poudarjaš, naj si tisti, ki verujejo v Boga, prizadevajo, da se bodo posvečali dobrim delom. To je dobro in ljudem koristno.”

Župnijska Karitas Ivančna Gorica v duhu teh misli deluje že vse od leta 1991. Vodi jo gospod župnik Jože Kastelic, v njej pa sodeluje še 9 prostovoljk. Povezani so s Škofijsko Karitas Ljubljana, ki jim nudi tudi dodatno strokovno izobraževanje, duhovne obnove in srečanja, s Centrom za socialno delo, Rdečim križem, patronažno službo in Župnijskim pastoralnim svetom. Delno finančno pomoč za izved-

bo programa jim nudi Občina Ivančna Gorica, nekaj sredstev dobijo od prostovoljnih prispevkov, kakšen dragocen dodaten tolar pa prinese še nabirka ob tednu Karitas. Njihova prednostna naloga je odkrivanje materialnih in drugih stisk, ne glede na versko pripadnost. Seznamu njihovih del, tako kot njihovih nesebičnih pomoči, ni konca.

Prostovoljke so pripravljene pomagati invalidom ter bolnim in umirajočim ljudem, po potrebi nudijo pomoč socialno ogroženim družinam in posameznikom s hrano, higienskimi potrebščinami in plačilom položnic. Prav tako z nakupom življenjskih potrebščin pomagajo ostarelim, ki živijo sami. Nudijo tudi prevoz starejših in invalidnih oseb k maši. Ob smrti faranov se zberejo s svojci in skupaj molijo za umrlega. Ostarele, bolne in invalidne župljane, tiste doma in tiste, ki živijo v Domu starejših občanov, za božič in veliko noč razveselijo z obiskom, darilom in čestitko. Župljanov, starejših od

80 let, je 60, 150 pa je ostarelih, bolnih in invalidov. Vse župljane, starejše od 80 let, ob njihovem rojstnem dnevu obiščejo na domu in jim polepšajo dan z drobno pozornostjo – darilom in čestitko.

In tako kot pomagajo tistim, ki so potrebni pomoči, se prostovoljke veselijo tudi vsakega novega življenja in sodelujejo z mladimi. Z geslom “Pozdrav življenju” ob zaključku leta obiščejo družine, ki so v pričujočem letu dobile novega člana in jim voščijo, ob krstu pa jim podarijo kipec angela varuha. Tudi pri pripravi daril za miklavževanje ne počivajo. Mladi jim pomagajo pri izdelavi voščilnic in daril, v zameno za pomoč pa jih ob oratoriju razveselijo s pecivom.

Za binokosti vsako leto v cerkvi pripravijo srečanje ostarelih, bolnih in invalidnih z mašo, kulturnim programom in pogostitvijo. Tiste brez prevoza pripeljejo prostovoljke same, oskrbovance iz Doma starejših občanov pa skrbne sestre.

Ob nedelji Karitas so delujoče v tej skupnosti v cerkvi v Ivančni Gorici pripravile razstavo izdelkov in voščilnic. Ti so rezultat 13 let prostovoljnega dela, prežetega z veseljem, ljubeznijo in s trdno prepričanostjo, da še vedno lahko polepšamo dan tistemu, ki ga pestijo hude preizkušnje in ki tako zelo potrebuje našo pomoč. “Kdor sprejme tistega, ki ga pošljem, mene sprejme; kdor pa mene sprejme, sprejme tistega, ki me je poslal.” S temi besedami so članice Župnijske Karitas povabile k sodelovanju nove člane, saj srčnost in dobrota polepšata življenje tistemu, ki sprejema, in še bolj tistemu, ki daje.

V IVANČNI GORICI ŽE PETIČ PODELILI PRIZNANJA TURISTIČNEGA DRUŠTVA

Ocenjevalna komisija turističnega društva Ivančna Gorica si je tudi letos večkrat skrbno ogledala zunanjo podobo domov in splošno urejenost bivalnega okolja v Ivančni Gorici in okoliških vaseh. Kljub pridobljenim izkušnjam je bila tudi tokrat pred težko odločitvijo, saj je vedno več lepo urejenih domov, ki vzbujajo pozornost in zaslužijo priznanja. Nekaj zaslug za napredek v tej smeri ima prav gotovo tudi društvo z ocenjevanjem in drugimi dejavnostmi. Na podlagi preizkušenih meril je komisija za leto 2004 podelila priznanja naslednjim občankam:

Lojzki Sever, Majdi Maver, Mojci Zupančič, Fani Čampa – vse iz Ivančne Gorice – in Jožefi Piškur iz Velikega Črneta.

Slovesna podelitev, popestrjena s prijetnim kulturnim programom, je bila 10. decembra v Ivančni Gorici. Svečanosti se je udeležila tudi večina nagrajencev iz prejšnjih let. Ti še vedno vzorno skrbijo za svojo okolico, čeprav začasno nastopajo izven konkurence. Ob ljubili so, da se bodo trudili tudi v prihodnje.

LS

Nagrajenke s pokali in priznanji. Med njimi tudi predsednik društva Stane Klemenčič in tajnica društva Ljuba Štrubelj, ki sta nosila največ bremen pri izpeljavi tekmovanja in prireditve.

LIONS KLUB PODARIL RAČUNALNIK

December je mesec darov in voščil. Gesto solidarnosti in pomoči je tokrat pokazal tudi Lions klub iz Trebnjega, ki se že šesto leto ukvarja z organiziranjem pomoči mladim, zlasti slepim in slabovidnim. Tokrat je njihova pomoč segla tudi v našo občino, natančneje do Matije Bregarja iz Znojil. Devetega decembra so predsednik kluba Bruno Čibej in člana te dobrotelne organizacije Miloš Genorijo in Janez Radoš obiskali družino dvajsetletnega Matija, z namenom, da mu predajo ček v vrednosti 200.000 tolarjev. S tem denarjem si bo lahko kupil prenosni računalnik.

Matija je najstarejši od treh otrok pri Bregarjevih in hodi v 7. razred OŠ Stična. Rojen je bil z napako na mrežnici in njegov vid je tako šibek, da komaj zazna posamezne oblike in svetlobo. Že pred časom je s pomočjo donatorjev v naši občini prejel prilagojen računalnik z Braillovo pisavo, da je lahko začel spremljati pouk v redni šoli s svojimi vrstniki. Vendar, da ga je lahko uporabljal tudi doma, ga je bilo vedno treba prenašati iz šole domov in obratno. Sedaj bo ta skrb odveč. Matija bo lahko imel svoj, za učenje in normalno funkcioniranje nujno potreben računalnik tudi doma. Želimo mu veliko uspeha pri njegovem šolanju, v letu, ki prihaja, pa obilo radostnih trenutkov z domačimi, sošolci in prijatelji.

mš

PGD STIČNA

se ob iztekajočem letu 2004 zahvaljuje vsem Vam, ki ste po svojih močeh prispevali k uspešnemu delovanju našega društva.

ŽELIMO VAM VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO V LETU 2005.

Upravni odbor društva

TEDEN OTROKA V VRTCU NA MULJAVI

V času, ko se narava pripravlja na zaslužen počitek in se preoblači v jesenske barve, vsako leto otroci prvi teden v oktobru praznujejo »teden otroka«. Letos je potekal od 4. oktobra naprej.

V vrtcu na Muljavi sta vzgojiteljica Tatjana Zorec in njena pomočnica Andreja Črnagoj skrbno pripravili

pester urnik dejavnosti za ves teden. Te so bile primerne razvojni stopnji otrok in so temeljile na aktivnostih, saj se otroci ob lastnem udejstvovanju najbolj sprostitijo, se socializirajo v skupini in tako prihajajo do lastnih izkušenj.

V ponedeljek jih je obiskal čaroděj Roman in jih popeljal v svet čaranja.

V torek so se odpravili v okviru projekta Zlati sonček na izlet v Gorenjo vas peš ter obiskali mizarja, ki jim je podrobno predstavil svoj poklic in pripravil deščice za likovno delavnico. V sredo so jih obiskali učenci 1. razreda devetletke; družili so se in se spoznavali. V četrtek jih je obiskala dipl. medicinska sestra Mojca. Pokazala jim je pravilno umivanje zob ter jih ob pravljici seznanila z zdravo prehrano. Popoldan pa je sledila jesenska ustvarjalna delavnica skupaj s starši. Tako smo oblikovali buče, ki so jih pridno zbirali že poprej, ter lepili semena na les. Čas je hitro minil, pridne mamice pa so poskrbele tudi za pogostitev. V petek pa so bili otroci zelo dejavni, saj je sledilo telovadno dopoldne na igrišču.

Teden je hitro minil, otroci so se zabavali in preživeli nepozabne dni. Tudi starši smo se v likovni delavnici zabavali in se pogovarjali o tem, kako je lahko otroštvo brezskrbno; žal pa ni vedno tako, saj nekateri otroci prehitro spoznajo, kako težko je življenje.

Zadovoljna mamica

USTVARJALNI PRVOŠOLCI V OSNOVNI ŠOLI STIČNA

Tudi letošnje leto je v naši šoli prijetno in ustvarjalno. 21. oktobra smo imeli prvošolčki v Ivančni Gorici tehniški dan. V šolo smo prinesli veliko naravnih materialov: buč, koruze, različnih semen, storžev, kostanja, suho cvetje ... Vse to je dobilo lepo obliko, ko so otroci materiale dobili v roke.

Izdelali so zelo lepe človeške in živalske podobe, različne okraske iz posušenega cvetja in semen ter še mogo drugih izdelkov, ker kot vemo, je otroška domišljija neskončna. Kako

zelo so ustvarjalni, smo se lahko prepričali, ko so na razstavi buč, 17. oktobra na Gradišču, prejeli srebrno priznanje za ježke, izdelane iz bučk.

Tudi med jesenskimi počitnicami smo imeli delavnice. Na njih smo

ustvarjali različne izdelke za božično-novoletni sejem. Izdelovali jih bomo še do konca novembra, potem pa jih bomo staršem razstavili na roditeljskem sestanku.

Ker smo letošnje leto postali Eko šola, dajemo prednost predvsem naravnim materialom.

Tekst: Slavka Trnovšek, Natalija Gabrijel, Mojca Pustovrh

ŠPORTNICE IN ŠPORTNIKI LETA 2004

V okviru praznovanja ob Dnevu samostojnosti so kot vsako leto podelili tudi priznanja najboljšim športnikom Občine Ivančna Gorica leta 2004. Več v prihodnji številki.

PRIZNANJA 1

DAVID BOŽJAK – športnik leta občine Ivančna Gorica za leto 2004 v kategoriji dečki

IRMA ZIDAR – športnica leta občine Ivančne Gorice za leto 2004 v kategoriji deklice

DAMJAN SMREKAR – športnik leta občine Ivančna Gorica za leto 2004 v kategoriji mladinci

ŠPELCA KOŠČAK – športnica leta občine Ivančne Gorice za leto 2004 v kategoriji mladinke

JURE CEGLAR – športnik leta občine Ivančna Gorica za leto 2004 v kategoriji člani

ČLANSKA EKIPA RK SVIŠ – ekipa leta občine Ivančna Gorica za leto 2004 v kategoriji moška klubska ekipa

EKIPA DEKLIC STRELSKEGA DRUŠTVA »SONJA VESEL« – ekipa leta občine Ivančna Gorica za leto 2004 v kategoriji ženska klubska ekipa

BRANKO KAVŠEK – športnik leta občine Ivančna Gorica za leto 2004 v kategoriji veterani

PRIZNANJA 2

LUKA KUTNAR

NEJC KOPOREC – za odlične športne dosežke v letu 2004 – kategorija dečki

ŠPELA GNIDOVEC

KRISTINA GORJANC

NASTJA SREBERNJAK – za odlične športne dosežke v letu 2004 – kategorija deklice

PETRA KUTNAR

KLARA VIDMAR – za odlične športne dosežke v letu 2004 – kategorija mladinke

FRANCI VIDMAR – za odlične športne dosežke v letu 2004 – kategorija člani

PRIZNANJA 3

FRANC KALAR – priznanje za dolgoletno zaslužno delo v športu

ANTON VENCELJ – priznanje za dolgoletno zaslužno delo v športu

PLAKETA 4

LETALSKI KLUB ŠENTVID – za 10 let delovanja

LOČENO ZBIRANJE ODPADKOV

EKOLOŠKI OTOK V ZAGRADCU

Bližajo se božično-novoletni prazniki. Že naše babice so znale povedati, da moramo, preden začnemo krasiti hiše, najprej pospraviti.

Tako smo zagraški prvošolci pred prazniki pospravili učilnico in pobrali smeti okrog šole. Odpadke smo razvrstili v tri posode in jih odnesli na ekološki otok, kjer stojijo trije zabojniki za ločeno zbiranje odpadkov.

Največ smo nabrali umetnih mas in papirja, steklenic je bilo najmanj. V okolici šole smo videli veliko drobcev stekla, ki jih iz varnostnih razlogov nismo pobirali.

Upamo in želimo si, da bo smeti okrog šole vse manj in bomo imeli šolarji varen in urejen prostor za igro.

Slavka Nahtigal, Simona Barle in učenci 1.r podružnične šole Zagradec

OTVORITEV CESTE NA OSREDKU

Osredek, ena najmanjših in najbolj severnih vasic v naši občini, se je 20. novembra kopal v soncu in nudil vsem obiskovalcem čudovit razgled na Kamniške Alpe, Zasavsko hribovje in Dolenjsko gričevje. V novembrski soboti smo namreč predali namenu 750 m asfaltirane ceste Križ-Osredek-Ravne.

Cesto smo ob vhodu v vas še razširili za nemoten promet s tovornjaki.

Predračunska dela so skupaj znašala dobrih 6 milijonov tolarjev, od katerih so 1,7 milijonov zbrali vaščani in vikendaši, razliko pa sta financirali KS Metnaj in Občina Ivančna Gorica.

Otvoritve so se poleg domačinov in vikendašev udeležili tudi župan Jernej Lampret in predstavniki sveta KS Metnaj s predsednikom Valentinom Kastelicem na čelu.

Župan Jernej je z najstarejšim občanom Osredka, Jožetom Brčonom – Andrejčevim Pepetom, predal namenu novo asfaltirano cesto. V nagovoru pa je poudaril, da je vesel, da je prišlo do ureditve še tega dela ceste v vasi, ki je pred nekaj leti dobila tudi vodovod. Da je to še ena zmaga za KS Metnaj in občino, je menil tudi predsednik KS Valentin Kastelic.

Vas je stopila skupaj z vsemi vikendaši. Čeprav se je soočal s težavami in stiskami, je gradbeni odbor pod vodstvom Francija Brčona akcijo hitro in učinkovito pripeljal do konca, kljub majhnemu številu gospodinjstev.

Po otvoritvi se je vsem prilegel Janezov pasulj ter mesne, sladke in tekoče dobrote domačinov.

Izgleda, da življenje na Osredku ne bo izumrlo in da se bo štirim "tapravim" Osredčanom pridružilo še nekaj novih, ki bodo poskrbeli za obstoj in razvoj tega kraja.

Gradbeni odbor se ob tej priložnosti zahvaljuje vsem posameznikom, ki so po svojih močeh prispevali za cesto.

M.V.

ČETRTOŠOLCI NA OBISKU PRI ŽUPANU

Učni program v naših osnovnih šolah je sestavljen tako, da je otrokom na pravi način in ob pravem času posredovani dovolj podatkov oz. učne snovi, s pomočjo katere si šolarji pridobivajo znanje in oblikujejo tudi svojo osebnost. Otroci se torej učijo stvari, ki so za normalno življenje nujno potrebne, veliko pa je znanja, ki je namenjeno t.i. splošni izobrazbi.

Eno izmed takšnih področij, s katerim se srečajo učenci v četrtem razredu, je spoznavanje domače občine pri predmetu Spoznavanje družbe. Četrtošolci iz šentviške osnovne šole imajo pri tej učni temi veliko prednost pred ostalimi četrtošolci v naši občini – njihov ravnatelj je tudi župan občine Ivančna Gorica. In tako so učenci 4. razreda osnovne šole v Šentvidu in obeh podružničnih šol, v Temenici in Hrastovem Dolu, šli 3. decembra na pot spoznavanja naše občine. Ogleдали so si najstarejši slovenski samostan v Stični, ki velja za enega glavnih kulturnozgodovinskih spomenikov v naši občini, ogledali so si tudi knjižnico v Ivančni Gorici, ki je osrednja t.i. splošnoizobraževalna knjižnica v občini. Nato pa je sledil še vrhunec – obisk pri županu Jerneju Lampretu.

Župan je mlade nadebudne sprejel v sejni sobi občine Ivančna Gorica, kjer jim je najprej predstavil zgodovino naše občine, njen teritorij in posamezne znamenitosti, ki se nahajajo na njenem območju. Otroci so bili seznanjeni tudi z delovanjem in funkcijami občine, s tem, kakšna področja vsakdanjega in družbenega življenja spadajo v pristojnosti

občinske uprave in kako ta mehanizem uprave deluje. Seveda je gospod Lampret otrokom posebej predstavil funkcijo župana in njegove pristojnosti. Seznanil jih je tudi s pristojnostmi in vlogo občinskega sveta, ki se sestaja na svojih sejah v istem prostoru, v katerem so bili šolarji sprejeti. Kako poteka delo v hiši, v kateri so bili otroci na obisku, je predstavil direktor občinske uprave Janez Radoš. Na kratko je predstavil svoje delo in delo sodelavcev v občinski upravi. Nato sta skupaj z županom šolarje povabila, naj si privoščijo sladek prigrizek in napitek, ki jih je čakal na mizah sejne sobe.

Vendar obiska še ni bilo konec. Potem ko so se šolarji okrepčali, so se postavili v vlogo svetnikov občinskega sveta, da bi lahko zastavljali vprašanja svojemu županu. Sledila so vprašanja, ki so od župana zahtevala tehten premislek, preden je »svetnikom« odgovoril. Prvo je bilo poveza-

no s cestninsko postajo v Ivančni Gorici in župan je dal zagotovilo, da je v bližnji prihodnosti še ne bo, zaradi česar pa bodo naše lokalne ceste še naprej trpele. Šolarje je še zanimalo, kdaj bodo urejene kolesarske steze, zavarovani železniški prehodi, postavljen pločnik v Temenici in zamenjana okna v temeniški šoli. Seveda jih skrbi tudi za svojo šolo v Šentvidu, saj že nestrpnost pričakujejo njeno razširitev. Župan jim je zagotovil, da se bodo prva dela začela v letu 2005. Še na kakšno dodatno vožnjo šolskega avtobusa pa bo treba počakati, saj je po županovih besedah vsakodnevna hoja v šolo in iz šole lahko tudi prijetna rekreacija. Seveda so županu zastavljali tudi vprašanja, na katera jim ni mogel pritrdilno odgovoriti, in tako smo izvedeli, da do kakšne večje posodobitve kina v Ivančni Gorici še ne bo prišlo, pa da toplic v občini tudi ni možno zgraditi in da so dokaj slabe možnosti za postavitve luna parka.

Seveda ima vsaka seja svoj konec, in tako je bila tudi tokratna zaključena, ko je bil čas, da se šolarji vrnejo v šolo. No, eden izmed fantov pa le ni zdržal in je moral še izvedeti, koliko časa je g. Lampret župan naše občine. Tistim bralcem, ki tega morda ne veste, naj povem, da že od leta 1995, torej od ustanovitve občine dalje.

Tokrat je bila to samo igra in prijeten način, da se šolarji seznanijo s tem, kako deluje lokalna samouprava. Toda že čez nekaj let bodo ti otroci imeli volilno pravico in morda bo kdo izmed njih nekoč res postal svetnik v občinskem svetu, morda celo župan ali županja.

Matej Šteh

**VELIKO ZDRAVJA
V LETU 2005 VAM ŽELI
SPECIALISTIČNA ORDINACIJA
ZA ULTRAZVOK
DR. MOJCA VAN MIDDEN**

GABRJE PRI STIČNI 6
1295 IVANČNA GORICA
TELEFON 01-7878-325

»Tam na ravnem polju stoji en beli grad« - zgodbe ivančnogoriških gradov (7)

»SODNIJA«, »GRAD« OZ. AUERSPERGOV DVOREC V VIŠNJI GORI – PRVI DEL

Višnja Gora je eno izmed najbogatejših naselij z ohranjenimi materialnimi ostanki grajske arhitekture na Dolenjskem. Na vzpetini nad naseljem so ostanki Starega gradu, v samem naselju stoji Auerspergov dvorec, na Peščeniku je lokacija nekdanjega dvorca Turn oz. Codellijevega gradu, v bližnji Podsmreki pa stoji dvorec Podsmreka. Med njimi je najmlajši Auerspergov dvorec, v katerem ima od leta 1949 svoje prostore Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora.

Zgodovina Auerspergovega dvorca sodi v 2. polovico 18. stoletja. Leta 1778 so ga zgradili Auerspergi (gospodje Turjaški) kot nadomestilo za opuščen stari grad nad naseljem, ki ni več služil svojemu namenu, poleg tega pa s svojo težko dostopno lego in grajsko zasnovo ni več ustrezal takratni novi poznobaročni bivalni kulturi. Nov dvorec so gospodje Turjaški

dali zgraditi na ravnem, zahodno od starega mestnega jedra. Zasnovan je kot enonadstropna stavba s tlorisom v obliki črke U. Pročelje dvorca je široko in obsega enajst okenskih osi. Osrednji del pročelja je nekoliko višji in je zaključen s plitvim trikotnim čelom. Vhod v dvorec predstavlja kamnit poznobaročni portal. Na dvoriščni strani ima osrednji trakt v pritličju in prvem nadstropju arkadni hodnik. Po novih spoznanjih mladega umetnostnega zgodovinarja in arhitekta, poznavalca slovenskih gradov, Igorja Sapača, naj bi Auerspergov dvorec predstavljal zadnji člen v nizu poznobaročnih grajskih stavb na Dolenjskem in naj bi bil delo znanega ljubljanskega arhitekta Lovrenca Pragerja.

Po izgradnji dvorca so Turjaški gospodje vanj prenesli sedež gospostva skupaj z deželnim sodiščem, ki naj

bi bilo v dvorcu do zemljiške odveze sredi 19. stoletja, nato pa je bilo preseljeno v Stično. Od leta 1900 do začetka druge svetovne vojne je bil dvorec zopet sedež sodišča, zato so domačini takrat začeli poimenovati stavbo kar »Sodnija«. Turjaški gospodje so ostali lastniki dvorca do začetka druge svetovne vojne. Med vojno je bil dvorec delno požgan, po njej, od leta 1949 dalje, pa je v njem dobilo prostore Dekliško vzgajališče za težje vzgojljiva dekleta od 14. do 18. leta starosti (danes Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora), ki je bil sprva zaradi svoje zaprtosti Višnjanom tuj, nerazumljiv in nepotreben, kasneje pa se je z odpiranjem navzven postopoma vrstel v višnjegorski vsakdanjik.

Po več kot petdesetih letih delovanja je Zavod postal del višnjegorske identitete. Njegov poseben pomen je

VRTEC MIŠKA V STIČNI JE UPIHNIL 20 SVEČK

»Male miške« - otroci v stiškem vrtcu – so se pridno pripravljale in težko pričakovale petek, 22. oktobra. Otroci so zbirali buče in z vzgojiteljicami ter pomočnicami vzgojiteljic pripravljali prava mišja ušesca in rozaste pentljice, za praznovanje rojstnega dne svojega vrtca.

In kar naenkrat je prišel dan, ko bodo skupaj z »zgorjnimi stanovalci« - šolarji pokazali, kako njihov skupni dom – šola – praznuje 100 let, vrtec v spodnjih prostorih pa tam domuje že 20 let. Slovesno praznovanje se je pričelo v stiški dvorani.

Po uvodnih besedah ravnateljice OŠ Stična Marinke Piškur, ravnateljice vrtca Branke Kovaček ter našega župana Jerneja Lampreta je nastopil njihov trenutek. V ravni vrsti so na oder prikoralake najmanjše miške (skupina POLŽKI), ki sta jih spremljali mišji mami – vzgojiteljica Marica Blatnik ter pomočnica vzgojiteljice Anica Lavrih. Ob glasbeni spremljavi so miške pokazale, kako so Jurčku pomagale hišico zgraditi. S svojim prisrčnim programom, ki je vseboval kar nekaj »mišjih deklamacij«, so požele bučen aplavz.

Nato pa je skupina večjih mišk in mišonov (skupina MEDVEDKI) vrtcu za 20. rojstni dan zapela pesmico Vse najboljše ter upihnila svečke na torti. Z svojimi glasovi, ki so se združili v lepe pesmice, so pokazali, da so dobri pevci, ki radi pojejo, seveda pod skrbnim vodstvom vzgojiteljice Marte Erčulj in pomočnice vzgojiteljice Mateje Skobe.

Ko so svoj skrbno pripravljene program izvedli še šolarji (1. in 2. razred 9-letne OŠ ter 2. razred 8-letne OŠ), smo starši z našimi miškami odšli v vrtec, kjer smo skupaj upihnilli svečke na pravi torti in jo seveda s slastjo pojedli. Ker smo nekateri starši imeli svoje otroke tako v vrtcu kot v šoli, smo nato proslavljali kar v obeh nadstropjih, in zares lepo je bilo čutiti utrip povezanosti med šolo in vrtcem.

Starši otrok iz vrtca Miška se zavedamo, da je za tako uspešen nastop treba ogromno vaje in potrpežljivega dela, za kar se obema vzgojiteljicami ter pomočnicami vzgojiteljic iskreno zahvaljujemo.

Prav tako iskrena zahvala Krajevni skupnosti Stična za paket presenečenja – igrače.

»Miškina mamica«

tudi ta, da je s svojo dejavnostjo ves čas vsebinsko zapolnjeval dvorec in ga tudi vzdrževal. V nasprotnem primeru bi stavba ostala prazna in bi jo po vsej verjetnosti do danes že močno načel zob časa. Iz zbornika, ki ga je Zavod izdal ob petdeseti obletnici svojega delovanja, leta 1998, lahko izvemo, da je bil dvorec v obdobju

med 1948 in 1958 temeljito obnovljen. Takrat je bila po vsej verjetnosti delno spremenjena tudi njegova zunanja podoba, ki ni več takšna, kakršno kažejo stare razglednice, ki jih danes v svoji zbirki hrani domačin Pavel Groznik.

Dušan Štepec Dobernik

Podoba Auerspergovega dvorca pred obnovitvenimi posegi po 2. svetovni vojni. Razglednica iz zbirke Pavla Groznika iz Višnje Gore, odposlana 1920.

VSATA ŠOLA IMA SVOJE IME

V novembrskem Klasju je bilo v članku Združeni za Slovenijo zapisano, da sta kulturni program med drugimi oblikovala dijaka srednješolskega centra Ivančna Gorica.

V programu pa so sodelovali Alja, Irma, Teja in Mitja, učenke in učenec Osnovne šole Stična.

Večkrat se pojavlja napačno poimenovanje naših šol; zato pogledimo nekaj let, desetletij in stoletij v preteklost.

V Stični so že v 17. stoletju poučevali otroke ob nedeljah, v letu 1811 pa začeli s "šolo za silo". Leta 1871 je deželna oblast dovolila v Zatični pričetek javne ljudske enorazredne šole. V letu 1904 je bila v Stični zgrajena šola; s poukom so začeli 5. oktobra 1904. Letos smo praznovali stoletnico.

V Stični je bila 6. 9. 1945 ustanovljena državna nižja gimnazija, ki je delovala najprej v prostorih na Marofu, od leta 1946 pa v samostanu. Leta 1950 je ta postala višja gimnazija – Gimnazija Stična.

Tudi na Krki je bila v letih od 1950 do 1956 nižja gimnazija.

S šolsko reformo na Slovenskem v letu 1958 so nižji razredi gimnazije postali del osnovne šole.

Na območju takratne občine Ivančna Gorica so bile odpravljene splošnoizobraževalne osnovne šole: Ambrus, Korinj, Zagradec, Krka, Muljava, Stična, Višnja Gora, Šentvid pri Stični, Hrastov Dol in Temenica.

1. septembra 1958 so bile ustanovljene osnovne šole novega tipa:

- osnovni šoli z vsemi osmimi razredi: Stična in Šentvid pri Stični,
- nižje organizirane osnovne šole: Ambrus, Korinj, Zagradec, Krka, Muljava, Višnja Gora, Hrastov Dol in Temenica.

V letu 1963 so bile v občini Grosuplje določene centralne šole s podružnicami in samostojne šole. Med drugimi tudi:

- centralni šoli: Ambrus s podružnicama Korinj in Zagradec, Stična s podružnicama Krka in Muljava,
- samostojna šola: Višnja Gora.

Z reorganizacijo mreže osnovnega šolstva v letu 1965 pa so bile določene popolne in podružnične osnovne šole.

- Osnovna šola Stična je postala popolna osnovna šola s podružničnimi osnovnimi šolami: Ambrus, Korinj, Zagradec, Krka, Muljava in Višnja Gora.

V šolskem letu 1980/1981 je bila podružnična šola Korinj zaradi premajhnega števila učencev začasno ukinjena.

Leta 1981 je bila zgrajena nova šola (šolski center), v katero sta se iz Stične preselili Osnovna šola Stična in Gimnazija Josipa Jurčiča.

V letu 1982 sta se šoli združili v delovno organizacijo Šolski center osnovnega in srednjega izobraževanja Josip Jurčič, n.sol.o., Ivančna Gorica. Osnovna šola je postala del te delovne organizacije kot TOZD Osnovna šola Stična, gimnazija z novimi programi usmerjenega izobraževanja pa TOZD Srednja šola družboslovne usmeritve.

Čez deset let, 6. 5. 1992, sta z novo šolsko zakonodajo nastala dva samostojna vzgojno-izobraževalna zavoda: Osnovna šola Stična ter Gimnazija Josipa Jurčiča in srednja tehniška šola.

Danes imamo v kraju Ivančna Gorica dva javna vzgojno-izobraževalna zavoda, ki delujeta vsak v svoji stavbi. To sta:

- Osnovna šola Stična,
- Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna

Gorica.

Osnovno šolo Stična tako sestavljajo:

- matična šola v Ivančni Gorici,
- Podružnična šola Ambrus,
- Podružnična šola Zagradec,
- Podružnična šola Krka,
- Podružnična šola Muljava,
- Podružnična šola Stična,
- Podružnična šola Višnja Gora.

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica pa je enovit vzgojno-izobraževalni zavod, ki opravlja javno službo na področju srednješolskega splošnega izobraževanja in na področju srednješolskega poklicnega in strokovnega izobraževanja, in sicer v naslednjih programih:

- splošna gimnazija,
- ekonomska gimnazija,
- ekonomski tehnik,
- trgovec in
- poklicno tehniški program ekonomskega tehnik.

Pomembni mejniki na področju osnovnošolskega izobraževanja v zadnjem desetletju:

- september 1999: preselitev v novo šolo v Višnji Gori,
- september 2003: preselitev v novo šolo v Ivančni Gorici,
- oktober 2004: dokončanje nove športne dvorane v Ivančni Gorici,
- šolsko leto 2000/2001: postopno uvajanje devetletne osnovne šole v 1. razredu na podružnični šoli v Višnji Gori,
- šolsko leto 2003/2004: uvajanje devetletke v 1. in 7. razredu na vseh slovenskih šolah.

Kot v naših življenjih, pustijo tudi v šolah posamezna obdobja različne sledi.

Marinka Piškur

KRATKE KULTURNE

POLICIJSKI ORKESTER V CERKVI V IVANČNI GORICI

V cerkvi v Ivančni Gorici so nastopili člani policijskega orkestra, ki so zaigrali in zapeli božične skladbe in navdušili zbrane. Pred koncertom je bila sveta maša.

NOVA JEDILNICA V SAMOSTANU STIČNA

V Samostanu Stična so pred kratkim uredili novo jedilnico. Pohoštvo v njej je ročno izdelano in je delo Jožeta Trontlja iz Grosuplje. Na straneh miz so upodobljene svetopisemske zgodbe.

KONCERT ŠENTVIŠKIH SLAVČKOV

Vokalna skupina Šentviški Slavčki tudi letos pripravlja tradicionalni koncert božičnih pesmi. Koncert bo na Božič 25. decembra ob 18. uri, v cerkvi sv. Vida, v Šentvidu pri Stični.

ŠENTVIŠKI FOLKLORISTI PREDSTAVILI MEHIKO

Folklorni skupini Vidovo in Zagradec sta v Domu kulture v Šentvidu pri Stični s sliko in besedo ter seveda s plesom predstavili svoje gostovanje v Mehiki avgusta letos. Program je povezovala Tadeja Anžlovar, ki je komentirala fotografije, posnete na potovanju in na devetem mednarodnem festivalu folklornih skupin iz celega sveta v Mehiki. Na festivalu je sodelovalo 27 držav, Slovenijo pa so predstavljali ravno folkloristi iz Šentvida in Zagradca.

VIRIDA VISCONTI IN NJEN ČAS

3. DEL: POLITIČNI ZEMLJEVID TAKRATNE EVROPE – PONAVLJAJOČI SE KROGOTOK NASILJA?

Predstavili bomo le glavne značilnosti političnih dogodkov, saj se v njihov natančen opis oziroma vrednotenje ne moremo in ne nameravamo spuščati. Vendar je poznavanje politični konstelacij v tedanji Evropi nujno, če naj verodostojno predstavimo življenje in ravnanje milanske vladarske družine Visconti in na ta način posredno tudi življenje in usodo Viride Visconti.

Na zahodu sta bili Francija in Anglija zapleteni v t.i. stoletno vojno, serijo vojnih spopadov na francoskih tleh. Na ta način si je skušala Anglija izsiliti pot do francoskega prestola in večjega vpliva v Evropi. Vojvodina Burgundija je bila na današnjem francoskem ozemlju njen najvplivnejši zaveznik. Španijo so še vedno sestavljale na severu številne neodvisne fevdalne enote, ki se bodo šele sto let kasneje združile v enotno kraljestvo in začele osvajati jug, kjer se je v 14. stoletju še mirno razcvetala

mavrska (tj. arabska) civilizacija v kraljevini Granadi.

Babilonska sužnost papežev

Papeštvo je izgubljalo svojo samostojnost in moralni vpliv. Ko je bil namreč za papeža po dolgotrajnem političnem pregovarjanju izbran Francoz, je prenesel svoj sedež v Francijo, v Avignon. To skoraj 70 let trajajoče bivanje izven Rima, ki velja za središče krščanstva, cerkvena zgodovina pozna pod imenom babilonska sužnost papežev. V razkošni papeški palači, ki si jo dandanes ogleda vsakdo, ki pride v Avignon kot turist, je bil papeški dvor, ki se v ničemer ni razlikoval od dvorov svetnih velikašev. Več kot 70 let so papeži živeli v senci francoske politike in njenih interesov. In ko so se papeži na prigovarjanje vplivnih sodobnikov (npr. češkega kralja Karla IV. Luksemburškega, Brigitte Švedske in Katarine Sienske) 1377 vendarle vrnili v Rim,

so Francozi še vedno rovarili in izbrali protipapeža. Prišlo je do velikega cerkvenega razkola, tako da je imela Evropa ob koncu 14. stoletja kar tri papeže in se je razdelila na dva jasno oblikovana politična bloka.

Nasprotno pa so dežele vzhodne in

Stoletna vojna – vojaki plenijo po hišah v osvojenem mestu

srednje Evrope, ki so v maju 2004 ob enem s Slovenijo postale članice evropske unije, vstopale v takratni politični prostor s sorazmerno trdnimi političnimi tvorbami, kjer se je v boju z novim časom nenaklonjenimi fevdalci vladar vedno pogosteje opiral na novo nastajajoča mesta in trgovino.

Poljsko kraljestvo pod vladavo Kazimira Velikega (1364 ustanovil univerzo v Krakovu) se je politično usmerilo na zahod, v drugi polovici stoletja pa so Poljaki pritegnili s poroko kraljice Jadvice in Vladislava Jagiela v evropski kulturni in politični krog tudi Litvo in najmanj od takrat so Litvanci v Evropi. Češka je postala s kraljem Karlom IV. Luksemburškim ena najvplivnejših evropskih držav tedanjega časa (1348 je bila v Pragi

ustanovljena znamenita Karlova univerza, prva univerza v srednji Evropi). Habsburžani so bili takrat le ena izmed mnogih vplivnih plemiških družin tedanje srednje Evrope, ki so se borile za prevlado v tem prostoru.

Turki so že prodrli v jugovzhodno Evropo. Po bitki pri Odrinu (1361) je bilo samo še vprašanje časa, kako dolgo se bodo balkanske države še upirale turškemu napredovanju. Že 1408 (le 4 leta po Viridini smrti) so pridrveli prvi turški oddelki do Metlike. Zahodna Evropa je imela svoje skrbi in svoje politične cilje, Balkan in vzhodna Evropa nista bila njen neposredni strateški in politični cilj, zato se s "turško nevarnostjo" sploh niso ukvarjali oziroma so evropski jugovzhod prepuščali njegovi usodi. Notranjeavstrijske dežele ter Ogrska s celinsko Hrvaško so v naslednjem stoletju nosili vse breme obrambe pred Turki – politično, ekonomsko, vojaško. Evropa si s Turki res ni delala skrbi, včasih, če je bilo politično donosno, je z njimi celo sklepala zavezništva. Leta 1389 je bila znamenita bitka na Kosovom polju; za dolga stoletja so bile politične, gospodarske in kulturne povezave tega dela Evrope z zahodom otežkočene in končno tudi popolnoma prekinjene. Posledice tega dogajanja so še dandanes vidne v nenehno se ponavljajočih balkanskih konfliktih in nekakšni civilizacijsko-kulturni oddaljenosti Balkana od Evrope.

M.A. Ficko

STIŠKI GODBENIKI SMO IGRALI NA REKI MURI

Za stiške godbenike je značilno, da se ne srečujejo samo na vajah in nastopih, pač pa si znajo organizirati tudi drugačno druženje. Tako smo v soboto, 23. oktobra, odšli na družinski izlet po Prekmurju. Ker godba šteje že več kot 50 članov, smo seveda potrebovali kar dva avtobusa.

Za organizacijo izleta je poskrbel bodoči stiški krajan gospod Marko Kustec, ki je po srcu in naravi pravi Pekmurec. Z ženo Natalijo sta nam pričarala nepozaben izlet.

Ob 5.30 smo se odpeljali iz Stične. V Grosupljem smo pobrali vodiča z družino ter pot nadaljevali v Ljubljano, kjer so se nam pridružili kapelnik in ostali člani. Naš prvi postanek je bil na počivališču Tepanje, kjer smo se podprli s sendviči, za katere je poskrbel Market Maver iz Stične.

Naš prvi ogled je bil v Razkrižju; tam smo si ogledali kovaški muzej. Pot nas je vodila v rojstni kraj našega vodiča Marka. V vas smo prikorakali z igranjem koračnice. Gotovo ni treba posebej ugotoviti, kako smo bili deležni radovednega in presenečenega sprejema vaščanov. Mi pa smo bili prijetno presenečeni pri njegovih domačih, saj nas je čakala prava prekmurska pojedina z gibanico, zaseko, ocvirki, moštom, kavo, čajem ...

Kljub veselemu vzdušju smo morali na avtobusa in pot nadaljevati. Kmalu smo prispeli v pridelovalnico bučnega olja. Odpeljali smo se proti Ižakovcem, kjer smo na otok ljubezni spet pri-

korakali z igranjem. Tam so nam turistični delavci postregli z ljubezenskim napojem in sami smo si lahko opekli »pajane« kruške ter jih namazali z zaseko. Na brodu so nas popeljali preko Mure in tudi to vožnjo smo popestrili z igranjem. Naključni obiskovalci so bili zelo navdušeni nad našim igranjem in kmalu smo že izpolnjevali glasbene želje. Seveda so bile največkrat zaigrane Avsenikove skladbe, ob katerih so se ljudje tudi veselo zavrteli. Z ogledom plavajočega mlina na Muri smo zapustili Ižakovce ter se odpeljali proti Bogojini. Na poti skozi neko vas smo naleteli na »šrango« in skozi njo niso spustili nobenega avtomobila. Mi smo se znašli, saj smo stopili z avtobusa ter začeli igrati. Domen je vzel v roke še harmoniko in kmalu so svatje plesali po cesti. S tem igranjem smo si priborili prost prehod skozi vas.

V Bogojini smo si ogledali vinsko klet in bili deležni degustacije vin. Ta ogled je bil za nekatere udeležence izleta najbolj zanimiv. Ko so starejši godbeniki »degustirali«, pa so mlajši skupaj z vodičem odšli na razgledni stolp in si ogledali dobršen del Prekmurja. Seveda ne bi bilo lepo, če bi odšli iz Bogojine brez ogleda lepe cerkve, ki jo je zasnoval arhitekt Jože Plečnik.

Odpeljali smo se na Goričko v občino Grad, v kraj Grad, in si tam ogledali čisto pravi grad. V njem je prikazanih veliko domačih obrti: od kovaštva, kolarstva, lončarstva, žganjekuhe, tkanja do vinske kleti ... Videli smo, kako so

domačini postavljali grmado za sežig čarovnice, saj so čez en teden imeli tam veliko prireditev – Noč čarovnic. Ustavili smo se še pri lončarju in si kupili kakšen njegov izdelek.

V želodcu smo čutili že veliko pajčevine in kar nismo mogli dočakati večerje. Prišli smo v gostilno, kjer so nas čakale prekmurske kolone z bujto repo. Bili smo tako lačni, da se še mladina ni pritoževala nad jedilnikom in so pridno pojedli hrano.

Ura je bila že osem zvečer, mi pa smo bili še v najvišjem kraju Goriškega, Pečarovic. Čakala nas je dolga pot domov. Med udeleženci izleta je bilo veliko majhnih otrok (najmlajša je štela komaj leto in pol), ki pa so bili vsi zelo pridni in veseli, po poti domov pa so hitro zaspali.

Ker sta bila dva avtobusa, smo bili razdeljeni po mladosti. Na prvem smo bili mladi po srcu in smo imeli vodiča ter tako po poti izvedeli zelo veliko zanimivosti o Prekmurju, na drugem pa je bilo toliko mladostnega elana, da so vso pot peli in igrali.

Utrujeni in polni prelepih vtisov smo opolnoči prispeli nazaj v Stično. Izlet je bil tako lep, da nam bo še dolgo ostal v lepem spominu.

Še enkrat bi se radi zahvalili našemu vodiču Marku in njegovi ženi Nataliji za tako prijeten oktobrski dan ter Marketu Maver za jutranji zajtrk.

Marta Omejec

BILI SMO V MEHIKI

(2. del)

V soboto, 31. avgusta, je bil uradni začetek festivala. Ta dan so nam dodelili posebni avtobus, ki nas je ves čas festivala prevažal iz kraja v kraj, ter varnostnika z imenom Jesus, ki nas je na vsakem koraku spremljal. Festival se je začel zvečer, v zgodovinskem središču mesta, v gledališču, kjer so se predstavile vse sodelujoče skupine v nošah in s kratkim programom. Na otvoritvi so bili samo povabljeni predstavniki mesta in države ter vseh 28 sodelujočih skupin.

V nedeljo dopoldan so imele skupine prvi sprejem pri guvernerju države Dr. Ricardu Monrealu Avili na gori La Bufa, kjer smo imeli tudi že prvi intervju za državno televizijo.

Za vse ostale prebivalce mesta pa se je festival začel v nedeljo popoldan s povorko po mestu, dolgo 6 kilometrov, za kar smo porabili kar 3 ure, saj so nepregledne množice, ki so sodelujoče spremljale s svojim navdušenim aplavzom in vzkliki, zahtevale ples in pesem. V središču mesta je bil pred mestno katedralo postavljen ogromen oder, na katerem je vsaka skupina predstavila kratek program pred večtisočglavo množico, ki je prihajajoče skupine že čakala na prireditvenem prostoru. Za zaključek so se vsi predstavniki skupin z zastavami svojih držav ponovno podali na oder. Žal je bila naša zastava med ostalimi tako majhna, da se je enostavno zgubila, zato pa je Simon s svojo harmoniko poskrbel, da so vsi vedeli, da je tudi Slovenija tam. Po ogledu veličastnega ognjemeta smo se utrujeni, vendar ponosni, da smo tudi mi del festivala, odpravili v hotel k počitku.

Nato pa so se dnevi bliskovito vrstili drug za drugim. Nastopali smo po različnih krajih države in za različno publiko, saj je država poskrbela za to, da so si nastope lahko ogledali vsi. Vedno sta skupaj nastopili dve skupini iz različnih držav. Mi smo nastopili z Norvežani, Hrvati, Kolumbijci, Kubanci in Panamci. Na gala koncertu v središču mesta pa je nastopalo po šest skupin. Nad odzivom gledalcev na naše nastope smo bili navdušeni, saj česa takega tudi v sanjah nismo pričakovali. Po končanih nastopih so bili vsi gledalci na nogah: ploskali so, vzklikali in zahtevali še, še ... Ne morem vam opisati, kako smo se počutili: zares kot zvezde, saj so nas ljudje eno uro pred začetkom nastopa čakali pred vhodom v dvorano, po nastopu pa so nas obstopili, dajali smo avtograme in se slikali z njimi. Res: to je treba doživeti; z besedami tega ni mogoče povedati.

Poleg nastopov pa bile tudi druge obveznosti. Organiziran je bil sprejem pri Ministru za kulturo v skupščini. Tam smo prvič spregovorili slovensko besedo, v nagovoru ministru, prejeli pa smo spominsko plaketo. Pripravili so nam tudi poseben sprejem pri guvernerju države. Vsaki skupini je guverner izročil spominski kipec indijanca in zahvalno pismo vsakemu udeležencu festivala poimensko. Z vsako skupino se je tudi fotografiral.

Skupinska slika pred začetkom povorke.

V katedrali je bila organizirana maša za vse skupine. Tudi pri maši je bila prošnja povedana v slovenskem jeziku, par iz vsake države pa je nesel darilo k darovanju. Vse skupine so bile v narodnih nošah. Bilo je res lepo in slovesno.

Festival se je tudi zaključil s povorko, ki je bila sicer nekoliko krajša kot otvoritvena, vendar zato nič manj naporna. Domačine, ki so ves čas spremljali naše nastope, smo naučili nekaj besed slovenske pesmi, in tako so ves čas peli z nami. Povorka se je spet zaključila pred katedralo, z veličastnim ognjemetom in nepregledno množico gledalcev, ki so navdušeno pozdravljali vse sodelujoče skupine.

Naslednji dan smo se odpravili proti letališču, od koder smo se podali na pot proti domu. Ko smo prispeli na Brnik, smo bili najprej malo razočarani, saj smo podzvestno pričakovali, da nam bo razen naših domačih dobrodošlico izrekel še kdo drugi. Pa nič zato! Bili pa smo nemalo presenečeni, ko se je po prihodu iz letališke stavbe zaslišala harmonika. Zunaj nas je pričakala folklorna skupina Tine Rožanc – veterani, ki so nas in svojega dolgoletnega mentorja dr. Bruna Ravnikarja, ki je bil z nami v Zacatecasu, pozdravili s pesmijo in plesom.

Ob tej priložnosti bi se radi ponovno zahvalili vsem tistim, ki ste nam kakorkoli pomagali, da smo se lahko udeležili tako velikega festivala, saj nam brez vaše pomoči ne bi uspelo. Bili smo namreč edina skupina med udeleženci festivala, ki je morala za stroške poskrbeti sama. Vendar ne glede na vse to, tega festivala in naših nastopov tam v daljni Mehiki ne bomo nikoli pozabili. Ko nam je bilo najbolj prijetno, mi verjemite, dragi naši sponzorji in donatorji, da smo se ne samo enkrat s hvaležnostjo v srcu spomnili na vas. Hvala vam!

Pomagali so nam:

Občina Ivančna Gorica, Livar d.d., JSKD OE Ivančna Gorica, TOPP d.o.o., Logo d.o.o., Občinska turistične zveza Ivančna Gorica, Pekarna d.d. Grosuplje, Krajevna skupnost Šentvid, Krajevna skupnost Zagradec, Krajevna skupnost Mokronog, Turistično društvo Šentvid, SKB Banka d.d., Optika Erjavec s.p., Hoja oblaz. poh. d.o.o., Tiso d.o.o., Winterhalter d.o.o., Konjarsko društvo Radohova vas, Kastelic Janez s.p., Cementni izd. Rojec s.p., Avto Kavšek s.p., Kmet. zadr. Stična z.o.o., Inštalaterstvo Sever Lado s.p., Gradb. meh. Pušlar s.p., Zlatarstvo Tadina Janez s.p., Groznik Marija s.p., Gostilna pri Japu Kopa Jožica s.p., Cvet Market Žurga Jana s.p., Elektrotraj Kocjančič Pavla s.p., Contrade d.o.o., Glihatrans Gliha Mirko s.p., Exim servis d.o.o., Mizarstvo Vencelj s.p., GTP d.o.o., Slikopleskarstvo Medved Branko s.p., Skok Jure s.p., Slovenska demokratska stranka, Hubert d.o.o., PIPO d.o.o., R&A Hrovat Robert s.p., Market Marinka, OMV Istrabenz Zagradec, Gostišče na Pajčnti, Štrnad Jože, Štrnad Stane, Štrnad Miro, Cesar Bar, Slemenice, Košak Metod, Bife pri Matjažu, Slap Tuš Žužemberk in Bobi Trans Ambrus.

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica

tel. št.: 787 81 21, sikivančna@gro.sik.si

NOVOLETNE ŽELJE:

Vsem bralcem, bralkam, obiskovalcem in obiskovalkam knjižnice želimo lepo, prijazno, zdravo, s človeško toplino in bližino prežeto novo leto (pa četudi boste toplino in bližino kdaj začutili le skozi pisateljeve besede).

Želimo tudi, da bi prav vam to leto napisalo čudovito umetnino in da bi bile strani v knjigi vašega življenja polne zanimivih zapletov in srečnih razpletov.

PS: Dobrim možem smo v vašem imenu že pisali za več prostora za knjige in bralce v pretni knjižnici. Naj se želje uresničijo in lepo praznujte.

URE PRAVLJIC so v novembru, decembru in januarju vsako sredo ob 18. uri. Vsaka prva sredo je namenjena za IGRALNE URE S KNJIGO otrokom od 3. do 6. leta starosti. Starši so prisotni. Ostale srede so namenjene URAM PRAVLJIC za otroke od 6. do 10. leta starosti. Otroci so na urah pravljic brez staršev.

RAZSTAVA ILUSTRACIJ: Do konca leta si lahko v knjižnici ogledate ilustracije Pike Ciuha. Razstavo smo poimenovali Od nastanka do objave, z njo pa lahko spremljamo, kako nastane ilustracija in kako zaživi v časopisu, reviji ali knjigi.

Za nami je potpisno predavanje Višine in nižine Indije in Nepala (na sliki). Tam sta se potepala Marko Bitenc in Maja Pavšič.

20. novembra smo praznovali Dan splošnih knjižnic, 3. decembra Ta veseli dan kulture. V knjižnici se je zvrstilo nekaj organiziranih obiskov.

NA KRKI smo postavili knjižno razstavo na temo zdravja. Na ta način smo sodelovali pri njihovih predavanjih na temo zdravja, ki potekajo v okviru Zavoda za zdravstveno varstvo Ljubljana, KS Krka, občine Ivančna Gorica in lokalne koordinatorke Anice Kozinc. Knjige so na voljo v knjižnici še januarja, potem pa zopet v knjižnici v Ivančni Gorici.

V ŠENTVIDU PRI STČNI smo v prazničnem decembru pripravili predstavitev knjige dr. Borisa Kuharja Domača hrana za zdravo življenje. Knjigo lahko kupite v knjižnici v Ivančni Gorici.

STIŠKI FESTIVAL 2004 ALI BOGASTVO MLADIH ANI ILLARSI SEDEM MINUT IN POL S

SKUPINO TERRA FOLK

Letošnji peti, jubilejni festival Stična ni razočaral nobenega od obiskovalcev. Tri tedne so se ob koncu tedna vrstile kvalitetne prireditve za staro in mlado. Uspešno in odmevno se je vključil v predpraznični in praznični čas in si našel prostor v širšem slovenskem kulturnem prostoru.

Začel se je v prostorih slovenskega verskega muzeja z otvoritvijo razstave Bogastvo mladih. Na njej so se s svojimi deli predstavili mladi iz Stične in bližnjih krajev. V knjigi vtisov lahko preberemo navdušene čestitke obiskovalcev, še posebej nedomačinov. Razstava, ki sega od slikarskih del v raznolikih tehnikah do oblikovanja nakita in tekstilij, kostumografije, grafičnega in prostorskega oblikovanja, literarne ustvarjalnosti, fotografije in ilustracije, je živ in presenetljiv dokaz kulturne ravni mlade generacije. Razstavo je za festival postavila Darja Srebnik, akademska slikarka in restavratorica v slovenskem verskem muzeju.

S to razstavo hočejo prireditelji opozoriti na spontano, nedruštveno, v svojem bistvu najbolj avtentično ljubiteljsko dejavnost, dejavnost posameznikov, ki s svojimi deli izražajo najbolj skrita in najbolj osebna stremeljenja, obenem pa ravno s tem najbolj plemenitijo svoje okolje.

Otvoritev festivala se je nadaljevala z dobrodelnim koncertom mladih poustvarjalcev klasične glasbe v opatovi kapeli stiškega samostana. Pod mentorstvom violinista prof. Tomaža Lorenza so se predstavili mladi obetavni talenti, ki študirajo ali so že diplomirali na ljubljanski akademiji za glasbo. Poustvarjanje klasične, predvsem komor-

ne glasbe je že ali pa še bo njihovo življenjsko poslanstvo in poklic. Za marsikatero od poslušalcev je bil ta koncert novo, še nepoznano doživetje. Opatova kapela stiškega samostana je kakor ustvarjena za komorne koncerte. Na tem mestu se lahko zahvalimo vodstvu samostana, da je sakralni prostor velikodušno dalo na razpolago festiva-

lu za izvedbo klasičnih koncertov.

Poslušalci so namesto vstopnic darovali prostovoljne prispevke, ki so jih prireditelji festivala še dodatno "oplemenitili" in celotno vsoto podarili stiški Karitas. S tem so vsi pokazali srčno kulturo in visoko stopnjo etične zrelosti.

ČESTITKE OB ZAKLJUČKU FESTIVALA

Ki jih je izrekel prirediteljem Trio Lorenz, navdušen nad poslušalci, festivalskim vzdušjem in brezhibno organizacijo prireditve, so mladim samo potrdile, da so na pravi poti. Klasični koncert Tria Lorenz, ki je tako rekoč sklenil festivalsko dogajanje, je bil prava paša za srce in dušo. Vrhunski poustvarjalci komorne glasbe so segli od klasike (Haydn) preko romantike (Rahmanin, Dvoržak) do moderne, do našega sodobnika Primoža Ramovša. Navdušenim poslušalcem so dodali še priljubljenega Čajkovskega.

Pred koncertom so v avli slovenskega verskega muzeja odprli razstavo Jaslice od tu in tam, ki se dobro vključuje v predbožični, adventni čas. Ekspozite je prispeval ljubiteljski zbiratelj jaslic Gregor Tozon, ki je poleg mag. Jane Cvetko, ki je razstavo pripravila, le-to tudi odprl. Na njej lahko vidimo jaslice vseh vrst: domače, tuje, eksotične, starinske, moderne ... Tudi ta razstava nam bo napolnila morda že dolgo izpraznjene baterije srčnega miru, tihe domačnosti in prijaznega sobivanja v različnosti.

M.A.Ficko

Skupina Terra folk je bila poleg Tria Lorenz najsvetlejša zvezda letošnjega festivalskega neba. Kjer pa so zvezde, je tudi Klasje, zato smo za pogovor zaprosili Bojana Cvetrežnika, ki je eden izmed ustanoviteljev te uspešne etno zasedbe.

Kako vam je bil všeč koncert v Stični?

To je bil zame eden najboljših koncertov! Res! Med drugim tudi zato, ker smo preizkušali nekaj novega repertoarja. Naši koncerti so zasnovani tako, da je del koncerta bolj usmerjen na komunikacijo z občinstvom, del pa je bolj »resen«. In glede na to smo z odzivom publike zelo zadovoljni.

Skupina Terra folk igra zelo pisano glasbo, navdih črpate iz zelo različnih kultur. Zanima me, odkod ideja o takšni raznolikosti.

Vsak izmed nas je igral določeno glasbo in ni bilo nobene konkretne ideje. Začeli smo pač igrati skupaj, in ker smo, kakršni pač smo, nekateri iz klasičnega sveta, nekateri bolj iz rocka, se je sam od sebe razvil nekakšen kolaž. To ni bila načrtovana stvar. Povedati moram, da smo doživeli zelo pozitiven odziv poslušalstva povsod, kjer smo igrali. Tako npr. v Franciji, Španiji, nekaj posebnega pa je seveda Balkan, kjer si v prihodnje želimo več nastopov.

Kako vam je uspelo, da ste imeli že leta 2001, po dveh letih od ustanovitve skupine, koncert v Angliji?

Temu je botrovalo naključje. V Anglijo nas je povabil neki naš prijatelj, ki je živel v Sloveniji, da bi malo igrali po lokalnih pubih. Tja smo v bistvu šli kot turisti in igrali na ulicah ter v pubih, nato pa je zadeva rasla. Vrstili so se vedno večji klubi in festivali.

Imeli ste že veliko koncertov doma in v tujini. Kateri vam je najljubši?

Pravzaprav jih je več. Eden mojih najljubših je bil letos avgusta v Angliji, kjer sta se nam pridružila tudi pisca glasbe za Monty Pyton Neill Inne in Tommy Emmanuel, kitarist svetovnega slovesa.

Katera izmed vaših številnih nagrad vam največ pomeni?

Najbolj prestižna je seveda nagrada radia BBC, čeprav za sabo ni potegnila velikih ponudb in slave. Naša kariera se je tudi po tej nagradi enakomerno vzpenjala. Sicer pa so nam vse nagrade enako drage.

Vaš drugi album je izšel že leto po debitantskem Stereo folk live. Ponavadi si skupine vzamejo za ustvarjanje nekaj več časa ...

Pri nas je vse potekalo hitreje, ker sta albuma posnetka koncertov. Najprej sploh nismo imeli namena ustvariti prave plošče, ampak le demo posnetke. Ko smo videli, da je ljudem glasba všeč, smo izdali »pravo« ploščo.

Vaš tretji izdelek z naslovom N'taka je izšel maja. Kako ste zadovoljni z odzivom?

V bistvu svojih plošč prodamo zelo malo, njihova produkcija je popolna izguba. To je žal realnost, ki se ji moramo prilagoditi. Prodajo bi lahko povečala kakšna uspešnica (»hit song«), vendar mi ne delamo v tej smeri. Preostane nam torej le, da izvajamo čim več koncertov in s tem pospešimo prodajo plošč.

Dejavni ste tudi na področju približevanja inštrumentov otrokom ...

Da, v Cankarjevem domu izvajamo nekakšne učne ure predvsem za osnovno- in srednješolce. Na tak način otroci nimajo več bojazni do inštrumentov, kot sta violina in harmonika, ampak jih uspejo animirati do takšne mere, da začnejo sodelovati in jim stvar postane všeč.

Morda za konec še nekaj besed o vaših načrtih za prihodnost?

Pripravljamo prireditev zaprtega tipa za neko zavarovalniško družbo, na kateri bomo igrali s Simfoniki v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, kjer se nam bo pridružila tudi violinistka Anja Bukovec. Za silvestrovo pa igramo v edinburški dvorani Usher Hall, kjer pričakujemo 2500 poslušalcev, in tega koncerta se zelo veselimo.

Lojze Grčman

KAVARNIŠKI VEČER S PREDSTAVO REKVIZITER IN KABARETOM JURETA IVANUŠIČA

27. novembra se je v okviru Festivala Stična v Kulturnem domu Stična obetal nekakj posebnega – sproščujoč klepet in kulturni večer obenem.

V dvorani kulturnega hrama o vrstah vodoravno poravnanih stolov ni bilo ne duha ne sluha. Po prostoru so stale okrogle mize, na njih so gorele svečke, obsute s kavimim zrnjem, in stale skodelice s slanimi prigrizki. Ko so ugasnili luči, je mrmranje obiskovalcev potihnilo in začela se je prva predstava.

Monokomedija Rekviziter je izgledala kot nekakj popolnoma naključnega. Uslužbenec gledališča zakorači na oder, da pripravi sceno za naslednjo predstavo. A zaradi napake programske službe se gledališki rekviziter sam znajde na odprtem odru na dan, ko predstave sploh ne bi smelo biti. Ker ni nikogar od nadrejenih, je dobro uro zadolžen za zabavo občinstva.

Vsebina predstave je kratek povzetek njegovega tridesetletnega dela v gledališču. Gledalci se začnemo zavedati nepogrešljivosti in pomembnosti rekvizitov ter izvemo prav nepričakovane podrobnosti: vino je pravzaprav malinovec in banana je zelo vsestranska, ker lahko postane pečena. Zmečkana predstavlja sočen zrezek, njena polovička, nataktnjena na zobotrebec, pa kurje bedre. Salve smeha rekviziter požanje ob predstavitvi vrst priklonov: finih damskih, namrgodenih, ekshibicionističnih, tistih na robu srčnega napada, in pokaže, kako pazljivi morajo biti tisti z umetnim trebuhom. Sebe predstavi tudi kot umetnika, saj odrske rekvizite izdelava iz odpadnega materiala – njegov največji praznik je kosovni odvoz smeti. Spomine, ki jih ima na delo v operi, popestri s pevskimi vložki opernih arij in tako izvemo, da ima tudi imeniten glas.

Rekviziter v izvedbi Bogomirja Verasa, v režiji Iztoka Valiča in kot predstava Mojega gledališča, ki deluje kot

gledališka dejavnost Kulturnega doma Španski borci, je gledalcem omogočila pogled 'na drugo stran odra' in vpogled v organizacijo kulturne predstave, ki zahteva povezano delo množice v ozadje pomaknjenih ljudi.

Po kratkem predahu je sledila nova, glasbeno obarvana poslastica. Nepopovnljivi šansonjer Jure Ivanušič je občinstvo izmenično zabaval z domiselno šaljivimi skladbami in govornimi vložki. Okvirna tema Kabareta Bruxelles je bila vključitev Slovenije v Evropsko Unijo. Slovenijo obišče feministka Marik s Finske, s katero se Ivanušič zaplete v krajšo avanturo. Njeno nasprotje je mačist Samo Zadosten, ki je v življenju spoznal že mnogo žensk: od tako suhih, da niso šle v črtasto pižamo, ker je bilo prostora za samo eno črto, do tako zajetnih, da v banjo, potem ko so bile enkrat v njej, voda ni šla več. Vsesplošen krohot je izzvala tudi skladba Dol – pesem o nesojeni ljubezni s sosedo, ki je živela nadstropje nižje. In ko ta ljubezen končno dobi možnost uresničitve, sosed iz nadstropja višje spozna, da na njej ni niti ene naravne stvari. Tako jo pospremi 'dol', on pa gre nazaj 'gor'.

Jure Ivanušič je kot diplomant ljubljanske AGRFT in Hochschule für Musik und Darstellende Kunst v Gradcu so-

deloval z Radetom Šerbedžijo, nastopal z Vanesso Redgrave na UNICEF-ovih koncertih, režiral in igral v številnih predstavah SNG Maribor ter pisal tekste za glasbo in njihove predstave. Omeniti velja njegova solistična koncerta za klavir in orkester, izdal pa je tudi zgoščenko z avtorskimi šansoni Jure Ivanušič & Gutarji Ob desetih zvečer.

Kot dodatek je zaigral skladbo Kokoške, ki je, seveda, govorila o ženskah. In končala se je tako: »Kokoške so zaklad, kokoške so za klat!«

Helena Adamič

BUTALCI SO PRIŠLI TUDI V STIČNO

Ob zaključku festivala so stiško publiko navdušili tudi Butalci, ki, kakor pravijo, živijo kot v raju, le bolj malo pameti imajo. V vlogah Butalcev so se predstavili Primož Forte, Matija Vastl, Blaž Valič in Tomo Tomšič, ki delujejo v okviru Gledališča za otroke in mlade Ljubljana. Občinstvo se je njihovim neumnostim, ki jim ni bilo videti konca, nasmejalo do solz.

Ob koncu festivala so organizatorji tudi podelili ček v vrednosti 70 tisoč tolarjev Župnijski karitas. Polovico od celotne vsote so zbrali na prvem - otvoritvenem koncertu, drugo pa so dodali organizatorji.

Po predstavi in slovesnem zaključku festivala je sledil družabni večer.

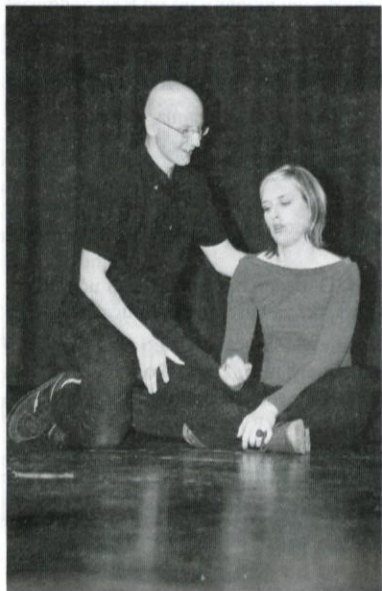
SS

OTROŠKI ŽIV ŽAV NA LETOŠNJEM FESTIVALU STIČNA

Prireditelji Festivala Stična tudi letos niso pozabili na najmlajše, saj so jim pripravili kar dve lutkovni predstavi. Najprej je otroke in njihove starše v nabito polni stiški kulturni dvorani zabaval Cveto Sever z igrico Janko in Metka. Izkušeni lutkar, ki ima za sabo že več kot 3000 predstav, je seveda znal pritegniti otroke različnih starosti, ki so živahno sodelovali v predstavi. Druga poslastica za najmlajše pa je bila predstava Kužek in muca Lutkovnega gledališča Tri. Kot pove že naslov, sta glavna lika psiček in muca, ki bi bila rada podobna ljudem, a jima to ne uspeva vedno najbolje. Njuni spodrseljaji so seveda najmlajšim neznansko zabavni, njihovo zadovoljstvo pa seveda zelo veseli tudi organizatorje, ki radi poudarjajo, da so otroci njihovo najbolj zvesto občinstvo.

Lojze Grčman

TA KRATKE

Na festivalu v Stični so se predstavili tudi igralci, ki so dokazali svoje mojstrstvo v improvizirani igri. Predstava Ta kratke je skupek kratkih oblik improvizacijskega gledališča, vse po željah občinstva. Na stiškem odru so se predstavili člani improvizacijskega gledališča Teater Narobov.

Alenka Marinčič, Tomaž Lapajne in Gregor Moder so dodobra ogreli občinstvo, ki ga je bilo (pre)malo, s svojimi hitrimi preskoki igre, ki je nastajala direktno pred očmi občinstva. Pravzaprav so tempo in vloge igralcev diktirali ravno zbrani v dvorani, ki so jim nadevali različne poklicne vloge, jim narekovali medsebojne odnose in stil žanrskega igranja. Med drugim je bila izredno zanimiva ideja gledalca, ki jim je nadel poklic pečilnega praška. Zanimivo bi bilo vedeti, če ima pečilni prašek dobro plačo?!

SS

Fotografije iz Festivala Stična: Laris Žurga

GREMO NA ALJASKO?

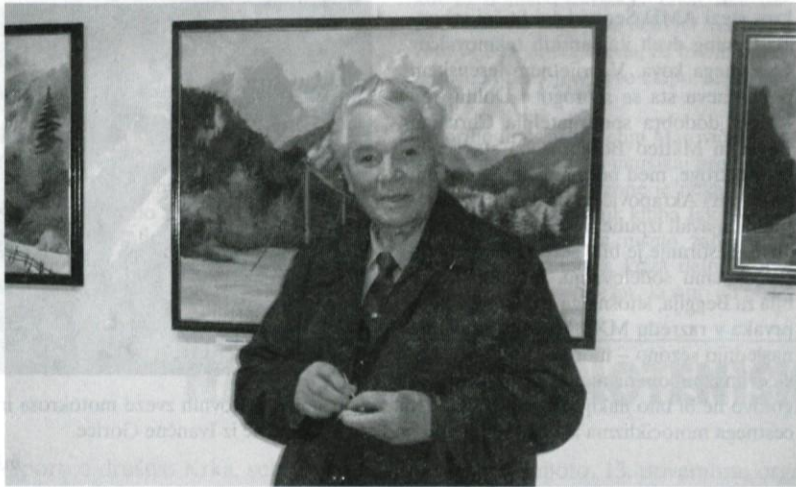
Za zaključek nedeljskega programa 28. novembra na festivalu Stična je bil na sporedu potopisni večer z naslovom Aljaska. 24-letna študentka biokemije iz Maribora Petra Draškovič je navzočim v prijazni in iskreni besedi skušala predstaviti svoje doživljanje dveh obiskov te daljne dežele na severu Amerike. Že lani se je z Aljasko srečala prvič, a sta jo pokrajina in njeni ljudje tako pritegnili, da se je tja zopet vrnila letošnje poletje.

Vsak, ki je prišel poslušati njena doživljanja, je imel svojo sliko in predstavo o Aljaski. A mlada popotnica jim je postregla s kopico novih informacij in zanimivosti. Izkazalo se je, da je ta pokrajina velika toliko kot Španija, Francija in Anglija skupaj, da je mnogo več kot samo veliko naravno prostranstvo in več kot dežela, ki jo skuša obvladovati človek.

Polovica prebivalcev od skupaj 60-0.000 živi v glavnem mestu Anchorage, ki je pravo sodobno in urbano središče. A pot, ki jo je Petra prehodila, prekolesarila in preletela, je bila pot nešteti dogodkov, lepih in nevarnih. Tako je lahko občudovala nevarne lose in medvede, se udeležila aljaške poroke in spala pod milim nebom, medtem ko je na njem svetil polarni sij. Na koncu so bili vsi gledalci navdušeni in nemalo je bilo takih, ki so si rekli: »Šel bi na Aljasko.«

MŠ

RAZSTAVA TONETA DRABA

Da je mož pravi risarski talent, brez umetnostne šole, ki ga je iz skromnih domačih razmer pot zanesla na Gorenjsko, kjer nam je začel s svojimi slikami podarjati smisel narave in pokrajine in še kaj, smo se prepričali

ob otvoritvi njegove samostojne razstave, ki je bila v petek, 5. novembra 2004, v Boštanju.

Njegove slike so zgovorne in prikazujejo harmonijo naše lepe dežele, kajti osnovni motiv njegovega slikanja so

prav pokrajine. Njegove slike nas vabijo, tolažijo, razveseljujejo, pričarajo toplino in nas učijo. Vabijo nas, da v njihovi umirjenosti najdemo svoj mir, si spočijemo oči, prisluhnemo šepetanju naslikane narave, uživamo v barvah, se ogrejemo ob prelepi umetnini, da bo naš korak lažji, naše misli pa bolj jasne. Navdušeno bomo zlahka izrekli vso pohvalo mojstru teh slik.

In če niste po teh besedah prepoznali, komu so bile namenjene, naj vam z veseljem izdam ime: to je gospod TONE DRAB, slikar samouk iz Radohove vasi.

Veliko besed bi lahko še napisala, pa se mi zdi pomembnejše in lepše, če si ogledate njegovo delo v galeriji v Boštanju, kjer razstavlja.

Razstavo si je ogledala in o njej zapisala nekaj besed

Jožica Skubic

LIKOVNA RAZSTAVA PANJSKIH KONČNIC

V Likovni galeriji v Šentvidu pri Stični so v začetku novembra postavili na ogled poslikane panjske končnice, ki jih je prispevalo več kot štirideset ljubiteljskih likovnikov, mlajših in starejših. Nanje so umetniki naslikali različne motive: verske, pokrajinske, pa tudi abstraktne. Etnolog Dušan Štepec Dobernik je povedal, da je bil razcvet slikanja panjskih končnic v 18. stoletju in je trajal do konca 19. stoletja. Čebelarstvo ima na Slovenskem dolgo tradicijo, saj se prve dajatve v panjih omenjajo že v 13. stoletju. »Znanih je okrog 600 različnih motivov, najstarejša panjska končnica pa nosi letnico 1758,« je še povedal Štepec Dobernik.

SS

FESTIVAL STIČNA SE ZAHVALJUJE
Pri izpeljavi odmevnega dogodka so nam velikodušno pomagali:

generalna pokroviteljica podjetje **AKRAPOVIČ d.o.o.**, Malo Hudo in podjetje **LIVAR d.d.** Ivančna Gorica, pokrovitelj **PEKARNA GROSUPLJE d.d.** in medijski pokrovitelj **RADIO ZELENI VAL**

JSKD, Elektro Ljubljana d.d., KS Stična, Občina Ivančna Gorica, The Prince Pub, Lamas d.o.o., Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, Ignac Cugelj s.p., Kolinska d.d., Sir-Pak d.o.o., Študentski servis Sigma Team d.o.o. Ivančna Gorica, Zavarovalnica Triglav d.d. OE Ljubljana, Računovodenje Marinka Kralj s.p., Avtokleparstvo in šiviljstvo Rogelj, Dana Mirna d.d., Market Marinka Maver s.p., Mesarstvo Klemenčič s.p., Vele d.d., Pipo d.o.o., Občinska turistična zveza Ivančna Gorica, Rekon d.o.o., Slaščičarstvo Kovačič - Vesna Kovačič s.p., Elekroutrip d.o.o., Mizarstvo Samo Kavšek s.p., Knjižnica Grosuplje - izpostava Ivančna Gorica, Frizerstvo Jelka Kamnikar s.p., Doleks d.o.o., Slovenski verski muzej, Cistercijska Opatija Stična

Hvala vsem in nasvidenje na Festivalu Stična prihodnje leto.

BOŽIČNI KONCERTI STIŠKEGA KVARTETA IN MAVRICE

Vokalni kvartet Stična je bil zelo aktiven tudi v drugi polovici letošnjega leta. Od pomembnejših nastopov omenimo predvsem dva. Prvi je gostovanje klape For s Hvara, s katero kvartet prijateljuje že dalj časa. Junija je tako že četrtrič uspešno gostoval na tradicionalnih hvarskih prireditvah, tokratni koncert pa je bil sredi oktobra v prepolni dvorani v Stični in je spet dokazal, da pesem in prijateljstvo ne poznata meja. Razveseljivo je, da je bil to že deveti skupni koncert obeh skupin, katerima se je tokrat pridružila tudi vokalna skupina Mavrica.

Drugi pomemben dogodek pa je bilo gostovanje oktobra na festivalu Praga Cantat 2004 v Pragi, kjer je kvartet nastopal v kategoriji E (ljudske pesmi posameznih držav) in v močni evropski konkurenci za svoj nastop prejel srebrno plaketo, kar je zelo velik uspeh in prava spodbuda za delo naprej. Kvartet Stična proti koncu leta nastopa na različnih krajih po Sloveniji, skupaj z vokalno skupino Mavrica iz Dobropolja pa se fantje že veselijo tradicionalni skupnih koncertov v božičnem času. Garancija za dobre nastope je prav gotovo tudi gdč. Vesna Fabjan, ki obe skupini že dalj časa uspešno vodi.

Ob tej priložnosti se kvartet iskreno zahvaljuje vsem prijateljem in sponzorjem za pomoč pri uresničevanju skupnih projektov in obljublja zvestobo tudi naprej.

Spored božičnih koncertov:

- ŠENTPAVEL, ponedeljek, 27. 12. 2004, ob 18. uri, cerkev Sv. Pavla
- GRADIŠČE, sredi, 29. 12. 2004 ob 18. uri, cerkev Sv. Miklavža

VOKALNI KVARTET STIČNA

Dušan Kamnikar

RAZPIS JURČIČEVA PRIZNANJA ZA LETO 2004

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV OBČIN DOBREPOLJE, GROSUPLJE IN IVANČNA GORICA in JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI OI IVANČNA GORICA

1. Priznanja so pomembna spodbuda za vsa področja ljubiteljskega delovanja. ZKD in OI JSKD RS podelujeta JURČIČEVA PRIZNANJA za izjemne uspehe in dolgoletno uspešno delo na področju gledališke, glasbene, likovne, filmske, folklorne, plesne in literarne dejavnosti ter na področju strokovnih in organizacijskih del.

2. Kandidate za podelitev Jurčičevih priznanj predlagajo društva in posamezniki, ki se ukvarjajo s kulturno dejavnostjo.

3. Jurčičeva priznanja lahko prejmemo društva, skupine in posamezniki, ki ljubiteljsko ali poklicno prispevajo k razvijanju kulture in ljubiteljske kulturne ustvarjalnosti.

4. Priznanja se podeljujejo enkrat letno - ob slovenskem kulturnem prazniku.

5. Pisne predloge z obrazložitvijo pošljite do 7. januarja 2005 na naslov:

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
OI Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica

Vodja JSKD OI Ivančna Gorica
Tatjana Lampret

GOVORI SE

Govori se da župan na kritiko v zadnji številki Klasja ni imel nobenih pripomb. Nekateri celo trdijo, da mu je bilo to všeč, da se le piše o njem.

Toni Vencelj že vrsto let sodi v vrh najboljših slovenskih tekačev maratoncev, saj je od njega resnično boljši le »olimpijec« Roman Kežar. Eden njegovih glavnih ciljev v tej sezoni je bil nastop na Ljubljanskem maratonu in naskok na nov osebni rekord.

Kako ocenjuješ svoj letošnji nastop na Ljubljanskem maratonu?

Z uvrstitvijo sem zadovoljen, saj sem bil ob odsotnosti Romana Kežarja najboljši Slovenec. Res pa je, da sem bil leta 2002 absolutno že boljši, saj sem bil letos 8., takrat pa 4.

Z vidika doseženega časa pa nisem najbolj zadovoljen, saj sem si želel doseči osebni rekord (2 uri, 31 minut, 1 sekunda), kar pa mi ni uspelo predvsem zaradi boleznij, ki sem jo preboleval kak teden pred tekmo. Rad pa bi dodal še to, da v Ljubljani ni lahko doseči dobrega časa, ker je proga v primerjavi z nekaterimi drugimi maratoni precej razgibana in ima nekaj ostrih ovinkov.

Ali si že kdaj postal uradni državni prvak v maratonu (tek na 42 km in 195 metrov)?

Da, to je bilo že leta 1991 v Celju, sicer pa sem bil kar nekajkrat drugi. V Sloveniji imamo dve uradno izmerjeni progi za maraton, in sicer v Ljubljani in Radencih. Državna prvenstva se zadnjih nekaj let izmenjujejo na teh dveh

Pogovor z maratoncev iz Šentvida pri Stični TONI VENCELJ NAJBOLJŠI SLOVENEK NA LJUBLJANSKEM MARATONU

progh. Letos je bilo konec maja v Radencih, osvojil pa sem 2. mesto (čas: 2 uri, 34 minut).

Katera tekaška disciplina oz. dolžina ti najbolj ustreza? Ali je to prav maraton ali kaj drugega?

Maraton mi kar ustreza, še posebej glede na rezultate sem na tej dolžini zelo uspešen. Sicer pa zelo rad tečem tudi gorske teke. Kot mladinec sem bil dvakrat na svetovnem prvenstvu v gorskih tekih. Leta 1989 sem dosegel 12. mesto, leta 1991 pa 17. Včasih se preizkusim tudi na atletski stezi na 10 km, vendar to ni moja glavna disciplina (osebni rekord: 32 minut, 10 sek.).

Bralce Klasje bo gotovo zanimalo, koliko treniraš in kako pogosto se udeležuješ tekmovanj.

Treniram vsaj šestkrat tedensko, povprečno pretečem 15 km na dan in približno 100 km na teden. Včasih sem veliko tekkel po cestah, sedaj pa zaradi velikega povečanja prometa na relaciji Iv. Gorica-Bič tečem večinoma po makadamskih in gozdnih poteh v okolici Stične in Šentvida. Treniram tudi na atletskih stezah v Novem mestu in Ljubljani.

Primer mojega treninga npr. teden dni pred maratonsko tekmo: nedelja: tekma 10-15 km ali dobrih 30 km srednje hitrega neprekinjenega teka; ponedeljek: 10 km lahkega teka; torek: tek 25x po 1 km v času 3 minut, 20 sekund, vmes 90 sekund počitka; sreda: 6-10 km lahkega teka; četrtek: tek 25x 400 metrov v času 72 sekund, vmes 75 sekund počitka; petek: tek 15 km srednje hitro (čas: 65-70 minut); sobota: 6-10 km lahkega teka ali počitek.

Letos sem se udeležil 25 tekem, od tega je bilo 6 tekov daljših od 35 kilometrov. Sicer pa sem v karieri pretekel kakih 20 uradnih maratonskih tekem in kar nekaj še daljših gorskih tekov, ki so bili dolgi od 50 do 65 km. Tečem za atletski klub Portovald iz Novega mesta, moj

trener pa je Božo Starešinič.

Kako je kaj s poškodbami, prehrano ...?

K sreči posebnih težav s poškodbami nimam. Jem pa praktično vse. Najbrž prehrani pri vadbi posvečam premalo pozornosti in je ravno tukaj rezerva za še boljše dosežke.

Kateri pa so ti dosežki?

Kljub temu, da letos glede rezultatov nisem napredoval, sem s sezono zadovoljen. Moj glavni cilj pa je, da bi nekoč pretekel maraton v manj kot 2 urah in 30 minut.

Kako bi ocenil kakovost domačega teka po Lavričevi poti?

Lavričev tek je med boljšimi (organizacijsko in po množičnosti). Poteka v okviru dolenjskega pokala, ki je v Sloveniji zelo cenjen in kakovosten.

Ali je v naši občini na vidiku kak tvoj naslednik?

Poznam kar nekaj otrok, ki se ukvarjajo z atletiko, težko pa je reči, če se bodo kasneje odločili za dolge proge. Maratonci se običajno oblikujejo šele precej po dvajsetem letu starosti.

Kakšne pa so perspektive Ljubljanskega maratona?

Menim, da dobre. Letos je bilo na vseh razdaljah več kot 4000 udeležencev, kar je odlično. Zagrebškega maratona, s katerim se lahko primerjamo, se je letos udeležilo le okrog 400 udeležencev. Ljubljanski maraton vse bolj dobiva na ugledu tudi v evropskem merilu in upam, da bom pomembno vlogo na njem igral tudi še sam.

Toni, hvala za pogovor in še veliko uspehov.

Simon Bregar

TELOVADBA ZA NAJMLAJŠE IN ATLETIKA ZA ŠOLOOBVEZNO MLADINO

Športno društvo ŠPELA Ivančna Gorica s sedežem v Ivančni Gorici je bilo ustanovljeno na občnem zboru leta 2003.

Začetki atletske šole v omenjenem društvu segajo v leto 2001, ko smo v telovadnici OŠ Višnja Gora prvič organizirali telovadbo za najmlajše in atletsko šolo teka.

Športno društvo ŠPELA se ukvarja predvsem z vadbo in razvojem mladih športnikov – predšolske mladine in otrok do desetega leta starosti. Od desetega leta naprej pa preidemo na specialno vadbo atletike, pri čemer se trudimo, da ne bi zanemarili ostalih športnih panog. Društvo načrtuje tudi rekreacijo za starše. Tako hoče spodbujati družinsko rekreacijo, ki je bila doslej zapostavljena. Poleg poseganja po medaljah nam torej želi preprosto vrniti tudi veselje do druženja, gibanja, narave ...

V klub je včlanjenih približno 25 predšolskih otrok, vendar pa se s treningi številno članov povečuje. Atletika za starejšo skupino poteka že tretje leto in lahko se pohvalimo, da redno vadbo obiskuje približno 45 atletov, ki aktivno trenirajo in dosegajo zelo odmevne rezultate. Atletiko v ŠD ŠPELA poučujemo trije trenerji, in sicer: trenerka Špela Dizdarevič, absolventka fakultete za šport Nataša Čebokli – še pred kratkim aktivna skakalka v daljino, v vrhu Slovenske atletike – in absolvent fakultete za šport Matej Dremelj.

Treningi potekajo dvakrat tedensko, od tega enkrat na SŠ Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici, enkrat tedensko pa v OŠ Šentvid pri Stični.

SMUČARSKI KLUB KOALA

1. oktobra smo v smučarskem klubu Koala začeli s sezono smučanja. Zadali smo si veliko ciljev, smučarski izleti in šola potekajo že dobra dva meseca, v teh dneh pa se z ledenika selimo tudi na bližnja smučišča.

Po dolgih letih smo 27. in 28. novembra v OŠ Šentvid pri Stični organizirali smučarski sejem, s katerim smo hoteli v naše kraje vnesti nekaj smučarskega vzdušja. Za prihodnje leto si želimo dogodek še popestriti.

Ker vidimo prihodnost v mladih, smo od 19. do 23. decembra organizirali učiteljski tečaj, s katerim želimo pridobiti kader, ki bo poskrbel za naše mlade smučarje.

Vse naše člane in prijatelje smučanja pa obveščamo, da smučarski izleti potekajo približno petkrat na teden. V sklopu izletov organiziramo tudi smučarsko šolo, zato vse lepo vabimo, da se nam pridružite. Z malo smučarske šole pa bomo začeli, ko bodo v naši okolici za to ugodni snežni pogoji.

V klubu vam lahko tudi svetujemo o nakupu smučarske opreme in poskrbimo za servis. Več informacij dobite na www.koala-sport.com.

DOLINA POD KALOM GOSTILA VRHUNSKI MOTOKROS

Podjetje Akrapovič je spet poskrbelo za zanimiv dogodek v Dolini pod Kalom. 18. novembra je v sklopu testiranja Akrapovičevih športnih izpuhov potekal na motokros stezi AMD Šentvid pri Stični vrhunski trening dveh italijanskih tekmovalcev svetovnega kova. V prijetnem jesenskem popoldnevu sta se s progo v Dolini pod Kalom dodobra spoprijateljila Christian Begg in Matteo Bonini. Oba sta vozila testne kroge, med posameznimi vožnjami pa so jima Akrapovičevi strokovnjaki spretno menjavali izpuhe in spreminjali nastavitve. Testiranje je bilo seveda namenjeno poslovnemu sodelovanju, medtem ko je bila za Beggija, letošnjega svetovnega prvaka v razredu MX3, to že priprava na naslednjo sezono – morda tudi z Akrapovičevim izpuhom na njegovem motorju. To gotovo ne bi bilo naključje, saj je znano, da že kar nekaj svetovnih zvezd motokrosa in cestnega motociklizma zaupa tehnologiji podjetja Akrapovič iz Ivančne Gorice.

mš

SREDNJEŠOLSKE ŠPORTNE NOVICE

Na Srednji šoli Josipa Jurčiča je športni utrip zelo živahen, saj se vedno kaj dogaja. Letos smo uvedli novost, saj se lahko dijaki in dijakinje med glavnim šolskim odmorom sproščajo v telovadnici z različnimi dejavnostmi v okviru športnorekreativnega odmora. Poleg tega so oddelki 2. ABI gimnazije vključeni v raziskavo, ki poteka v okviru Fakultete za šport, podpira in financira pa jo Ministrstvo za šolstvo in šport. Njen namen je, da bi dijake čim bolj navdušili za gibanje in šport oz. za zdrav življenjski slog.

Zelo aktivno je tudi Šolsko športno društvo Josipa Jurčiča, v okviru katerega potekajo številni krožki, ki se jih dijaki in dijakinje lahko udeležijo: mali nogomet, košarka, odbojka, fitnes, ples, tenis, samobramba, badminton.

V okviru Šolskega športnega društva poteka tudi športna rekreacija (Projekt Hura, prosti čas) ob petkih zvečer od še-

stih do pol osmih, ki se je lahko udeležijo člani društva (sedanji dijaki, bivši dijaki, starši dijakov pa tudi drugi). Društvo že vrsto let organizira enodnevnne in štiridnevne smučarske izlete za dijake in tako bo tudi v letošnjem šolskem letu. Prav tako pa organizira planinski izlet za dijakke in učitelje, veslaški spust po reki Krki, kolesarski izlet, teniški, košarkarski turnir trojk ipd. Vsi ti izleti in tekmovanja običajno potekajo ob sobotah. V društvo se vsako leto vključi več kot 100 članov.

Poleg tega pa so na tekmovanjih zelo aktivne tudi športne ekipe šole v posameznih športnih panogah. Tudi letos smo dosegli nekaj lepih uspehov. Tako so bile dijakinje naše šole zelo uspešne na dolenjskem prvenstvu srednjih šol v malem nogometu, ki je bilo 24. 11. v Črnomlju. Med šestimi ekipami so dosegle odlično 2. mesto in se uvrstile med 16 najboljših ekip v Sloveniji. Še bolj kot rezultat je bilo

pomembno zelo dobro vzdušje v ekipi. Igrale so: Andreja Rus (kapetanka ekipe in najboljša strelka tekmovanja), Karmen Fortuna, Špela Gnidovec, Maja Medved, Anja Lekan, Erika Lekan, Maja Strnad, Eva Pajk, Nastja Rošelj in Brigita Primc.

Odlično so se odrezali tudi dijaki, ki so v Krškem nastopili na rokometnem področnem tekmovanju. Tako kot nogometarice so tudi oni osvojili 2. mesto in si tako priborili uvrstitev v nadaljnje tekmovanje, to je med 16 najboljših ekip v Sloveniji. Uspeh je še toliko večji, ker ekipa ni bila popolna. Za šolsko ekipo so nastopili: Gašper Mamilovič, Jaka Sever, Aleksander Polak, Matevž Potokar, Simon Stopar, Jure Tadžina, Janez Svetin, Jaka Radič, Kristjan Oven, Klemen Ferlin, Primož Kirm, Klemen Kos in Staš Skube.

Simon Bregar

VSE VEČ MLADIH V ŠOLI TENISA IVANČNA GORICA

Del otrok teniške šole na tekmovanju.

Razveseljivo je, da v okviru Šole tenisa Ivančna Gorica, ki že tretje leto zapored poteka pod vodstvom trenerja tenisa in športnega pedagoga Eda Vrenčurja, vadi vse več otrok. Letos jih je 32 in še 11 odraslih.

Kot vsako leto je bil tudi tokrat organiziran novoletni turnir. Najmlajši oz. začetniki so se pomerili v zadevanju cilja, 12

otrok je nastopilo v t.i. midi tenisu (starost od 8-10 let), 12 pa v pravem tenisu (starost 10-12 let). Čeprav je v teh starostnih kategorijah najpomembnejša udeležba, saj izkušnje kažejo, da mladih ni dobro prehitro obremenjevati z rezultatom (takšno stališče ima tudi šola tenisa), pa naj vendarle omenim tiste, ki so bili v posameznih kategorijah najuspešnejši.

Simon Bregar

KOŠARKARSKA OBČINSKA LIGA

KREMENČKOVI OBČINSKI IN MEDOBČINSKI KOŠARKARSKI PRVAKI

Vrstni red v občinski ligi v košarki – trojke se tudi po končnici ni spremenil. Tako so občinski prvaki spet košarkarji ekipe Kremenčkovi iz Stične oz. njene okolice. Končni vrstni red za leto 2004 je torej tak: 1. Kremenčkovi, 2. Frizerski salon Ona-on, 3. Kriška vas, 4. Čebelarstvo Perko, 5. Mesarstvo in trgovina Maver, 6. Šentvid, 7. ŠSD Josipa Jurčiča, 8. Temenica.

Najboljši dve ekipi iz naše občine pa sta 27. novembra letos nastopili še na medobčinskem prvenstvu, ki sta se ga poleg naših udeležili tudi najboljši dve ekipi iz združene grousupeljsko-dobrepoljske lige. Ponovno sta bili naši ekipi odlični, saj so Kremenčkovi dosegli 1. mesto, Frizerski salon Ona-on pa 3.

Rezultati:

Kremenčkovi : Pizzeria Adam	19 : 21	Pizzeria Adam : ŠD Kompolje	21 : 17
ŠD Kompolje : FS Ona-on	19 : 21	Kremenčkovi : ŠD Kompolje	21 : 17
FS Ona-on : Kremenčkovi	15 : 21	FS Ona-on Pizzeria Adam	21 : 19

Končni vrstni red: 1. Kremenčkovi, 2. Pizzeria Adam, 3. Frizerski salon Ona-on, 4. Kompolje

Za ekipo Kremenčkovi so v letošnji sezoni igrali: Janez Erčulj, Matic Erčulj, Žiga Erčulj, Tomaž Smole, Jože Dremelj in Bojan Kuhelj. Za ekipo Frizerski salon Ona-on pa so nastopili: Uroš Kristan, Miha Zajc, Mišo Stojanovič, Aleš Žulovec in na medobčinskem prvenstvu še Jernej Strnad.

Simon Bregar

PRVA ZMAGA SVIŠ-a V NAJBOLJŠI SLOVENSKE ROKOMETNI LIGI

IMAMO JO!

Foto: Janez Pavlin

Lahko bi rekli, da gre v deseto rado. Deseta tekma v Ligi Telekom je bila namreč srečna za rokometne SVIŠ-a, ki so proti Prulam zabeležili svojo prvo zmago v najboljši slovenski rokometni ligi. Četrty december 2004 bo šel v zgodovino občine kot dan, ko je bil s prvim slavjem v eliti na nek način poplavan trud številnih generacij rokometne v naših krajih. Veliko darilo je SVIŠ dobil že dopoldan pred tekmo, ko je Miklavž v osebi Zorana Janovića ob odprtju novega Mercatorjevega supermarketu predsedniku RK SVIŠ dr. Janezu Zupančiču izročil ček v vrednosti milijon tolarjev, nato pa vsoto povišal na dva milijona.

Kot bi se igralci razveselili darila, so kljub številnim poškodbam, ki so trenerju Potočniku precej skrajšale klop, tekmo začeli dobro in si ustvarili prednost petih golov. Tega se Ljubljanci niso ustrašili in v 13. minuti izenačili na 7 : 7. Nato je ponovno sledilo obdobje boljše igre do-

mačih, pri katerih je strelsko blestel zlasti Leskovšek, in bučni gledalci so lahko ob polčasu pozdravili vodstvo vijoličnih s tremi zadetki razlike.

V drugem delu je SVIŠ tako kot običajno »pritisnil na plin« in prednost je začela naraščati. Kljub temu se Prulčani še zdaleč niso vdali in se vseskozi odlično borili. To pa je bilo premalo za nadševce motivirane rokometne SVIŠ-a, ki so si zmago s 33 : 28 več kot zaslužili. Ob koncu tekme sta svojo priložnost dobila tudi mladinci Todorovski in Stopar, ki sta prav tako sodelovala v veliki zmagi SVIŠ-a.

Prvi točki je bilo treba seveda primerno proslaviti, kar so igralci, strokovni štab in upravni odbor storili v gostilni Štorovje, kjer je vsem skupaj čestital tudi župan, nato pa se je mlajši del sodelujočih preselil v Prince Pub, kjer se je slavje seveda nadaljevalo.

Točkam so bili vijolični blizu tudi na prejšnjih tekmah, vendar so se jim vedno porobu postavili sodniki; delno je krivo tudi pomanjkanje izkušenj, pa tudi kanček sreče bi Ivančanom prišel prav. Na domači tekmi proti Ormožu so se fantje ob sijajni podpori s tribune odlično borili, bili vseskozi enakovredni hitu letošnjega prvenstva, vendar je nato sodnik prekinil SVIŠ-ov protinapad za izenačenje in zmaga je splavala po vodi. Naslednja preizkušnja je čakala v Kopru, kamor so SVIŠ-ovci pripotovali le s tremi izkušenimi zunanjimi igralci, poleg tega je zaradi kazni na tribuni sedel tudi trener Potočnik. Hitri Primorci so izkoristili utrujenost gostov, si ustvarili zanesljivo prednost, zato je dal Miloš Aksentijević v zadnjih desetih minutah priložnost mladincem Juretu Tadini, Stoparju, Polaku, Koširju in Mamiloviču, ki so odigrali svoje prve minute med elito. Tekmo s Prulami in prešerno

slavje smo opisali že zgoraj, zadnja tekma v prvem delu sezone pa je SVIŠ čakala v Velenju, kamor ponovno ni potovala kopica standardnih igralcev, ampak so svoje minute slave spet dočakali mladinci. Najbolje je svojo priložnost izkoristil Simon Stopar, ki je dosegel štiri zadetke, končni rezultat pa je bil 36 : 21. Jesenski del sezone je tako končan. Kako je z njim zadovoljen, pa smo povprašali trenerja SVIŠ-a Gorazda Potočnika: »Veseli me dobro delo igralcev na treningih, njihov pristop in borbenost. Nisem pa zadovoljen z rezultati in sojenjem. Poleg tega nam morja manjka individualne kvalitete igralcev in fizične moči,« je povedal Gorazd.

Za razliko od članske ekipe mladinci še niso zaključili tekmovanja. Zaenkrat jim na lestvici kaže zelo dobro, saj dva kroga pred koncem zasedajo drugo mesto, ki vodi v najboljšo slovensko mladinsko ligo; to pa je letošnji cilj bodočih SVIŠ-evih rokometnih zvezd. Vijolični podmladek je v zadnjih tednih izgubil s prvouvrščenim Slovanom z 29 : 37, nato premagal Grosuplje z dvema goloma razlike, visoko premagal Cerklje z 41 : 29 in igral neodločeno s Sežano (39 : 39).

Kadetska ekipa je premagala Grčo s 25 : 27, izgubila s Trimom z 42 : 26, z Grosupljem s 36 : 25 in z Mokercem s 34 : 38. Ob tem je treba povedati, da vsi najboljši igralci kadetov igrajo tudi za mladince, poleg tega je bila kadetska ekipa nekaj časa oslABLJENA tudi na klopi, saj je moral Marjan Potokar na operacijo kile, njegovo mesto pa je začasno zasedel Silvo Oven.

Rezultati starejši dečkov: SVIŠ : Grča 25 : 27, Trimo : SVIŠ 31 : 13, SVIŠ : Črnomelj 29 : 22.

Rezultata mlajših dečkov A: Adria-Krka : SVIŠ 11 : 25, SVIŠ : Črnomelj 27 : 14.

Rezultata mlajši dečkov B: Adria-Krka : SVIŠ 23 : 11, SVIŠ : Črnomelj 14 : 22.

Lojze Grčman

BORILNA VEŠČINA TAEKWONDO V IVANČNI GORICI

Kot smo poročali že v prejšnji številki Klasje, se je jeseni v prostorih Srednje šole Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici začela vadba borilne veščine Taekwondo. Na predstavitvi je prišlo okoli 150 do 200 ljudi, kar pomeni, da je interes za borilne veščine pri nas kar velik.

Uvodni govor je imel Izidor Pečovnik. Nato so bili po ogrevanju predstavljeni osnovni elementi Taekwonda.

Na predstavitvi je bil prisoten tudi Veliki Mojster Kang-Jong-Kil (nosilec črnega pasu 7. dan, svetovni in vojaški prvak, trikratni korejski prvak, bivši trener reprezentance Grčije), ki je predstavil svojo lastno šolo Taekwonda.

V klubu Kang, še posebej glavni trener Tomaž Zakrajšek, bi se ob tej priložnosti radi zahvalili Dori, Mojstru Kangu, Pekarni Pečjak, Slovenskemu domu iz Berlina, Tiskarni Vesel NM, Aljažu, družini Genorio iz Stične ter klubu Chagi in Taekwondo Litija za demonstracije.

V klubu Kang menijo, da je škoda, ker ljudje mislijo, da je Taekwondo tak borilni šport, pri katerem se udeleženci samo tepejo. Menijo, da je to zelo eleganten in dinamičen šport, primeren tudi za dekleta oz. ženske.

Gospod Tomaž Zakrajšek (črni pas 2. dan, med drugim tudi trikratni državni prvak), ki vodi treninge v Ivančni Gorici, bi se rad specializiral za vadbo otrok. Meni, da je za otroke ta šport zelo dober.

Tu se učijo vljudnosti, poštenja, vztrajnosti, samokontrole in neupogljivega duha.

Taekwondo sicer izhaja iz Južne Koreje. Ni strogo tekmovalna panoga, ampak se je uveljavil tudi kot rekreativni šport. Moč, hitrost, gibljivost in koordinacija telesa so osnovne značilnosti taekwonda. Močan poudarek je tudi na duševni plati (disciplina, odgovornost, samozavest).

Svetovna zveza taekwonda se imenuje WTF – World Taekwondo Federation – in v tej zvezi je tudi naša zveza. Leta 1986 v Seulu in leta 1992 v Barceloni se je predstavil kot demonstracijski šport, v Sydneyu 2000 ter letos v Atenah pa že kot enakovredna športna panoga. Razlaga nekaterih izrazov: Tae – »noga«: udarci z nogami in poskočne tehnike; Kwon – »pest«: blokade in udarci s pestjo; Do – »duh«: duhovna pot športnika.

Taekwondo delimo na več delov: borba (fulkontaktni šport), poomsa (borba proti namišljenim nasprotnikom), osnovna šola, kyokpa (razbijanje desk), samoobramba.

Treningi na Srednji šoli Josipa Jurčiča v Ivančni Gorici potekajo:

a) za otroke od 6. do 14. leta ob ponedeljkih in sredo od 17.00 do 18.00 ter ob četrtnih od 18.00 do 19.00;

b) za mladince ob ponedeljkih in sredo od 18.00 do 19.00 ter ob četrtnih od 19.30 do 20.30;

c) za člane ob ponedeljkih in sredo od 18.00 do 19.00.

Simon Bregar po inf. Tomaža Zakrajška

PRIHODNOST SVETLEJŠA KOT SEDANJOST

Nogometaši Livarja so s tremi domačimi točkami proti Factorju zaključili jesenski del prvenstva.

Za zmago je najbolj zaslužen Bojan Žagar, ki je iz prostega strela dosegel edini gol na tekmi. To je bil šele drugi zadetek Livarja v zadnjih šestih tekmah.

Da, uganili ste. Ivančane najbolj pesti učinkovitost, saj prvi »golgeter« ekipe Janez Perme ni več v takšni formi kot na začetku sezone, čeprav se na vsaki tekmi dobro bori. Livarji so si v zadnjih tekmah ustvarjali kopicu priložnosti, vendar žoga ni hotela v mrežo, nasprotniki pa so po običaju dosegali en gol in se veselili zmage. Takšen scenarij se je zgodil na tekmah proti Nafti, Šmartnem in Dravinji, v Dravogradu pa je bilo 2 : 1 za domačine. Gol in zmago za rahel pomik na lestvici so tako livarji dosegli šele v zadnjem krogu, po katerem Ivančani zasedajo deveto me-

sto z istim številom točk kot Factor in tremi točkami naskoka pred enajsto Izolo.

Trener Matovič je v zadnjem času dal priložnost kopici mladih igralcev, ki so povečini svojo priložnost dobro izkoristili, kar je vsekakor razveseljivo tako za upravo kot za domače navijače. Livar ima namreč odlične pogoje za delo na treningih, zato bi bila velika škoda, če bi bili mladi igralci, ki pridejo v prvo ekipo, zapostavljeni.

Po prihodu in ustoličenju Matoviča se je, kot rečeno, glede tega marsikaj premaknilo. O prvem delu sezone je nekaj besed spregovoril predsednik kluba Jaka Sever: »Z devetim mestom nismo zadovoljni, vendar je rezultatska kriza delno opravičljiva zaradi vseh težav, ki smo jih imeli

ob odhodu igralcev in trenerja. Z delom Zorana Matoviča smo zadovoljni, vendar pogovori o njegovem nadaljnjem vodenju ekipe še potekajo. Treba je namreč vedeti, da je Zoran pri nas tudi koordinator vseh klubskih ekip in trener vratarjev, v vsakem primeru pa bi potreboval tudi pomočnika. V igralskem smislu večjih okrepitev ne načrtujemo, razen v primeru, če se bo kdo izmed nogometašev odločil zapustiti ekipo. V tem primeru bomo poskusili najti ustrezno zamenjavo. Ostale ekipe še trenirajo, člani pa so treninge zaključili in se bodo ponovno dobili desetega januarja, ko se bodo začele priprave na drugi del sezone,« je bil izčrpen Jaka Sever.

Lojze Grčman

NA KRKI NAMIZNOTENIŠKI TURNIR

Športno društvo Krka, sekcija namizni tenis, je v soboto, 13. novembra, organiziralo medobčinsko prvenstvo občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica v namiznem tenisu. Tekmovanje se je odvijalo v športni dvorani Kulturnega društva na Krki, udeležilo pa se ga je 8 dvojic v dveh kategorijah, in sicer moški do 45 let in moški nad 45 let. Zmagovalci po posameznih kategorijah so bili:

Moški do 45 let:

1. Luka Mlakar in Bojan Kuhelj (NTK Krka)
2. Igor Sever in Tone Kralj (NTK Velike Lašče)
3. Bogdan Vrhovec in Iztok Zrimšek (NTK Krka)

Moški nad 45 let:

1. Slavko Globokar in Jože Kozinc (NTK Krka)
2. Franci Polajžar in Jože Vahčič (NTK Šmarje-Sap)
3. Pucihar in Petak (NTK Šmarje-Sap)

Po končanem tekmovanju je organizator pripravil še ekshibicijske tekme med pari iz mlajše in iz starejše kategorije; boljši so bili starejši »pingpongaši«.

Dobro vzdušje za namiznoteniškimi mizami se je preselilo za gasilske mize, saj so v športni dogodek vključili še praznovanje sv. Martina. Organizator je poskrbel, da je vse tekoče potekalo, pomagali pa so mu kolegi iz NTD Šmarje-Sap.

Mojca Globokar Anžlovar

KMN PIPO IZSTOPIL IZ LIGE

Malonogometni klub Pipo ne tekmuje več v 2. SLMN-zahod. Fantje so se tako odločili, ker del sponzorjev ni izpolnil svojih obljub in obveznosti. Žal je denar pač sveta vladar, saj so stroški preveliki, da bi jih igralci plačevali iz svojih žepov.

Lojze Grčman

ŽAR d.o.o.

AGENCIJA ZA PROMET Z NEPREMIČNINAMI

PRODAJA, NAKUP, ODDAJA, NAJEM

Taborska 13, Grosuplje

TELEFON: 041 717-314

FAX: 01/ 7863-049

E-posta: miran.jurcic@volja.net

SANKUKAI KARATE KLUB IVANČNA GORICA ODLIČNO ZAKLJUČIL LETO

SANKUKAI KARATE ZVEZA SLOVENIJE in organizator KK CERKLJE sta organizirala DRŽAVNO PRVENSTVO za mlajše in starejše deklice v športnih borbah ter mlajše in starejše deklice v KATAH. Tekmovanje je potekalo v nedeljo, 14. 11. 2004, v Športni dvorani v Cerkljah na Gorenjskem. Tam so se pomerili le najboljši v posamezni kategoriji. Kategorije so razdeljene po starosti tekmovalcev in teži. Na tekmovalcu je nastopilo 120 tekmovalcev.

Celo leto smo se skrbno pripravljali na državno tekmovalstvo, intenzivnost priprav pa povečali v zadnjih treh mesecih. Na dodatnih pripravljalnih treningih smo se seznanili s pravili tekmovalstva, s conami za točkovanje, dovoljenimi in nedovoljenimi tehnikami ter načinom uporabe obvezne zaščitne opreme. Pogovorili smo se in na praktičnih primerih ponazorili, kako premagati tremo, strah ter obvladati jezo in agresivnost, seznanili pa smo se tudi s pravili obnašanja na borilišču in ob njem. Pomembna je predvsem dobra psihična pripravljenost in stabilnost, da vsak tekmovalček ve, kako se obnašati v posamezni situaciji. V sklopu priprav pa smo organizirali občinsko tekmovalstvo v Šentvidu pri Stični in Ivančni Gorici, kjer so tekmovalci preverjali svojo pripravljenost.

Tekmovalstvo v kategoriji mlajših in starejših dečkov poteka brez kontaktov; vsak kontakt namreč prinese točko nasprotniku oziroma diskvalifikacijo tekmovalca, ki naredi kontakt. Športna borba je zelo dinamična in hitra, oba tekmovalca pa sta v gibanju. Za doseg točke je treba narediti udarec na predpisano razdaljo, kar zahteva veliko mero zbranosti in hladnokrvnosti.

Mlajše in starejše deklice so tekmoval v KATAH. Kata je smiselno povezana v sklope tehnik obramb in napadov, ki jih na parterju delaš sam. Izvedba je pravilna le v primeru, ko se izvede vsak gib brez napake in po pravilnem zaporedju. Kate so namenjene razvoju telesnih sposobnosti, eksplozivnosti, koncentraciji in hitro-

sti. Vse pa zahtevajo ritem, koordinacijo in znanje (borbeni duh, odločnost). Če zna tekmovalka vnesti omenjene kvalitete v izvedbo svoje kate, tudi rezultat ne izostane. Da to zmoremo, pa je treba biti na treningih discipliniran in marljiv.

Na tekmovalstvo je odšlo 22 najboljših tekmovalcev iz Šentvida pri Stični in Ivančne Gorice. Med sabo so se spodbujali in na tekmovalstvu zaželeli kot ena družina. V taki atmosferi pa tudi rezultat ni izostal. Izredno športno vzdušje, spodbujanje ter tekmovalni duh so pripomogli k izjemnim rezultatom, saj smo domov odnesli kar 13 medalj. Rezultati pa so taki:

MI. dečki do 35 kg

- 1. mesto: Nejc Koporec (ŠEN)
- 2. mesto: Surya Kotar (DOM)
- 3.-4. mesto: Žan Dežman (ŠEN)
- 3.-4. mesto: Sebastjan Kos (DOM)

MI. dečki od 35 do 40 kg

- 1. mesto: Domen Čevka (CK)
- 2. mesto: Matevž Erjavec (IV.G.)
- 3.-4. mesto: Grega Prelovšek (DOM)
- 3.-4. mesto: Žan Žibert (DOM)
- 5.-8. mesto: Matic Strmole (IV.G.)

MI. dečki od 40 do 45 kg

- 1. mesto: Tadej Grmek (FOR)
- 2. mesto: Rok Cindrič (FOR)
- 3.-4. mesto: Jošt Franko (DOM)
- 3.-4. mesto: Tilen Vogrinec (DOM)

MI. dečki nad 50 kg

- 1. mesto: Jurij Piškur (IV.G.)
- 2. mesto: Jaka Viršek (IV.G.)

St. dečki do 40 kg

- 1. mesto: Jure Hauptman (ŠEN.)
- 2. mesto: Klemen Drolc (DOM)
- 3.-4. mesto: Anže Pirnar (DOM)
- 3.-4. mesto: Igor Stojčič (CK)

St. dečki od 40 do 45 kg

- 1. mesto: David Mohorčič (IV.G.)
- 2. mesto: Žiga Matoz (FOR)
- 3.-4. mesto: Matic Slabe (CK)

3.-4. mesto: Dino Erceg (FOR)

St. dečki od 45 do 50 kg

- 1. mesto: Jernej Puš (ŠEN)
- 2. mesto: Jan Kristan (FOR)
- 3.-4. mesto: Miha Korbar (KOM)
- 3.-4. mesto: Luka Medvešek (DOM)

St. dečki od 50 do 55 kg

- 1. mesto: Mirza Nuhanič (FOR)
- 2. mesto: Damir Ljutič (ŠEN)
- 3.-4. mesto: Vit Vreček Dobrin (FOR)
- 3.-4. mesto: Marko Smole (FOR)
- 5.-8. mesto: Franci Oven (IV.G.)

St. dečki od 55 do 60 kg

- 1. mesto: Marko Udovc (DOM)
- 2. mesto: Martin Urbančič (IV.G.)
- 3.-4. mesto: Anže Kočar (FOR)
- 3.-4. mesto: Matej Radkovič (DOM)

St. dečki nad 60 kg

- 1. mesto: Jan Viršek (IV.G.)
- 2. mesto: Staš Voler (DOM)
- 3.-4. mesto: Gašper Šinkovec (IV.G.)
- 3.-4. mesto: Marko Vidic (FOR)
- 5.-8. mesto: Jernej Švigelj (IV.G.)

MI. deklice kate

- 1. mesto: Liza Golob (FOR)
- 2. mesto: Vanja Vidovič (FOR)
- 3. mesto: Katarina Puš (ŠEN.)
- 4. mesto: Karin Javornik (FOR)
- 5. mesto: Alenka Hojč (ŠEN)
- 6. mesto: Manca Zmrzlikar (KOM)

St. deklice kate

- 1. mesto: Tjaša Kozelj (DOM)
- 2. mesto: Nastja Srebrnjak (IV.G.)
- 3. mesto: Tjaša Jesenko (DOM)
- 4. mesto: Manca Vrhovnik (CK)
- 5. mesto: Lara Kozarski (DOM)
- 6. mesto: Anja Kralj Železnik (KOM)

Na tekmovaljih in treningih, kjer vložimo celoten psihofizični potencial, je posameznik izpostavljen neke vrste stresni situaciji. Prav tu pa pride do izraza kvalitetna priprava tekmovalcev. Pomembno je doseganje notranje sproščenosti na tekmovaljih, v kontaktu s telesom in razumevanje njegovega delovanja, razvijanje psihičnih sposobnosti, koncentracije ter obvladovanja čustvenih in drugih men-

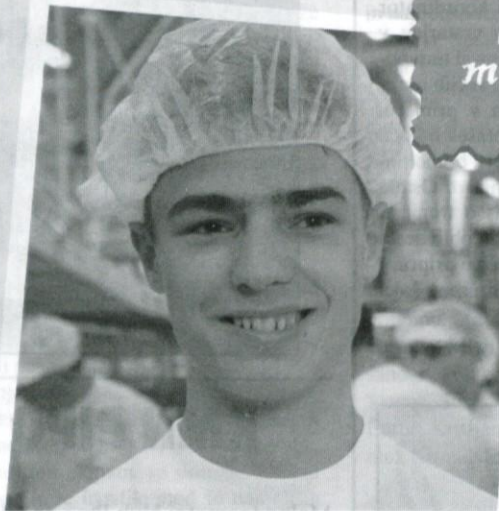
talnih napetosti. Notranja umirjenost in samokontrola mora nastati kot posledica posameznikove izkušnje, v povezavi z njegovim osebnim razvojem. Glavna težnja naših treningov je vzgoja in oblikovanje samozavestne osebnosti, ki ni vzvišena in naduta, temveč je dosegla pomiritev sama s sabo in je sposobna ohraniti notranji ponos.

Vse, ne glede na starost in spol, vabimo v začetne in nadaljevalne tečaje SANKUKAI KARATEJA. Treningi potekajo pod nadzorom Vlada Paradižnika – 5. DAN, glavnega inštruktorja za SANKUKAI KARATE v Sloveniji. Treningi začetne skupine se bodo začeli FEBRUARJA 2005, tako v telovadnici OŠ Šentvid kot tudi v novi telovadnici Osnovne šole Stična. Pridite in premagajte strah, utrujenost, malodušje, potrlost, zavist, jezo in nezupanje. Naredite prvi korak, mi pa vam pokažemo pot za doseg vašega cilja.

Trener
SANKUKAI KARATEJA
Jože Kastelic, 2. DAN

Skupinska slika iz tekmovalja v Cerkljah

Nekoč
bode
mojstri

Tomaž je že od malih nog je vedel, da bo pek. Prve korake v poklic je naredil kot mamin pomočnik, navdušenje za peko pa ga je pripeljalo tudi do štipendije Pekarne Grosuplje. Sedaj obiskuje drugi letnik srednje agroživilske šole in se kljub dolgi vožnji iz Primskovega zelo veseli vsakega dneva, ki ga lahko preživi na praksi v grosupeljski pekarni.

za praznike glavni pek

"Za odločitev, da bom pek, je res 'kriva' mama, saj sem ji od nekdaj rad pomagal pri peki kruha in piškotov," simpatično predstavi svoje prve korake v pekarski poklic Tomaž Golob. "Sedaj, ko se učim za peka, me je poklic še bolj navdušil. Všeč mi je to, da lahko z lastnimi rokami ustvarim nekaj, kar vsi cenijo in imajo radi," pove. Zato tudi najbolj uživa v ročnem delu in praksi, ki si je želi čim več. Ponosen je, da je štipendijo Pekarne Grosuplje dobil že v prvem letniku, zato se še bolj trudi, da bi bil nekoč res dober pek.

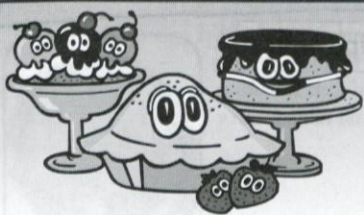
Tomaž vedno najde čas tudi za prijatelje in različne športne aktivnosti. Na bližnjem igrišču se s prijatelji večkrat pomerijo v nogometu, včasih pa tudi v košarki

Rad se tudi rola in z motorjem raziskuje okolico. Ob praznikih pa je doma seveda glavni pri peki prazničnih dobrot. "Za veliko noč sem, na primer, pekel pleteničke," pove zadovoljno Tomaž.

**Pekarna
Grosuplje**

Gospodinjska stran

Vse krajši dnevi in mraz že napovedujejo zimski čas in slovo od iztekajočega se leta. Decembar je sicer mrakoben mesec, je pa vsekakor tudi čarobni čas pričakovanj. Čas, ko se v srcih razcvetajo želje. Čas, ko si dovolimo izreči tisto, kar sicer skrbno skrivamo. Preplavlja nas dobrota, prijaznost in ljubezen.

Hitimo krasiti domove, slavimo božič in pričakujemo silvestrovo. Iz kuhinj diši po pomarančah, limonini lupini, cimetu, vaniliji, nageljnovih žbicah, sveže spečeni potici, slastnem pečenju in cvrtju. Decembar je čas praznikov. Za mnoge je to najlepši mesec v letu.

Preživimo ga lepo in bogato, zberimo pogum za uresničitev tistih toplih želja, ki smo jih potlačili globoko vase. Želim vam vesele praznike v družbi vaših najdražjih!

JASLICE – SIMBOL BOŽIČA

Izdelovanje jaslíc je bilo od nekdaj izvirno, ustvarjalno, pa tudi kulturno in versko dejanje. Spomin na Jezusovo rojstvo, ki je simbol praznovanja božiča, mnogi oživljamo doma s postavitvijo jaslíc pod božičnim drevesom. Zgodovinski viri navajajo, da naj bi prve jaslíc izdelal sveti Hieronim leta 386. Od 15. stoletja dalje se je razmahnil običaj postavljanja jaslíc v cerkvah in samostanih. Na Slovenskem so prve jaslíc postavili v ljubljanski jezuitski cerkvi sv. Jakoba leta 1644.

Po letu 1600 so začeli izrezljane figure na mahovnatu podlagi postavljati tudi v meščanskih družinah. Običaj se je kasneje razširil tudi v domove preprostih ljudi.

SIMBOLI ZA SREČO

Pričakovanja praznikov pospremimo z lepimi željami in voščilnicami. Slednje so najmlajše sopotnice decembra, uvedle so jih nune. Ljudske šege navajajo obvezno uporabo in upodabljanje simbolov za srečo. Med najpogostejšimi so dimnikar in lestev, podkev, prašič, pikapolonica, štiriperesna deteljica, palčki.

Za zaljubljene in vse, ki bi radi zgladili medsebojne spore, je kot nalašč belo omelo, pod njim se je dovoljeno poljubljati. Srečo nosijo še zvon, taščica, jabolko, orehi, božična zvezda, vejice zimzelena in mlado skaljeno žito.

Miklavž, Božiček, dedek Mraz – dobri možje v decembru – vnašajo v domove in srca nemir, nestrpnost, čarobnost. Pisani zavitki stopnjujejo napetost. Poddarjeni iskreno, z ljubeznijo in lepimi željami, prebujajo v nas otroke. Zato ni vseeno kdo, kako in s kakšnim namenom daruje.

VOŠČILO!

Vsem članicam ter njihovim družinskim članom, vsem občankam in občanom naše občine želimo, da bi v letu 2005 spoznali pravo pot, prave ljudi, storili prave reči in v sebi in drugih poiskali le dobre stvari.

Upravni odbor DPŽ Iv. Gorica

OBVESTILO!

Članice DPŽ se 17. januarja 2005 odpravljamo na ogled Rima. Potovanje bo trajalo 4 dni, cena je ugodna.

Na avtobusu imamo še nekaj prostih mest. Pridružite se nam.

Informacije in prijave na gsm: 031/832-434 ali tel: 01/788-44-78

DPŽ Iv.G.

BOŽIČNA TORTA

200 g bele kuverture, 900 ml smetane, 3 biskvitne oblate temne čokoladne barve, 2 zavitka utrjevalca za smetano

Sesekljamo belo kuverturo in dodamo 700 ml smetane, rahlo segrejemo in raztopimo. Dobimo svetlo kremasto maso, ki jo čez noč postavimo v hladilnik. Čokoladni biskvitni oblat položimo na krožnik. Stepemo svetlo čokoladno smetano z utrjevalcem, jo gladko namažemo po biskvitu in pokrijemo z drugim pripravljenim biskvitnim oblatom. Ponovno premažemo s svetlo kremo in položimo nanj še zadnji biskvitni oblat. S preostalo smetano okrasimo torto in jo po želji potresemo s čokoladnimi ostružki.

KAKO POSTREŽEMO VINO?

Če se odločimo, da bom pri obroku postregli le z eno vrsto vina, ga uskladimo s prvo glavno jedjo, na katero naj se kasneje navezujejo vse druge jedi, in seveda tudi izbrano vino. Če bo glavna jed iz rdečega mesa, lahko zraven ponudimo kako rdeče vino izrazitejšega okusa.

Če bomo za glavno jed postregli ribo, naj bo vino belo in zelo suho. Obed lahko začnemo z zajcem v omaki ali s skledo zelenjave. Če bomo ponudili sir, je ta lahko kozji, za sladico pa lahko izberemo manj sladko sadno torto.

Nekatere vrste zelenjave lahko uničijo harmonijo kakšne jedi. Tako npr. špargeljni, špinača in artičoke vsebujejo veliko kisline, ki lahko pokvari okus nekaterih vin, predvsem rdečih.

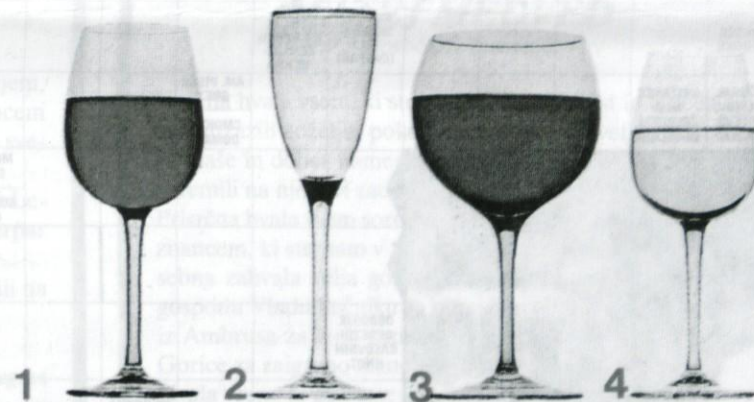
Če se boste odločili za kitajsko postrežbo ali za indijske, afriške in ostale jedi z Daljnega vzhoda, je najbolje, da postrežete rose ali močnejše belo vino, ki sta dovolj osvežljiva.

Pravilna izbira kozarcev:

Seveda ni vseeno, v kakšnem kozarcu postrežemo katero vino, zato pogledajmo nekaj primerov:

1. kozarec za rdeče vino
2. šampanjski kozarec
3. kozarec za burgundec
4. kozarec za belo vino

Vsi kozarci morajo biti na pecljih. Le-ti so zato, da kozarec lažje primemo, predvsem pa zato, da vina ne segrevamo v dlani, ko držimo kozarec.

DIŠEČI DOMAČI PIŠKOTI

Sestavine:

4 rumenjaki, 150 g sladkorja v prahu, 300 g mletih lešnikov, 100 g jedilne čokolade, 100 g celih lešnikov za okras

Postopek:

Rumenjake penasto umešamo s sladkorjem v prahu. Dodamo mlete lešnike in naribano čokolado. Testo pustimo počivati pol ure. Nato z dvema žličkama zajemamo kupčke in jih polagamo na pomaščen ali s peki papirjem obložen pekač. V vsak piškot vtisnemo lešnik. Prvi pekač piškotov pečemo 20 minut pri 200°C, ostale le po 15 minut, zaradi ogrete pečice.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

*Kot breza v vetru si se upognila,
grenka solza na utrujeno telo kanila,
poslednji stisk tvojih pridnih rok,
v naših srcih pa ostaja tihi jok.*

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, sestra, babica in prababica

IVANKA KAMNIKAR
s Studenca pri Ivančni Gorici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, družbenim organizacijam DU in RK ter vsem ostalim, ki ste darovali cvetje, sveče, za dobre namene in nam stali ob strani v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se g. župniku Jožetu Kastelicu za lepo opravljen cerkveni obred, cerkvenemu pevskemu zboru iz Šentvida za lepo petje pri obredu in žalostinke ob grobu, družini Perpar za pogrebno svečanost ter guvernici DU iz Ivančne Gorice. Še posebej se zahvaljujemo kolektivu doma starejših občanov iz Grosuplja za ves trud, dobro oskrbo in prizadevanje.

sin France, hčerki Justina in Majda ter vsi njeni

*Ko duša ti je polna boli,
do smrti žalostno srce,
ljudem ne toži ti nikoli!
Raznašajo, kar ti trpiš,
da samo še večajo ti križ!
V tihi gozd se ti zateci,
potoži Bogu in mu reci ...*

ZAHVALA

Ob smrti dragega brata

TONIJA BERČONA
s Poljan nad Stično

se zahvaljujem sorodnikom, vaščanom Poljan, vaščanom Lučarjevega Kala in TD Grča, sodelavcem Vele, PE Železnina Ivančna Gorica, g. Branetu Bremšaku iz Vele, d.d. Domžale, za izjemno ganljiv nagovor, cerkvenemu pevskemu zboru Stična, patru Janezu Novaku in vsem, ki ste v tako velikem številu pospremili mojega brata k zadnjemu počitku. Zahvaljujem se za prelepo cvetje, ki ga je imel tako rad, in za darovane sveče ter maše.

Žaljujoči brat Stane z družino

*Vse življenje si garal,
vse za dom, družino dal.
Tvoj glas je utihnil, srce obstalo,
nate spomin pa bo vedno ostal.*

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža, ata in starega ata

ANTONA GRMA

po domače Brnadovega ata iz Velikih Les

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno pisno sožalje, darovano cvetje, sveče, svete maše in dobre namene. Hvala gospodu župniku za lepe poslovilne besede in opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru Krka, krškim gasilec, Perparjevim, vaščanom Les in g. Cirilu Jurčiču iz društva upokojencev Ivančna Gorica za poslovilna govora ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki ste mu v življenju pomagali in mu stali ob strani.

Vsi njegovi

*Vse življenje si garal,
trud tvojih rok nam bo ostal.
Če bi volja do življenja
zdravje ti vrnila,
te danes ne bi zemlja krila.*

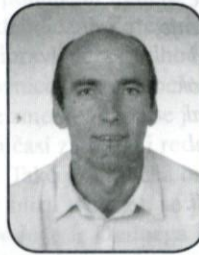
ZAHVALA

V 61. letu starosti je tiho odšel od nas dragi mož, oče in dedek

JOŽE VESEL
iz Šentvida pri Stični 45b

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na zadnji poti ter se od njega poslovili s cvetjem in svečami. Posebna zahvala dobri sosedu Agi Gorišek za vse, kar je storila zanj in za nas. Najlepša hvala dr. med. Metki Čampa, osebju infekcijske klinike, gospodu Skubicu, praporašu Društva upokojencev Šentvid pri Stični, pevcem, gospodu župniku Kerinu, Perparjevim, delavcem IMP Tovarne armatur in Semearne Ljubljana za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsi njegovi

*Prav tiho si zapustil nas:
dom, družino, prijatelje in vas.
Za vedno zdaj odšel si tja,
kjer ni ne solz in ne gorja.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož, ati in dedi

TONE VENCELJ

iz Ivančne Gorice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, vaščanom, nekdanjim sodelavcem in znancem za izražena pisna in ustna sožalja, darovano cvetje in sveče.

Posebna zahvala dr. Meti Čampa in med. sestri Nadi Leskovar, gospodu župniku Jožetu Kastelicu, družini Perpar in pevcem za zapete žalostinke.

Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

*Ljudje stopijo v naše življenje
in nas nekaj časa spremljajo.
Nekateri so z nami za vedno,
ker ostanejo v naših srcih.*

*Kogar imaš rad, nikoli ne umre,
samo nekje daleč je ...*

ZAHVALA

V 21. letu svoje mladosti nas je zapustil dragi sin, brat, stric in nečak

MATEJ MEDVED

iz Praproč pri Temenici 9

Iskrena hvala vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče, za maše in dober namen ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani. Posebna zahvala velja gospodu župniku Stanetu Kerinu in gospodu Vladu Pečniku za opravljen obred, pevcem zbora iz Ambrusa za lepo zapete pesmi, trobentaču iz Ivančne Gorice za zaigrano tišino ter Perparjevim.

Hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi, ki ga neizmerno pogrešamo

*Ni te na pragu več,
ni te v hiši,
nihče več tvojega glasu ne sliši.
Zato pot nas vodi tja,
kjer rože ti cvetijo
in sveče ti v spomin gorijo.*

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

JOŽE TRNOVŠEK
iz Podboršta 9, Šentvid pri Stični

Naša iskrena zahvala je namenjena vsem vam, ki ste nam v dneh žalosti stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, za svete maše in dober namen ter našega atka pospremili v tako velikem številu na zadnjo pot.

Posebna hvala Konjerejskemu društvu Radohova vas, vsem sosedom, sodelavcem Kolinske, Euroteka, Transporta Matjaš, Univerzala in Peskokopa, KZ Stična, frizerskemu salonu Aubrecht, gospodu župniku Kerinu in gospodu Koželju.

Žaljujoči: žena Rezka, hčerke Vera, Joži, Olga in Marija ter sinova Ivan in Milan z družinami

ZAHVALA

V 73. letu je po dolgotrajni bolezni odšla od nas naša draga žena, mama, sestra in babica

JOŽEFA AMBROŽ

roj. Kosten s Sel pri Višnji Gori 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Hvala osebju zdravstvenega doma Ivančna Gorica in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, posebej pa še pevcem, gospodu župniku in gospodu Pavlu Grozniku za lep govor.

Žaljujoči domači

*Ti, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se spremenijo
in naprej, naprej živijo,
so in tu ostanejo.*

ZAHVALA

V 81. letu smo se 7. 12. 2004 na ljubljanskih Žalah poslovili od

PAVLETA HERBSTA

čebelarja iz Velikega Globokega

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala Čebelarskemu društvu Krka-Zagradec in guvernici, gospodu Ivanu Rošlju, ter Društvu gojiteljev malih pasemskih živali Ivančna Gorica.

žena Angelca, sin Vasja z družino in hčerka Tatjana z družino

ZAHVALA

Po hudi bolezi nas je zapustil mož, oče in dedi

ALOJZIJ OMAHEN

Kopališka ulica 6, Višnja Gora

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izkazano pomoč. Hvala vsem, ki ste nam ob njegovi smrti izrekli sožalje, darovali za svete maše, cvetje, sveče, za cerkvene in druge potrebe ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Za lepo opravljen pogrebni obred iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu, cerkvenemu pevskeemu zboru, domačim gasilcem, Perparjevim in gospodu Miklavčiču. Hvala vsem, ki ste ga obiskovali v času njegove bolezi.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in starega ata

ALOJZA ERJAVCA

iz Kriške vasi pri Višnji Gori

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za pomoč in izrečena sožalja, cvetje, sveče, darove za cerkev in svete maše.

Posebna hvala cerkvenemu pevskeemu zboru pod vodstvom gospoda Milana Jevnikarja za ganljivo zapete pesmi med sveto mašo ter gospodu župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljeno sveto mašo in pogreb. Hvala lepa tudi trobentaču za doživeto zaigrane melodije.

Prav prisrčna zahvala pa tudi vsem gasilcem, ki so ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, ter gospodu Jožetu Virantu za spoštljive poslovilne besede ob grobu.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žaljuoči vsi njegovi

Najlepšo pesem vsa dolga leta pel mi je zagraški zvon. Ta naj mi zapoje tudi, ko k večnemu počitku utrujen legel bom!

ZAHVALA

Tiho in mirno, kot je živel, se je v 92. letu starosti za vedno poslovil od nas naš

STRIC FRANCE

po domače Gašperjev France iz Tolčan

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sosedom in znancem za tople besede. Hvaležni smo, ker ste njegov spomin počastili s cvetjem, svečami, svetimi mašami in ga pospremili na zadnji poti. Hvala za lepo opravljen pogrebni obred, poslovilne besede ter zapete pesmi in vsem, ki ste kakorkoli pomagali ob zadnjem slovesu.

Farazetovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, tasta, starega očeta in praded

STANISLAVA MLAKARJA

z Vrha pri Višnji Gori

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sovaščanom in znancem za izrečeno sožalje, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče, svete maše ter za sprevod na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Hvala vsem, ki ste ga v težkih trenutkih obiskovali v bolnišnici in mu s svojimi spodbudnimi besedami vlivali željo po ozdravitvi. Iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen pogrebni obred in izrečene tolažilne besede. Zahvaljujemo se tudi zdravniškemu osebju na Golniku, vsem članom Lovske družine Višnja Gora, cerkvenemu pevskeemu zboru, Perparjevim ter gospodu Miklavčiču.

Vsi njegovi

Le delo, skrb, trpljenje izpolnjevalo tvoje je življenje. Sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok. Vse do zadnjega si upal, da bolezen boš pregnal. Pošle so ti moči in zatisnil trudne si oči.

ZAHVALA

V 38. letu starosti nas je mnogo prežgodaj za vedno zapustil naš dragi mož in ati

ANTON BREGAR

po domače Lavdanov Tonček s Potoka pri Šentlovrencu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam bili v težkih trenutkih v oporo. Še posebej hvala Francu Lamovšku, Justu Petriču, vsem Bregarjevim iz Velikega Gabra in Stehanje vasi ter družinama Jarc in Smolič iz Dobrnič. Iskrena hvala osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, Onkološkemu inštitutu Ljubljana, dr. Južničevi in sestram oddelka H1. Hvala gospodu župniku Jožetu Erjavcu za lepo opravljen obred, pevcem za občuteno zapete pesmi, Perparjevim in cvetličarki Jani.

Posebna zahvala delavcem podjetja LIVAR za denarno pomoč in govorcu za spoštljivo izrečene besede ob grobu. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali sveče in cvetje ter za svete maše in dober namen. Zahvaljujemo se vsem, ki ste si vzeli čas in našega dragega Tonija v tako velikem številu na kar najboljši način pospremili na zadnji pot.

Žaljuoči žena Fani in otroci Vesna, Jaka in Anita

V grenki nasmeh zažarelo je lice, stisnili roke smo ti za slovo, slišala nisi več krikov resnice, šla si za vedno, nazaj te ne bo!

ZAHVALA

Ob prežgodnji in boleči izgubi drage sestre in tete

ELE FERENČAK

roj. Kavšek
z Mrzlega Polja

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ji izkazali spoštovanje na njeni zadnji poti ter se poslovili s cvetjem in svečami. Hvala gospe Lojzki Sever za poslovilne besede in Zagriškimi fantom za lepo zapete pesmi.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob prežgodnji in boleči izgubi žene

ANE FEMC

iz Pustega Javorja

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, darove za svete maše in dober namen. Posebna zahvala gospodu Davidu Jensterletu za lepo opravljen obred, gospodu Jožetu Koželju za somaševanje ter Perparjevim.

Mož Tone

*Iščem te v travah, iščem te v morju, najdem te v zvezdah, ki sijajo name ...
... kajti kogar imaš rad, nikoli ne umre, samo tako daleč, daleč je ...*

V

SPOMIN

MATEJU ŠEMROVU

Mineva žalostno leto, odkar smo se poslovili od Mateja. Hvala vsem, ki z mislijo nanj stojite ob grobu.

mami Jožica in oči Peter

ZAHVALA

Tiho in mirno, kot je živela, se je v 83. letu starosti poslovila

MARIJA JEVNIKAR

rojena Kuhelj
Stična 93

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče. Posebna zahvala osebju Doma Grosuplje, družini Perpar ter gospodu župniku za opravljen obred.

Boris z družino

Siva stran

Ljudje z začetka preteklega stoletja

(1900 – 1920)

FRANČIŠKA MIHELČIČ IZ DEDNEGA DOLA

V začetku minulega stoletja so imeli pri Mežnarjevih na višnjegorskih Selih številno družino. Oče Jože in mati Frančiška sta spravila na svet Micko, Franceta, Jožeta, Lojza, Janeza, Naceta, Ano, Francko in Tončko; pet sinov in štiri hčere – devet otrok torej.

Našo pozornost bomo namenili Francki, osmemu otroku tega rodu, saj je Bog samo njej namenil dovolj dolgo življenje, da je peti dan letošnjega vinotoka lahko stopila v krog častitljivih devetdesetletnikov.

Mežnarjeva domačija je bila bolj kajža kot grunt, zato je družina skusila vse sorte pomanjkanje, od hrane do bivališča v hiši. Zvečer si je vsak za silo postlal čim bliže peči, da ga ni zeblo. Fantje pa so pretežno spali zunaj izbe: pozimi v hlevu, v toplejših letnih časih pa na skednju v mrvli. V takih razmerah sta starša kajpak gledala, da so si njuni otroci čim prej poiskali svoj prostor pod soncem.

Tudi naša današnja slavljenska Francka je morala že s šestimi leti v svet za kruhom. Služila je za pastirico in za pestro pri več gospodarjih na Dobravi, na Vrhu, v Kosci in drugod. Poleg »službe« je hodila tudi v šolo. Dobro uro hitre hoje je imela do višnjanske šole in prav toliko nazaj

do doma. V njenem spričevalu so zapisani štirje razredi redne šole in dva letnika ponavljalne.

Tiste čase so se ljudje znali, kljub skromnim razmeram, pristno poveseliti. Francka se še vedno živo spominja dni in večerov, ko so družno otepali žito, mlatili fižol, meli proso, ličkali koruzo in trli lan. Kadar je delo dopuščalo, so tudi zapeli, si pripovedovali zgodbe in se šalili. Na koncu pa je prišla težko pričakovana gostija. Lepo je bilo tudi ob farnem žegnanju in ko so godovali zavetniki v podružničnih cerkvah. Skratka, bilo je močno drugače kot v današnjih časih.

Francka je bila že od otroških let dobrsrčne narave. Rada je pomagala ljudem, zlasti tistim, ki so prišli v stisko zaradi bolezni. Zategadelj se je v zrelih dekliških letih resno pripravljala za odhod med usmiljene sestre. To so bile redovnice, ki so skrbele za bolnike v bolnišnicah. Vse je bilo že zmenjeno, pa se je začela druga svetovna vojska in potem časi za njo, ki redovnemu življenju niso bili naklonjeni. Tako je Francka ostala doma na Selih. Ko jih je imela že blizu trideset, se je nekega dne pri njih oglasil Jančarjev Jože iz Dednega Dola. Jožetu je namreč nekaj pred tem umrla žena in mu zapustila dva majhna otroka. V stiski so mu sorodniki svetovali, naj vpraša za Mežnarjevo Francko s Sel. Domenek je obveljal in naša slavljenska je prišla v Dedni Dol na srednje veliko Jančarjevo domačijo. V novem zakonu se je družina povečala še za tri hčere, tako je bilo pri hiši pet otrok. Francka je vedno pazila, da ni delala razlik med otroki iz prejšnjega in novega zakona, otroci pa so ji skrb vračali s samostojnim pripravljanjem na lastno življenjsko pot. Tako je lažje zmogla naporno delo na kmetiji.

Minilo je že desetletje in pol, kar je mož Jože odšel pod rušo. Francka je še nekaj časa vztrajala v samostojnem gospodinjstvu, potem pa so jo starostne tegobe prignale v varno zavetje svojih otrok. Nekaj časa se zadržuje na domu hčerke Slavke v Dednem Dolu, nekaj pa pri hčerah, živčih v Ljubljani. Njeno rodovno drevo je v minulih desetletjih naraslo na 12 vnukov in prav toliko pravnukov.

V zadnjem času so Francki nekoliko otopela čutila in spomin tudi ni več najboljši, zato ji časniki in televizija ne pomenijo prav dosti. V veliko duhovno oporo ji je nedeljsko bogoslužje v domači cerkvi. Čez teden pa se v molitvi spomni vseh, ki so potrebni njenega molitvenega priporočila.

K slovesnosti ob velikem jubileju, ki ga je naša slavljenska praznovala v letošnjem oktobru, dodajamo tudi naša iskrena voščila in ji želimo še veliko lepih dni med svojimi.

Klasjev Polde

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Bilo mi je kar malo hudo, ko sem vam v 7. številki našega časnika zastavil tako težko etnološko uganko. Saj se spomnite, to je tista kamnita, koničasta stvar, za katero nihče zanesljivo ne ve, kako se ji pravi in čemu je rabila. Hvala za pogum, ker ste se vseeno oglasili. Za danes sem vam pripravil nekoliko lažjo uganko, da se vam malo oddolžim za prevelike skrbi, ki sem vam jih povzročil. Če ima predmet več imen, napišite vsa, da se ne bodo pozabila. Vesel bom, če boste poleg imena zapisali tudi lastne spomine, povezane s tem predmetom. Za olajšanje naj vam povem še to, da je predmet povezan z večjimi cerkvenimi prazniki.

Če Bog da, se bomo tudi letos nekaj pred božičem videli, ko bom prišel k najbolj zvestim sodelavcem z zasluženjo nagrado. Letos bi morala biti nagrada kaj posebnega, ko naš časnik praznuje deseti rojstni dan. Bomo videli! Pri snidenju si bomo kajpak voščili za praznike in rekli kakšno zanimivo iz starih in novih časov. Pričakujem veliko pošte.

Leopold S.

Kje so fiste vodice, ki so včasih bile

VIŠNJANSKI KONJŠČEK

V Višnji Gori in njeni okolici je nena- vadno veliko izvirov in z njimi povezanih tekočih vodá.

Eden izmed vodnih pojavov na tem območju je tudi izvir Konjšček. Voda prihaja na dan na severozahodnem pobočju grajske vzpetine, kakih sto metrov zahodno od stare višnjanske šole, torej že izven nekdanjega mestnega obzidja. Glasovne sestavine imena spominjajo na konje. Morda je bil izvir v »grofovskih« časih posebej namenjen za napajanje teh imenitnih živali. Kdo bi vedel!

Na dolenskem zahodu poznam še nekaj izvirov in ledin, ki nosijo tako ime. Vsa so v povezavi s strmim pobočjem, okolica pa ima »fevdalno« preteklost.

Izvir so prav gotovo poznali in izkoriščali že v rimski dobi. V srednjem veku – morda tudi pozneje – so mestni očetje vodo obzidali in nad zidom postavili streho. Tako je nastala nekakšna »vodna kapelica«. Vanjo po cevi curlja voda in izginja v tleh. Ob stranskih in na zadnji steni poslopja so v obliki klopi položeni debeli kamniti bloki. Po njihovi uglajenosti se vidi, da so dolgo služili svojemu namenu. Verjetno so na njih posedali in se hladili meščani in okoličani v poletni vročini. V zadnji steni je okno, ki omogoča stik s hladnim in vlažnim pobočjem hriba. Pravijo, da so ondi mestne gospodinje začasno shranjevale jedila, zlasti meso, žegnanjske štrukelje in druge dobrote, ki so občutljive v vročih poletnih dneh. Verjetno so košare s hrano postavljale tudi na hladne kamnite klopi ob straneh. V tleh pri vходу v poslopje se še razločno vidijo sledovi železne ogr-

je. Ta je po vsej verjetnosti preprečevala vstop nepovabljenim. Saj veste: ob misli na praznične dobrote se je marsikomu pocedila požeruška slina.

K starodavnemu vodnemu viru me je na mojo prošnjo pospremil Višnjčan Pavel Groznik. Za prijaznost in trud se mu lepo zahvaljujem.

L S

Vodna hišica na izviru Konjšček je bila že nekajkrat popravljena, vendar spet kliče k obnovi in širši popularizaciji. Pred njo na desni strani vidimo vodno črpalko. Z njeno pomočjo so Višnjani še pred nekaj desetletji dobivali vodo iz vodnega zbiralnika pod Konjščkom. Izvir ima namreč dobro vodo, ni pa posebej vodnat.

ZAKON O CESTAH IN POTEH VOJVODINE KRANJSKE (IZVLEČEK)

Po nasvetu deželnega zbora Svoje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

Javne ceste in javne poti, ki se ne delajo in ne vzdržujejo na troške državnega zaklada, so:

a) **deželne ceste.** To so tiste ceste, ki so pomembne za promet med deželnimi pokrajinami in med deželami. Za take se razglase – z ozirom na njihovo pomembnost in dragost – z deželnim zakonom.

b) **okrajne ceste.** To so tiste ceste, ki se rabijo za povezavo med okraji in večjimi kraji v deželi in ne spadajo v kategorijo deželnih cest.

c) **občinske ceste in občinske poti.** To so v nobeno drugo kategorijo spadajoče javne ceste in poti, ki posredujejo javni promet znotraj občine in med sosednjimi občinami.

d) **železnične ceste in poti.** Te vodijo h kolodvorom in železničnim postajam. Ravna se po zakonu o železnicah.

e) **zasebne poti.** Ne javne poti, katere rabijo in morajo vzdrževati udeleženi zasebniki, ne spadajo v ta zakon.

f) **mostovi in druge cestne stavbe.** Z mostovi in drugimi cestnimi stavbami je ravnati kakor s cestami, na katerih se nahajajo. Z brvmi kot deli javne peš-poti, je ravnati kakor z mostovi.

Mojemu ministru notranjih stvari je naročeno izvršiti ta zakon.

Franc Jožef, cesar

Na Dunaji, 2. marta 1874

VREMENSKA PREROKOVANJA ZA GRUDEN

Kadar dan se povečuje, zima brije le še huje.

Polna luna blizu božiča južno zimo nam izpriča.

Sveti dan vetrovno, ob letu bo sadje polno.

Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta lokacijska dokumentacija po starih predpisih
- izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
- pridobitev gradbenega dovoljenja Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu (01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO * KAKO JE FRONC V AMERIKO POTOVAL

Svojčas je bila Amerika obljubljena dežela, zato so se mnogi podali tja za zaslužkom. Tudi Klančarjevega Fronca je vleklo čez Veliko lužo. A kaj ko je revež imel neznanski strah pred vodo in še posebej pred neskončnimi morskimi prostranstvi. Strah se je še povečal, ko je od vračajočih se »Amerikancev« izvedel, da traja vožnja samo v eno smer štirinajst dni in da se ladje v viharjih potapljaajo.

Vesti o zaslužku so premamile tudi Froncovo ženo Uršo in njeno starejšo sestro Mico, ki je ostala za teto pri hiši. Bili sta stalno nad njim: »Lej,

Mokarjev Gustelj je v par letih zaslužil za pol grunta, Bezljajev Johan je trem hčeram izplačal doto z ameriškanskim denarjem, enako trudi drugi, le pri nas toľčemo revščino, ko si ti taka šleva.«

»Kaj, jaz šleva? Prav nič ne bojim!« se je izprsil Fronc. »Problem je denar. Pot v Ameriko veliko stane!« »Denar bo,« sta bili odločni ženski; »nekaj si ga boš sposodil, nekaj ga bova pa medve dali.« In sta šli vsaka k svoji postelji po nogavico.

Po vsem tem Froncu ni kazalo drugega, kot da se je ganljivo poslovil

od doma in se nameril v svet. Toda ko je na zastopništvu Cesarske paraplodne družbe v Ljubljani zagledal reklamne slike z orjaškimi parniki, zibajočimi se na morskih valovih, mu je upadel majav pogum in odločil se je, da ne gre na tuje. V mestu si je za mesec dni najel sobico in v tem času našel prepričljiv izgovor za domače; v gostilni pri Amerikancu mu ga je zaupal povratnik iz Amerike. »Za delo v Ameriki nisem sposoben,« je skrušeno priznal doma. Ko sem prišel tja, so me, tako kot druge, za nekaj dni dali v karanteno, kjer so ugotovili telesno hibo in me poslali nazaj.« Ker so domači nejeverno zmajevali z glavami, je iz nahrbtnika potegnil še en adut – kalejdoskop, nekakšen daljnogled. Če si pogledal skozenj proti svetlobi in vrtel kolesce, si videl slike iz Amerike. Kupil ga je bil od prej omenjenega znanca v gostilni pri Amerikancu. To je domače nazadnje le prepričalo, da je bil res onstran Velike luže. Žena Urša in svakinja Mica sta bili na tihem celo ponosni, da je bil njihov Fronc v daljni deželi. Prijateljicam in znankam sta radi pokazali zanimive podobe v »daljnogledu« in pristavili: »Vse to je naš Fronc videl na lastne oči!«

Nazadnje je celo Fronc sam verjel, da je bil tam in v prepiru je marsikomu zabrusil: »Ti boš meni pravil, ki še v Ameriki nisi bil!«

L S

LXX. REKORD: BUČ ŠE IN ŠE

Slišal sem že za vse mogoče konjičke, da nekdo s posebnim veseljem goji buče, pa sem zvedel šele na letošnji »bučariji«, prireditvi, ki je bila 17. oktobra na Gradišču. Tam so se zbrali pridelovalci in oblikovalci buč iz širše okolice. Med pridelovalci je najbogatejšo zbirko pridelkov postavil Janez Bijec iz Šentvida. V njegovi kolekciji je bilo okoli 300 bučnih plodov, različujočih se po obliki, velikosti barvi in teži. Največ je bilo okroglih, kar se za buče tudi spodobi, vmes pa so bili tudi gobasti, jajčasti, pecljati, krompirjasti in kumarasti primerki. Nekatere buče so bile sila smešnih oblik; spominjale so nas na buteljke, na ročne granate, pa tudi na kravje hlebčke, na pasja jajca in na druge bolj ali manj imenitne organe. Najtežja buča iz Janezove zbirke je tehtala 15 kilogramov in pol, največja pa je merila v dolžino več kot meter in pol.

Začelo se je pred nekaj leti, ko je Janez spremljal hčerko Frido, ki študira hortikulturo, na cvetličarske sejme po Sloveniji, pa se je nalezil ljubezni do buč. Pridelava buč mu pomeni toľko kot komu drugemu gojitev rož, vzrejo zlatih ribic ali zbiranje znamk. Letos se je še posebej trudil, da bi pridelal bučo velikanko, pa mu vremenske razmere niso bile preveč naklonjene. Morda bo drugo leto bolj.

Tako obsežne in raznolike zbirke buč, kot jo je letos »na ogled postavil« Janez Bijec iz Šentvida, tod in daleč naokrog nima nihče, zato ga slovesno proglašamo za najnovejšega Klasjevega rekorderja in mu iskreno čestitamo.

L S

Del Janezove kolekcije z razstave na Gradišču.

KAR JE RES, JE RES, ČE JE RES

Ondan sem stikal po policah v eni izmed naših špecerijskih trgovin. Kar zagledam napis – KLASJE, spodaj pa je pisalo TA BOLJŠA MOKA. Pogledam natančneje in zapazim še več takih napisov na lepo zloženih škrnicljih. »Kaj neki to pomeni?« sem tuhtal. Končno se mi je posvetilo: »Napis najbrž pomeni, da je naš časnik Klasje iz najboljše moke, to se pravi: dober, kar se dá.« Ravno to bo, le verjemite. »Jejnata, lepšega voščila za njegovo desetletnico si ne bi mogli izmisliti,« sem si dejal. Kako pa napis razumete ve, drage bralke, in vi, dragi bralci? Pri tem, za božjo voljo, nikar ne pomislite na pregovor: »Lastna hvala, cena mala!«

L S

OSTALE ČAŠČENE VODE

Naša dva Trimožnika (narečno Drmuožnika) smemo šteti med prvovrstna dokazila o duhovnem življenju naših davnih prednikov iz predrimške dobe in iz kasnejših časov. To pa je tudi dokaz o našem trajnem bivanju na območju srednje Evrope. Ime Trimožje ali Trimužje izhaja iz besede muža, ki je starinski izraz za močo (vlago). Ta v naravi kaže tri agregatne oblike: trdnega (zmrzjenega), tekočega in plinastega (nevidnega). Oboževano vodo je našim prednikom simboliziralo trioblično božanstvo, imenovano Trimužjad. Besedna oblika je že hudo zastarela, vendar jo še najdemo v našem besedišču, na primer divjad, suhljad, otročad, zverjad, gnilat, goved, jelenjad in podobno. Ime je bilo večkrat zapisano že v starejši železni dobi s staro venetico; poenostavljen zapis ima takole podobo: saiatitrimusiat.

Na podlagi številnih sledov iz preteklosti smemo pripisati nekdanji duhovni pomen tudi drugim vodam z našega območja. To je nekdanji izviri pri metnjski cerkvi, izviri pri cerkvi v Malih Pecah, Polterica in Lipovka iz okolice Krke, nekateri izviri iz porečja Višnjice. Velik oskrbovalni, predvsem pa duhovni pomen je prav gotovo imel Virski studenec, izviri v neposredni bližini železnodobnega gradišča na Viru pri Stični. Verjetno so prav zaradi tega nastale najpomembnejše grobne gomile ravno na poplavnem območju nekdanje svete vode, ki je oblivala posmrtno ostanke prednamcev.

Številna znamenja kažejo, da je bilo največje središče čaščenja šajnatega Trimužja v Škocjanu pri Turjaku. O tem bomo kaj več prebrali v naslednjem nadaljevanju.

Naši predniki so dobili navdih za svetost vode poleg njene trojnosti tudi v njeni sijajnosti. Voda s svoje površine namreč skrivnostno odbija sončno svetlobo, lunin sij ali ognjeni soj. Voda je torej sijajna, po starem rečeno šajnata ali bleščava, tako kot luna, ptice z bleščecim perjem ali saje (narečno šije) nad starim ognjiščem. Na podobi je sijoča (šajnata) voda v strugi Virskega potoka pri Artiži vasi. Pojavi se ob povodnji.

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER